

VOORWOORD

Dit document is het resultaat van vier jaar werk, co-creatie en samenwerking met vele actieve krachten in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Het is voortgekomen uit een kandidatuur die weliswaar niet de titel van Culturele Hoofdstad van Europa heeft opgeleverd, maar die wel een zeldzame ruimte heeft gecreëerd: een ruimte voor een gezamenlijke toekomstvisie, voor dialoog en voor gedeelde verbeelding.

In plaats van dit werk anachronistisch te laten worden of vast te laten zitten in één specifiek moment, hebben we ervoor gekozen het over te dragen als legacy van dit bijzondere avontuur.

Het bidbook *Molenbeek for Brussels 2030* vertegenwoordigt een visie, gestoeld op verhalen, methodes en samenwerkingen die veel verder reiken dan het kader van een wedstrijd. Het getuigt van een proces dat sterk verankerd is in de sociale, culturele en menselijke realiteit van Molenbeek, en dat vanaf het begin bedoeld was als een bijdrage aan Brussel als geheel.

Door deze legacy vandaag te delen, geven we culturele en institutionele actoren én burgers de kans om zich dit werk opnieuw toe te eigenen. Daarmee erkennen we dat de waarde van een kandidatuur niet alleen schuilt in het

behalen van een titel, maar ook in de dynamiek die ze op gang brengt en in de perspectieven die ze opent voor de toekomst.

We hebben de titel van Culturele Hoofdstad van Europa niet, maar wat we tijdens dit avontuur hebben beleefd, opgebouwd en gedeeld, verdwijnt niet met die beslissing. Integendeel: het blijft voortleven en evolueren. Precies daarom bestaat dit document vandaag.

Dit bidbook vertelt het verhaal van een collectieve beweging. Van een gemeente die vaak vanop afstand wordt bekeken en soms wordt gekarikaturiseerd, maar die ervoor heeft gekozen zichzelf op een andere manier te vertellen. Van inwoners, kunstenaars, culturele werkers, verenigingen, institutionele partners en burgers die de tijd hebben genomen om samen na te denken over wat cultuur kan herstellen, verbinden en openen, rond een sleutelbegrip: Sadaka.

De generositeit en solidariteit die zo kenmerkend zijn voor onze ontmoetingen en initiatieven.

Wat u zult lezen, vertelt uiteraard het traject van Molenbeek, maar gaat vooral over Brussel: over zijn breuken, zijn impulsen, zijn ontembare creativiteit en zijn vermogen om zich vanuit de marges telkens opnieuw uit te vinden.

Vanaf het begin was deze kandidatuur geen doel op zich. Ze werd opgevat als een proces: een openluchtlaboratorium, een ruimte voor dialoog, een proeftuin waarin cultuur een instrument wordt voor waardigheid, sociale rechtvaardigheid en generositeit.

Door dit bidbook vandaag te publiceren, kiezen we bewust voor overdracht.

We weigeren dit werk anachronistisch te laten worden of te laten stilvallen. We delen het met heel Brussel, opdat het opnieuw gelezen, bevraagd, toegeëigend en verdergezet kan worden.

Molenbeek for Brussels 2030 is een uitnodiging: om anders naar de stad te kijken, om de kracht van haar volkswijken te erkennen en om van cultuur een gemeenschappelijk, gedeeld en levend goed te maken.

Dit document is geen eindpunt, noch een bevroren herinnering. Het is een spoor, een belofte en een uitgestoken hand naar een gemeenschappelijke horizon.

Jan Goossens en Fatima Zibouh
Co-opdrachthouders van *Molenbeek for Brussels 2030*

Sadaka

BE GENEROUS

Molenbeek
European capital
of culture
candidate city

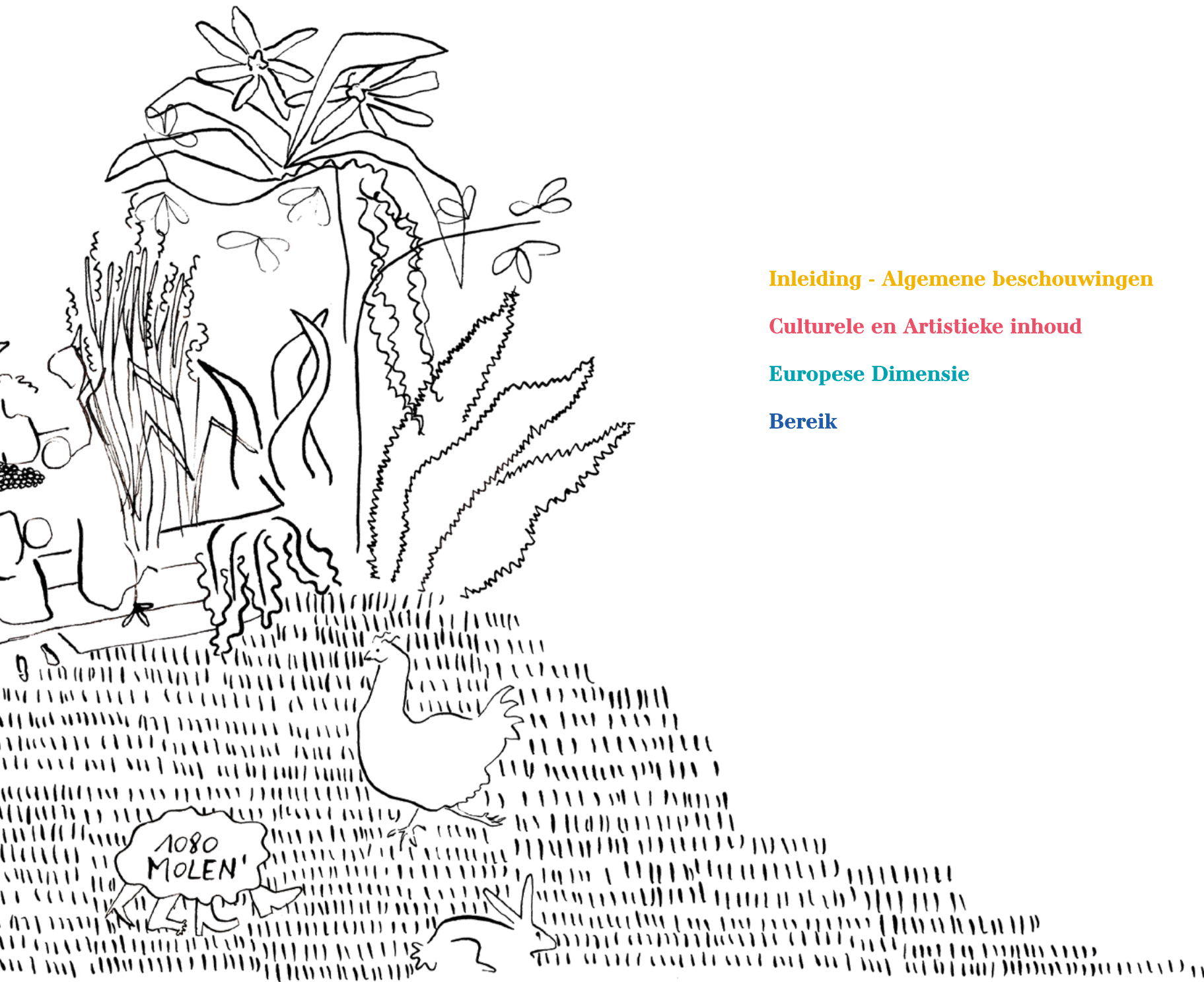

MOLENBIELEN
FOR 2030

NIEMAND
IS
ILLEGAL

Inleiding - Algemene beschouwingen	2
Culturele en Artistieke inhoud	7
Europese Dimensie	46
Bereik	55

INLEIDING ALGEMENE BESCHOUWINGEN

BESTE EUROPEANEN

Met nederigheid en trots leggen wij, de burgemeester van Molenbeek en de minister-president van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, de definitieve kandidatuur van Molenbeek for Brussels 2030 (MB2030) aan u voor.

We hebben een lange weg afgelegd, en dat is te danken aan de genereuze, toegewijde en volgehouden inzet van de inwoners, kunstenaars, culturele actoren en politici van Molenbeek en Brussel.

In 2016 werd Brussel getroffen door verwoestende terreuraanslagen. Op dat moment maakten we de positieve en hoopvolle keuze om een verbindend cultureel project te steunen dat een betere toekomst voor ogen heeft: ons kandidaat stellen om in 2030 Europese Culturele Hoofdstad te worden. We vertrekken vanuit onze lokale en getalenteerde gemeenschappen en richten ons in het bijzonder naar 450 miljoen Europeanen. In tijden als deze moeten we elkaar blijven steunen en dat is precies wat dit project doet.

In 2020, midden in de vernielende Covid-pandemie, hebben we doorgezet en zijn we begonnen met de voorbe-

reidingen. Voor ons is dit geen kortetermijnproject, maar een verre gaande, gezamenlijke en duurzame transformatie. We denken op lange termijn, met verschillende legacy-projecten die doorlopen tot 2040.

In 2022 besloten we Molenbeek als vertrekpunt te nemen: de stad of het stadsdeel dat al jarenlang gestigmatiseerd wordt door Belgische en internationale politici, terwijl ze in feite een rijke en prachtige bron is van jong, creatief en multicultureel talent – een plek zonder welke een welvarend Europa nooit kan ontstaan. Die jonge mensen van Molenbeek en Europa zijn de toekomst. In 2030 zullen zij, vanuit Molenbeek en voor Brussel en Europa, ons de weg wijzen. Genereus en solidair, bruisend van de typische en unieke Molenbeekse Sadaka.

In het afgelopen jaar hebben we culturele, politieke, financiële, infrastructurele en bestuurlijke stabiliteit, stevigheid en vertrouwen opgebouwd. Politici hebben budgetten vrijgemaakt, parlementen schaalden zich achter ons, kunstenaars bundelden hun krachten, ambtenaren hebben de transformatie van gebouwen en publieke

ruimtes in gang gezet. Zij hebben alle Molenbeek- en Brussel-bashers ongelijk bewezen: MB2030 is een motor van samenhang en helpt de verdeeldheid te overwinnen die ons bedreigt, maar die niet ons lot hoeft te zijn. Om elke hoek schuilt hoop - MB2030 helpt ons die hoop zichtbaar te maken en zal ons vooruit leiden.

Wees genereus bij het lezen van dit voorstel en laat ons voor eens en voor altijd het scenario herschrijven. Molenbeek heeft dit project nodig en al haar superdiverse en getalenteerde inwoners hebben deze erkenning meer dan ooit verdiend. En wellicht heeft Europa dit project nog meer nodig. Dit is niet de kers op de taart: dit is een gezonde, dringende en fundamentele portie cultuur die we allemaal meer dan ooit nodig hebben.

Genereus de uwe,
Catherine Moureaux, burgemeester van Molenbeek
Rudi Vervoort, minister-president van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

IS HET CONCEPT VAN HET PROGRAMMA VOOR HET ECOC-JAAR VERANDERD TUSSEN PRESELECTIE EN SELECTIE? ZO JA, BESCHRIJF HET NIEUWE CONCEPT EN MOTIVEER DE WIJZIGING.

Op een moment dat alle vormen van generositeit en solidariteit onder druk komen te staan, vooral voor mensen die niet lijken op wat het dominant discours als 'ons' bestempelt, heeft Europa meer Sadaka nodig. Creatieve, creoolse Sadaka is precies wat Molenbeek en Molenbeek for Brussels 2030 (MB2030) in overvloed hebben. MB2030 is ontstaan uit de culturele gemeenschappen van Molenbeek en wil open en zachte culturele praktijken delen en vermengen – praktijken die de noden van anderen boven die van onszelf plaatsen. De tweede ronde van deze competitie heeft ervoor gezorgd dat we onze urgentie konden preciseren, onze partnerschappen konden verduidelijken en stabiliteit konden creëren. Daardoor zijn we nu veel zelfverzekerder: de trein is vertrokken en er is geen weg terug. In een wereld en op een continent waar we anno 2025 niet kunnen negeren dat veel vormen van generositeit en solidariteit op het punt staan illegaal te worden verklaard, hebben we een tegenkracht nodig in de vorm van Sadaka. Dat is precies wat ons initiatief uit Molenbeek, in alle bescheidenheid, Europeanen wil bieden.

In het voorbije jaar is Europa opnieuw drastisch veranderd. In België bereikte het xenofobe en racistische geweld tegen het superdiverse Molenbeek een nieuw hoogtepunt met de golf van geweld en agressie door hordes hooligans van Club Brugge. Enkele honderden van hen raasden in mei 2025 door Molenbeek en maakten hun agenda duidelijk met expliciete slogans: 'Ga naar huis'. In hun blinde agressie negeerden ze dat velen van ons, hoe divers onze afkomst ook, hier zijn geboren. De hooligans toonden ook hoe moeilijk het voor veel Europeanen nog steeds is om samen te leven met de superdiverse burens die integraal deel uitmaken van hun eigen steden en gemeenschappen. Wij, de superdiverse burgers van Molenbeek en Brussel, gaan nergens heen. Wij blijven hier, en wij blijven meebouwen aan een welvarende Europese toekomst voor iedereen.

In Molenbeek en Brussel hebben de verkiezingen nogmaals duidelijk gemaakt hoe gefragmenteerd en verdeeld het lokale en regionale politieke landschap is en hoe hard we nood hebben aan een genereus en verbindend cultureel langetermijnproject.

Steeds meer landen in Europa, waaronder België, zijn bezweken voor een hard sociaal en migratiebeleid en een destructief klimaatbeleid. Een beleid dat zich in het bijzonder richt tegen mensen met een 'andere' taal, religie, cultureel referentiekader of zelfs levenswijze. In een tijd van toenemende sociale en ecologische crises moeten we dringend de kring verruimen van degenen met wie we onze solidariteit en zorg delen: met alle mensen uiteraard, ongeacht herkomst of identiteit, maar ook met dieren, bomen, rivieren en waterwegen.

De terugkeer van Donald Trump, die in 2016 Molenbeek en Brussel internationaal stigmatiseerde door deze plaatsen publiekelijk te bestempelen als 'hellholes', heeft een enorme impact op Europa. We zouden bijna kunnen stellen dat velen onder ons, vooral in Molenbeek, 'illegale vreemdelingen' zijn geworden die het vertrouwen, respect en de solidariteit van de Europese en westerse machthebbers niet verdienen.

In dit Europa, anno 2025, is Sadaka – generositeit, solidariteit en sociale rechtvaardigheid – geen luxe of privilege, maar een dringende noodzaak, vooral met en ten opzichte van zij die niet op 'ons' lijken, menselijk of niet-menselijk, over alle generaties heen. We moeten het elke dag opnieuw in de praktijk brengen, creëren, delen en uitdragen. Dat is precies wat MB2030 nu al deelt met 450 miljoen Europeanen: een langetermijnproces van culturele en artistieke contextuele creatie dat dient als een antidotum tegen de verruwing van onze dagelijkse realiteit, een tegenkracht tegen een Europa van 'illegale vreemdelingen'. Sadaka op zich garandeert niet dat Europa vooruit zal gaan, maar zonder Sadaka gaan we onvermijdelijk achteruit.

Het voorbije jaar heeft ons in staat gesteld de waarde van Sadaka te delen met zeer veel inwoners van Molenbeek, over generaties heen, en met alle gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (BHG), met onze officiële partnersteden Mechelen en Charleroi, en met talrijke Europese en niet-Europese bondgenoten, van Tunis tot Kinshasa, van Tanger tot Jenin. Talrijke bijeenkomsten in Molenbeek en Brussel verspreidden niet alleen het woord Sadaka, maar ook Sadaka-oproepen tot actie.

En inderdaad, we zijn in actie gekomen. Via MolenSchools hebben we alle scholen van Molenbeek - Vlaamse, Franstalige en andere - uitgenodigd om eindelijk samen te werken. Via MolenYouth, met jeugdhuisen en organisaties waar de zeer jonge bevolking van Molenbeek samenkomt, werden afgelopen mei meer dan 220 jongeren op het gemeenteplein met elkaar in contact gebracht. Via MolenQueer, met veel kwetsbare bevolkingsgroepen - zoals LGBTQIA+ en ouderen - die aanwezig en actief zijn in Molenbeek. Via de European Assembly in april, met de grote diversiteit aan Europese partners, waarbij ongeveer 50 deelnemers alle regio's van het continent vertegenwoordigden. Tot slot, via onze MB2030 Iftar in the Church, die de Sint-Jan-Baptistkerk in Molenbeek vulde met meer dan 500 deelnemers - een levendige, ontroerende en krachtige illustratie dat vooral in Molenbeek een gemeenschappelijke toekomst kan worden opgebouwd tussen mensen die geen gemeenschappelijk verleden delen.

Stap voor stap hebben we ook onze overtuiging getoetst dat contextuele creatie centraal moet staan in MB2030. We weten dat dit veel tijd en geduld vereist, maar ook heel wat vaardigheden, een brede bereidheid om uit onze comfortzone te treden, evenals het loslaten van ideeën en praktijken waar we vaak te militant aan vasthouden. In een initiatief

dat is opgebouwd rond de thema's Equal Sadaka, Creole Sadaka, Natural Sadaka, Daring Sadaka en Digital Sadaka, kan een contextueel cultureel en artistiek programma niet op 1-2-3 samengesteld worden en is er veel meer nodig dan vergaderingen en gesprekken. Een voorbereidingsproces van vier jaar, waarin we samen zullen testen, falen en slagen, is nodig. Dit proces is vorig jaar van start gegaan met de eerste editie van *MolenFest*, die tien dagen duurde. Dankzij de samenwerking tussen meer dan 80 kunstenaars en culturele actoren uit Molenbeek – van wie velen voor het eerst met elkaar samenwerkten – trok het evenement meer dan 23.000 deelnemers.

De tweede editie van *MolenFest* (begin september 2025) en uiteraard een groot deel van het culturele programma in dit bidbook, bieden een waaier aan experimenten, creatieplekken en gedeelde ruimtes. Die zorgen ervoor dat we van 2026 tot 2029 verder kunnen verkennen wat we vandaag nog niet ten volle weten. Daarom biedt het bidbook en zijn culturele inhoud zowel de methodologische helderheid van een programma-brochure als de ruimte voor avontuurlijke creativiteit die een collectief maatschappelijk avontuur vraagt. MB2030 heeft een stabiele visie en is gebaseerd op solide coalities, en dat is precies waarom de culturele projecten zo avontuurlijk zijn en tegelijkertijd duidelijke resultaten opleveren. De nalatenschap van MB2030 - de Sadaka Seasons en het Bezoekerscentrum - heeft nu al duidelijke en zichtbare fundamenten en contouren. De *Homes of European Sadaka*, de *Settlements of the Future*, het *Euro-Festival* en de *Daring Parades and Ceremonies*, en alle lange termijn digitale initiatieven zijn in volle gang als onderdeel van onze legacy- strategie. Tot slot beschikken we ondertussen ook over een culturele strategie voor Molenbeek die de impact van onze nalatenschap politiek en juridisch verankert.

Ondanks de politieke onzekerheid zijn we er op een rustige en gefocuste manier in geslaagd om – buiten de druk van de (sociale) media om – solide en vruchtbare lokale en regionale politieke coalities te smeden rond de vele 'hardware'-hoekstenen waarop dit project is gebouwd. Met een zeer ruime meerderheid en de steun van alle partijen die betrokken

zijn bij de toekomst van ons gewest, heeft het Brussels Parlement een resolutie aangenomen waarin de financiële steun voor MB2030 en de bijhorende timing duidelijk worden vastgelegd. De Brusselse minister-president en de minister van Begroting nemen nu maatregelen op basis van die resolutie. De gemeenteraad van Molenbeek heeft enthousiast zijn steun uitgesproken voor en gestemd over een lokale culturele strategie waarin MB2030 is geïntegreerd. Zo creëren we samenhang te midden van lokale onzekerheid en verzekeren we de nalatenschap op lange termijn. Deze culturele strategie dient ook als belangrijke richtlijn voor andere regionale culturele actoren bij het nemen van beslissingen over investeringen in Molenbeek. Het gewestelijk agentschap citydev.brussels heeft de aankoop van Brasserie Vandenheuvel goedgekeurd – een opvallend juweel uit het industriële verleden van het Brusselse gewest dat in de strategische zone van het Weststation een sleutelrol zal spelen in de toekomst van Molenbeek. MB2030 maakt nu al waar wat we in het eerste bidbook vooropstelden en wat velen onterecht als onmogelijk zien voor het huidige Molenbeek en Brussel: we zijn een motor geworden voor politieke eenheid en beleidscoherentie in een superdiverse en gefragmenteerde context.

Belangrijk is dat we veel elementen van het initiatief hebben geconsolideerd die, naar onze mening, een frisse wind laten waaien door de al te gevestigde percepties en praktijken met betrekking tot Molenbeek en Europa. Voor onze communicatiedoelstellingen ontwikkelen we strategieën, tools en partnerschappen die ons in staat stellen om het scenario te herschrijven waar de mainstream media nog steeds hardnekkig aan vasthouden. We willen aantonen dat Molenbeek – en de Sadaka die onlosmakelijk verbonden is met haar gemeenschappen en generaties – niet het probleem vormt maar deel uitmaakt van de oplossing voor Europa. We willen op een speelse manier experimenteren met enkele bouwstenen van grootschalige Europese festivals: aantonen dat hun impact afhangt van jarenlange contextuele voorbereidingen; ervoor zorgen dat urgente thema's en kwesties (in plaats van territoriale of infrastructurale agenda's) hun drijvende kracht zijn; en erkennen dat Noord en Zuid vandaag de dag onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn.

Daarom vinden we het cruciaal om in ons voorstel te integreren dat Europa veel meer is dan een kaart of een paspoort. Iedereen kan Europa omarmen en iedereen kan bijdragen aan Europa: van Molenbeek via Malmö en Timișoara en Marseille tot Larnaka, Lviv/Dnipro en Tanger. Een Europa van Sadaka begint in Molenbeek, maar zal weerklinken tot buiten de Schengengrenzen. Ons voorstel is de motor van een Europa van Sadaka, via cultuurproductie in Molenbeek en Brussel: niet gericht op meer culturele infrastructuur of prestigieuze voorstellingen, maar op het verspreiden van zachte en wederzijdse zorg onder een grote en diverse groep van mensen en niet-mensen die in het komende decennium zeker elkaars warmte en steun nodig zullen hebben. Deze door Molenbeek aangestuurde Sadaka-coalitie zal het goede voorbeeld geven en het pad effenen voor de volgende generatie culturele en sociale werkers, denkers, activisten en beleidsmakers die de Europese droom levend zullen houden.

1080 Kisses © Mous Lamrabet

CULTURELE EN ARTISTIEKE INHOUD

BESCHRIJF IN DETAIL DE ARTISTIEKE VISIE EN STRATEGIE VOOR HET CULTURELE PROGRAMMA VAN HET JAAR DAT WERD GESCHETST IN DE PRESELECTIEFASE, EN LEG EVENTUELE WIJZIGINGEN SINDS DE PRESELECTIE UIT.

In de preselectiefase hebben we vier actuele Sadaka-seizoenen beschreven waarin inwoners, kunstenaars, bezoekers, economische en politieke partners samen creëren en de generositeit van Molenbeek delen met Europeanen. Creative Sadaka vormt vandaag nog steeds de basis van het programma. Door Sadaka te beoefenen van 15 december 2029 tot 26 december 2030, zal ons continent een ruimte worden die door meer mensen wordt gedeeld, met meer generositeit en solidariteit. Dankzij de creatieve en jonge energieën en dynamieken, voorbereid in Molenbeek en haar partnersteden in Europa en daarbuiten, zullen alle Europeanen beter uitgerust zijn om de uitdagingen en transities van de toekomst het hoofd te bieden.

We beginnen met een seizoen van Equal Sadaka, waarmee we in de winter de *Homes of European Sadaka* lanceren. In het voorjaar gaan we verder met Natural Sadaka en de *Settlements of the Future*. Tegen het einde van de zomer luidt Creole Sadaka de oogsttijd in, met een solide *Euro-Festival* van contextuele creaties die het

begin van het nieuwe culturele seizoen markeren. Na de herfst is het de beurt aan Daring Sadaka, met een nieuwe futuristische parade die het einde aankondigt van een heel jaar van parades, ceremonies en rituelen die de (semi)publieke ruimte in Molenbeek heroveren. Dit zijn de legacy-projecten van MB2030. De vier seizoenen worden aangevuld met een seizoen Digital Sadaka dat het hele jaar doorloopt, en met Creative Sadaka in de andere Brusselse gemeenten en in de Vlaamse en Waalse partnersteden Mechelen en Charleroi. Al onze projecten en processen, bedacht in een periode die zich uitstrekt tot ver voor en lang na 2030, dragen bij aan een genereus Europa van solidariteit en onbaatzuchtigheid, en een meer gelijkwaardige toekomst voor iedereen, mensen en niet-mensen.

Alle institutionele en politieke niveaus actief in Molenbeek, ondersteunen een nieuwe eenwording van artistieke excellentie en brede burgerparticipatie; de diepgaande lokale verankering is verbonden met concrete Europese samenwerkingsmechanismen (in plaatsen als Lviv, Timișoara, Malmö), terwijl er wordt samengewerkt met kunstenaars en culturele actoren uit steden die nauw verbonden zijn met Molenbeek door haar superdiverse bevolking (Jenin, Tunis, Tanger/Marrakesh/Rabat, Kinshasa/Kisangani en Kaapstad/Johannesburg). Een bottom-up benadering die sterk verankerd is in Molenbeek, wordt aangevuld met een

duidelijke artistieke koers en samenwerkingen die worden ondersteund door instellingen uit het BHG en uit Europa.

Deze strategie wordt sinds 2024 in elke editie van *MolenFest* ontwikkeld en getest. *MolenFest 2025* is een showcase van collaboratieve co-creatie, een uithangbord van nieuwe dynamieken die zonder het voorbereidende werk van de afgelopen drie jaar niet zouden bestaan. Deze strategie wordt verder ontwikkeld en versterkt, met belangrijke jaarlijkse activiteiten en presentaties tijdens *MolenFest* in de komende vier jaar, die rechtstreeks leiden naar het *Euro-Festival* in 2030.

In de preselectiefase hebben we vier categorieën projecten gepresenteerd, die nu zijn herleid tot drie. Aangezien Molenbeek in het Nederlands letterlijk verwijst naar 'molen' en 'beek', hebben we gekozen voor MILLS (molens), BROOKS (beken) en VALLEYS (valleien).

MILLS

Dit omhelst grootschalige, gezamenlijk gecreëerde en duurzame toevoegingen aan het culturele, institutionele en infrastructurele landschap van Molenbeek en het Brussels gewest. Dit zijn de legacy-projecten van MB2030, die variëren van € 500.000 tot mogelijk € 2.000.000, waarbij MB2030 70% tot 80% van de financiering voor haar rekening neemt.

BROOKS

Dit zijn door de gemeenschap of door kunstenaars aangestuurde projecten die empowerende, inclusieve culturele processen van hoge kwaliteit opleveren, variërend van € 100.000 tot € 300.000, waarbij MB2030 tot 50% van de financiering voor haar rekening neemt.

VALLEYS

Dit zijn open oproepen (zowel lokaal als Europees), die openstaan voor een grote verscheidenheid aan partners en (micro)initiatieven, waarbij we bijdragen voorzien

tot € 100.000, waarvan 20% tot 30% afkomstig is van MB2030. Een groter budgetaandeel wordt gereserveerd voor de Valley binnen Natural Sadaka, inclusief alle 19 Brusselse gemeenten: voor elke gemeente trekken we € 100.000 uit. Valleys omvatten altijd een MB2030-partner.

Naast minder categorieën, is ons programma opmerkelijk consistent met onze voorstellen in de preselectiefase.

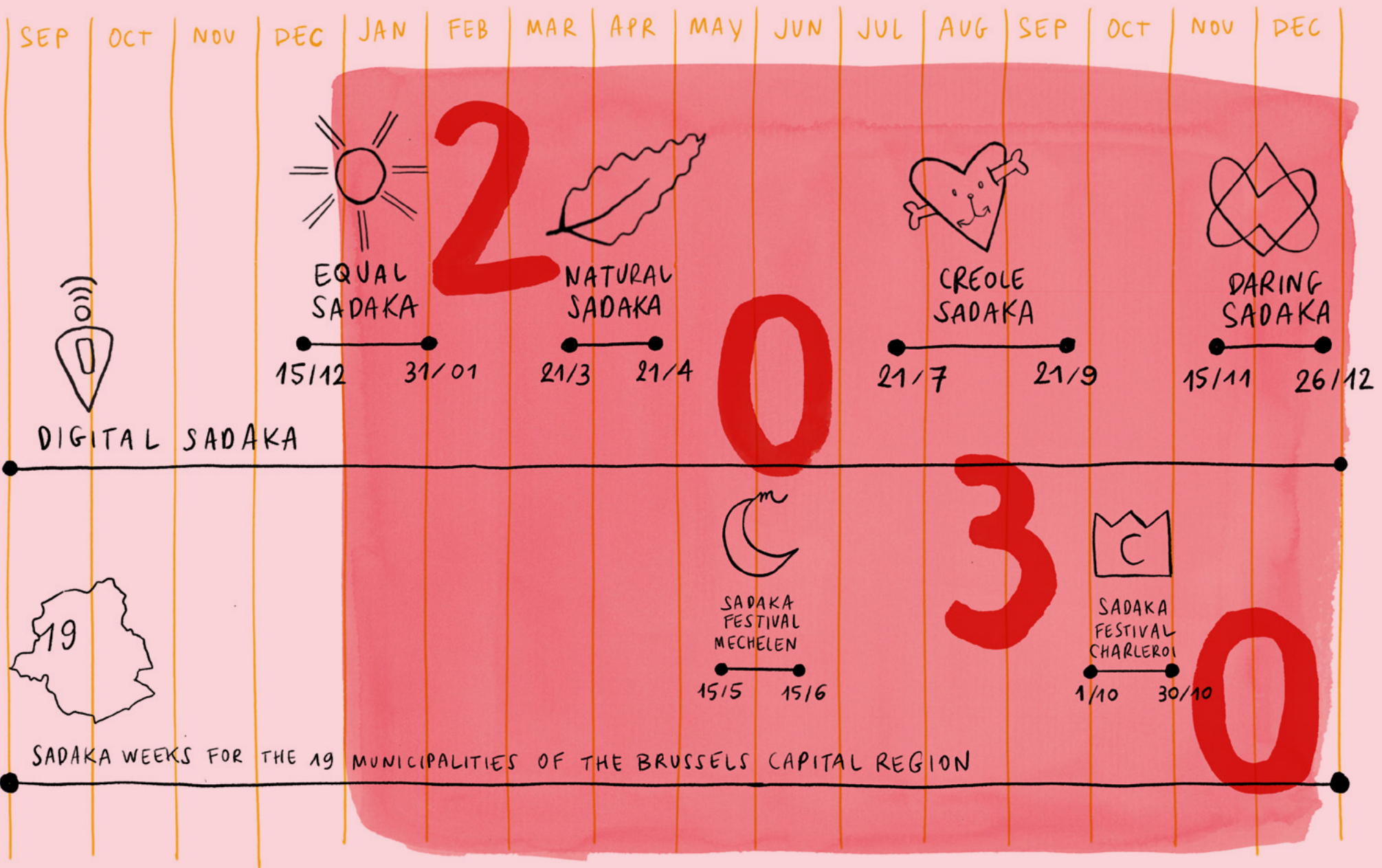
We houden vast aan dezelfde algemene prioriteiten als bij de preselectie: de ecologische voetafdruk van onze projecten zoveel mogelijk verminderen (50% is een strikt minimum, vergeleken met nu); streven naar een afvalvrij productieproces (zonder extra druk en eisen te stellen aan de lokale bevolking van Molenbeek); een circulaire economie toepassen; radicale inclusie en gelijkheid bevorderen op het gebied van culturele en sociale achtergrond, gender en intergenerationele relaties; een evenwicht vinden tussen professionele en niet-professionele medewerkers; prioriteit geven aan toegankelijkheid op alle niveaus (zie hoofdstuk 4 voor meer informatie).

We implementeerden ook een ambitieuze digitale strategie. Verankerd in alledaagse kennis, het culturele geheugen en de verbeelding van Molenbeekse burgers, herinterpreteren we technologie – niet als een instrument voor extractie, maar als een medium voor verbinding en een facilitator van sociaal gevormde empathie die zich verzet tegen de dominante logica van marktgedreven individualisme. In plaats van door één enkele stem te worden geschreven, stelt elk digitaal project duidelijke parameters vast om gedeeld auteurschap mogelijk te maken, zodat het resultaat per definitie polyfoon is. We koppelen onze digitale strategie met verschillende projecten zoals *Breeding Ground Molenbeek*, *AR Walks & Talks*, *L3XICoN OF e_u* en andere projecten met een digitale component. Dit vormt een aanvulling op een vijfde seizoen van innovatieve Digital-only Sadaka.

BESCHRIJF DE OPBOUW VAN HET CULTURELE PROGRAMMA, INCLUSIEF HET AANBOD EN DE DIVERSITEIT VAN DE ACTIVITEITEN EN DE BELANGRIJKSTE EVENEMENTEN VAN HET JAAR.

Kick-off MB2030

Het openingsevenement van MB2030 (op 14, 15 en 16 december 2029) valt samen met de opening van het Equal Sadaka-seizoen en de lancering van de *Homes of European Sadaka*, een van de legacy-projecten van MB2030. Dit valt ook samen met *MolenLight*, het lichtfestival van Molenbeek dat geen spectaculaire installaties importeert, maar burgers oproept om hun eigen lichtsculpturen te creëren. Op het gemeenteplein eisen de burgers de sleutels van Molenbeek op. Vanaf vrijdagavond en gedurende zaterdag en zondag bezet MB2030 alle bruggen over het kanaal met een rijke diversiteit aan festiviteiten, voor en met Molenbeek en artiesten en publiek uit Europa.

EQUAL SADAKA

PROJECTS

2024

2025

2026

2027

2028

2029

2030
off
Season

SEASON SCHEDULE

15/12/2029

31/01/2030

legacy →

Week 1

Week 2

Week 3

Week 4

Week 5

Week 6

2031

2032

KICK-OFF

HOMES OF EUROPEAN SADAKA (OPENING)

NEW REPERTOIRE OF SOLIDARITY & GENEROSITY

EUROPEAN GALLERY OF SOCIAL JUSTICE

EUROPE'S INVISIBLE WORKFORCES

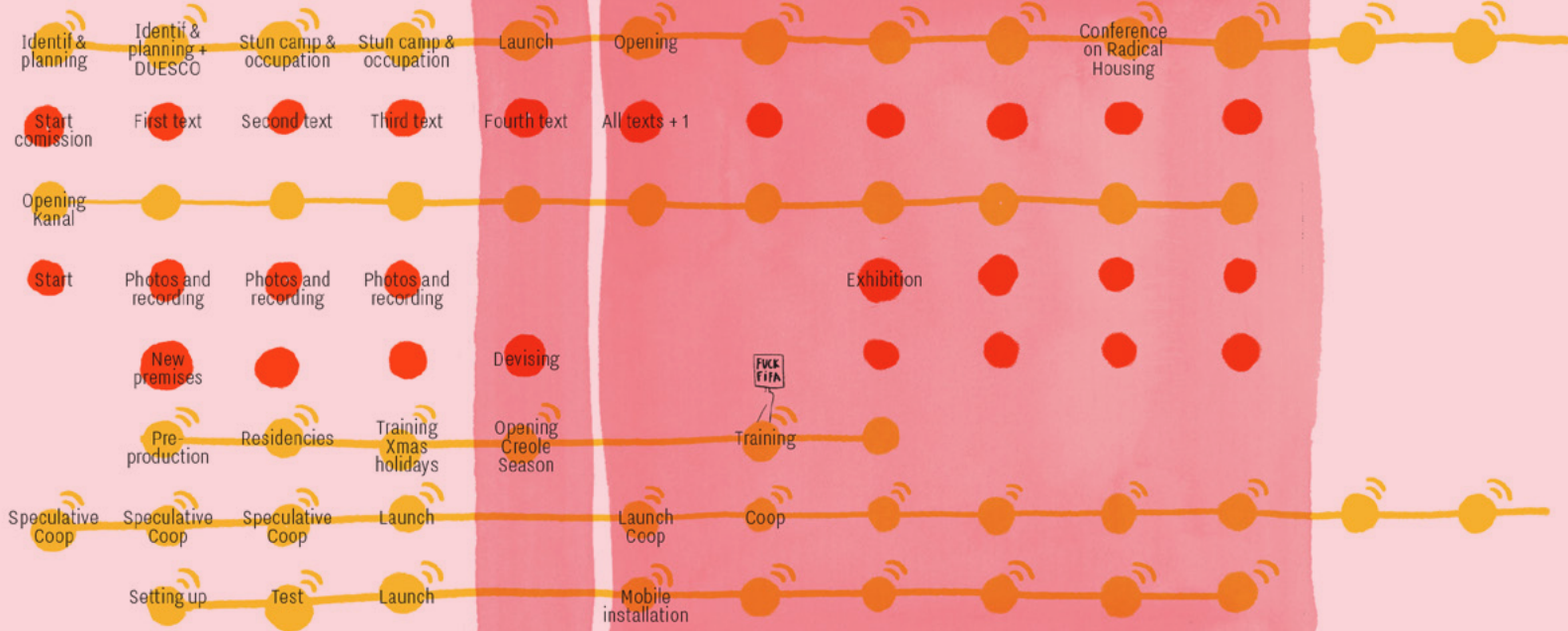
EUROPEAN CIRCUS TROUPE X CIRCUS ZONDER HANDEN

BEAUTIFUL GAME TOURNAMENT

BREEDING GROUND MOLENBEEK

1001 FLYING CARPETS

Presentation during MF

● over the years
 ● only during Season
 ! ! highlight
 ● ● digital component

NATURAL SADAKA

PROJECTS

2024

2025

2026

2027

2028

2029

2030
off
Season

SEASON SCHEDULE

21/03/2030

→ 21/04/2030

legacy →

Week 1

Week 2

Week 3

Week 4

2031

2032

SETTLEMENTS OF THE FUTURE

SOIL ACADEMY

LAURE PROUVOST GRAND INVITEE

TOPOLOGICAL VALLEY WALKS & TALKS

LOBI WORKS

OPERA METAMORPHOSIS

PERFORMANCE PROGRAMME

EUROPEAN CIRCUS TROUPE X UP

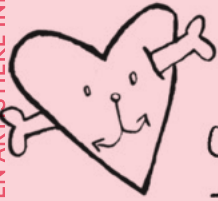
Presentation during MF1

CREATURES OF THE WATER

—●— over the years ● only during Season ! ! highlight ●● digital component

CREOLE SADAKA

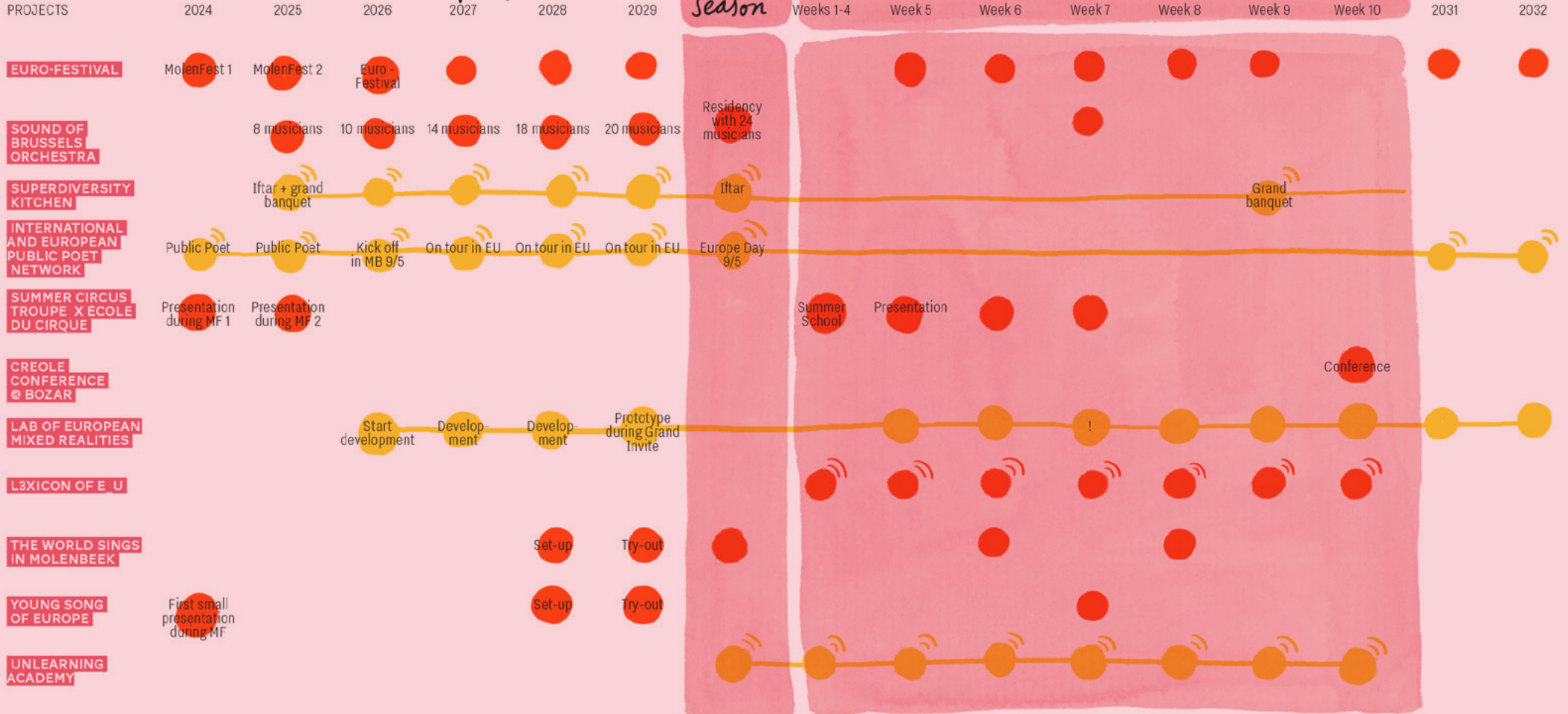
preparation

2030
off
Season

SEASON SCHEDULE

21/07/2030 → 21/09/2030

legacy →

● — over the years
 ● only during Season
 !! highlight
 ● ● digital component

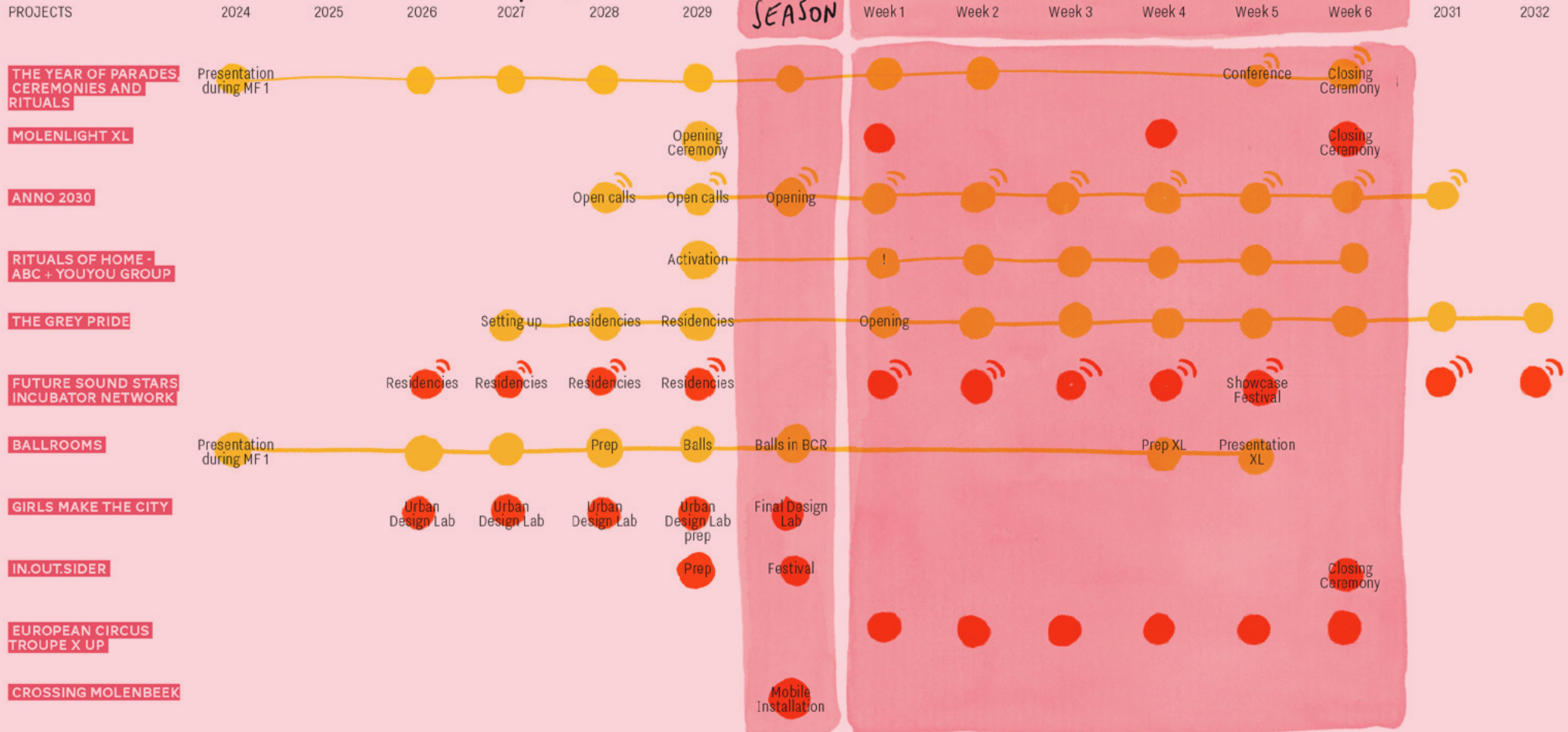
DARING SADAKA

preparation

2030
OFF
SEASON

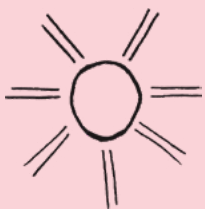
SEASON SCHEDULE
15/11/2030 → 26/12/2030

legacy →

over the years
 only during Season
 highlight
 digital component

Equal Sadaka

Op basis van Sadaka presenteren we een divers platform van projecten die inzoomen op hoe artistieke praktijken een katalysator voor gelijkheid kunnen vormen. Deze initiatieven richten zich op solidariteit, niet alleen als een abstract gegeven, maar als een levende, creatieve kracht die onrechtvaardigheid aanvecht en sociale relaties herdefinieert. Kunstenaars, curatoren, ontwerpers, deelnemers en cultuurwerkers zijn de geëngageerde burgers die over disciplines en grenzen heen een feministische, dekoloniale en ecologisch rechtvaardige toekomst presenteren. De waardigheid van alle mensen en van het niet-menselijke leven waarmee we de aarde delen en waarop Molenbeek is gebouwd, wordt door hen hoog in het vaandel gedragen. Deze projecten herdenken op creatieve wijze de gemeenschap, economie en ecologie – verankerd in solidariteit, zorg en wederkerigheid: van het opnieuw samenstellen van de theatercanon en het herdenken van de voetbalwereld, tot het blootleggen van Europa's onzichtbare arbeidskrachten en het terugwinnen van stedelijke ruimte door middel van artistieke activering. Ze confronteren de ongelijkheden van de huidige sociale en economische systemen en creëren culturele visies die extractieve praktijken in vraag stellen en 'waarde' herdefiniëren. Zo weerspiegelt deze cluster van projecten Sadaka, niet als liefdadigheid, maar als een radicale daad van gelijkheid en wederzijdse verbintenis; een bevestiging van de kracht van cultuur om inclusieve verhalen, duurzame toekomst en systemen te creëren die het algemeen belang vooropstellen; een uitnodiging om inclusieve vormen van solidariteit te bedenken en te realiseren.

HOMES OF EUROPEAN SADAKA

Een netwerk van zeven tot tien multifunctionele tijdelijke, nieuwe of bestaande bezettingen.

Vijf daarvan zijn al geïdentificeerd: het bestaande Cinemaximiliaan, Institut Imelda, de Sint-Remigiuserk, Résidence Leopold II en de kerkzaal aan de Liverpoolstraat 43.

De *Homes of European Sadaka* verbinden leegstaande gebouwen of gebouwen die tijdelijk in gebruik zijn met Molenbeek en Europa. Daarbij staat een diepgaande benadering van de Europese kwesties rond huisvesting en het bieden van onderdak centraal. Onder leiding van de non-profitorganisatie Communa en in samenwerking met de gemeente Molenbeek en het BHG, worden gebouwen geïdentificeerd, omgebouwd, bezet en artistiek geactiveerd in de periode 2026-2035. Dit met het oog op een artistiek programma in 2030. De gebouwen variëren van grote projecten, zoals het Institut Imelda aan Ninoofsesteenweg en de Sint-Remigiuserk in de Maritiemwijk, tot kleinere ruimtes zoals toegankelijke winkelpuien. De renovatieuitgaven vallen buiten het programmabudget.

Diverse locaties krijgen verschillende functies (huisvesting, grootschalige cateringlogistiek en culturele programma's) waarbij kunst en cultuur deel worden van het dagelijks leven. Het luik huisvesting omvat accommodatie voor mensen met beperkte toegang tot plekken om te wonen, eten, werken en spelen, maar ook residentiële ruimtes en accommodatie voor kunstenaars. Dankzij de accommodatie-capaciteit krijgen Europese kunstenaars de kans om in Molenbeek te werken en te netwerken.

De activering van deze gebouwen, in samenwerking met Yes We Camp en het Europese netwerk Social Temporary Use Network, vereist adequate management- en sociale

vaardigheden. Dit wordt verzorgd door afgestudeerden van een nieuw opgezette module, een Belgische versie van het Franse 'Diplôme Universitaire Espaces Communs' (Université Gustave Eiffel) in samenwerking met de Brusselse universiteiten VUB en ULB, en beroepsopleiding-trajecten in Molenbeek zoals Art2Work, JES en MolenbeekFormation. Deze trajecten bereiden een aantal jonge professionals uit Molenbeek en Europa voor op de ontwikkeling en het beheer van *Homes of European Sadaka*. Trans Europe Halles, het Europese netwerk van grassroots culturele centra, zal deze opleidingen samen met hun partners produceren en vrijwillige Europese uitwisselingen ondersteunen.

Communa en MB2030 streven ernaar om het netwerk om te vormen tot een (semi-)permanent web door middel van acquisitiestrategieën zoals de Community Land Trust Brussels (CLTB) en FairGround Brussels. De *Homes of European Sadaka* zijn dus geen eenmalige showcase van tijdelijke bewoning, maar vloeien voort uit een Sadaka-methodologie die ontworpen is om reproduceerbaar en inspirerend te zijn, een model voor de creatie van een duurzaam Molenbeek en een Europees netwerk van gedeelde ruimtes.

De *Homes of European Sadaka* huisvesten een multidisciplinair artistiek programma. Het in Molenbeek gevestigde Cinemaximiliaan dient als voorbeeld en biedt filmvertoningen en een amateurfilmfestival. Europese partners zullen gezamenlijk speciale weken organiseren: Lublin 2029 op basis van hun project Social Space of Cultural Resilience; TEJA/Network of Cultural Spaces in Support of Emergency Situations, op basis van hun residentie-programma voor kunstenaars in precare situaties; en Nikšić 2030 op basis van hun House of Digital Revolution. Verschillende co-creatieve processen gebruiken de *Homes of European Sadaka* als residentieruimtes voor de incubatie van hun MB2030-projecten. Kunstcollectieven kunnen ruimtes aanvragen. De *Homes of European Sadaka* sluiten organisch aan bij verschillende andere projecten, zoals de *Superdiversity Kitchen* en de polyfone, door vrouwen geleide YouYou Group. De Sint-Remigiuskerk is de thuisbasis van de installatie van ABC (Art Basics for Children) in het kader van *Rituals of Home*. Het Institut Imelda vormt de hub voor tijdelijke ateliers voor beeldende kunstenaars en een reeks tentoonstellingen, in samenwerking met BARN (Brussels Artist-Run Network) en MAST (Molenbeek Artists Stronger Together). Résidence Leopold II richt zich op alle kwesties van de cultuur van gastvrijheid, waarbij onderdak wordt geboden aan bezoekende kunstenaars, MB2030-bezoekers en lokale bewoners in precare woonsituaties.

Er wordt een gerichte Europese oproep gelanceerd voor aanvragen uit stedelijke gebieden met vergelijkbare uitdagingen als Molenbeek. Hierdoor zullen verschillende *Homes of European Sadaka* de namen dragen van andere wijken in Europa die zich identificeren met de geest van Sadaka van MB2030, zoals Amadora (in Lissabon, Portugal) en plaatsen in Marseille, Londen, Rotterdam, Athene, Warschau, Napels, enz. Elk huis organiseert evenementen en tentoonstellingen van de partner van die

stad.

In 2030 zullen de *Homes of European Sadaka* hun praktijken ook koppelen aan een reflectieve benadering van huisvesting en gastvrijheid. Dit zal resulteren in een gecureerd programma van praktijken met een sterke sociaal-politieke dimensie, maar ook poëtische werken over het begrip 'thuis'. Rond dezelfde tijd organiseren de Brusselse universiteiten VUB en ULB ook een European Conference on Radical Housing, binnen de *Homes of European Sadaka* en in samenwerking met het Europees Jaar tegen Dakloosheid. De conferentie is opgezet als een leernetwerk en een advocacy-evenement gewijd aan een Europese discussie over de begrippen openbare en sociale huisvesting, en over gemeenschappelijke huiselijke en culturele ruimte.

Om de *Homes of European Sadaka* te kunnen bezoeken, vol-

gen inwoners van Molenbeek een participatieve beroepsopleiding tot gids van 'alternatieve rondleidingen', in samenwerking met de vereniging Alterbrussels en met Nos Hérítages, een project van journaliste Sarra El Massaoudi. De *Homes of European Sadaka* vormen niet alleen een fysiek netwerk van gebouwen, maar zijn ook een online platform en netwerk. Het dynamische en complexe netwerk van partnerschappen – de Europese organisaties in tijdelijke bezetting, verbonden met verschillende stedelijke gebieden, evenals de academische connecties en kunstcollectieven – heeft tot doel op een dynamische manier verbinding te creëren in dit interactieve digitale platform.

MB: Gemeente Molenbeek, Communa, Cinemaximiliaan, Ultima Vez, Art2Work, JES vzw, Foyer des Jeunes, MolenbeekFormation

BHG: GOB/BrusselsGewest, KANAL-Centre Pompidou, Syndicat des Immenses, Nos Hérítages, Alterbrussels, Gilbard, VUB, ULB

EU: Yes We Camp (Marseille), Plateau Urbain (FR), Coop Eskemm (FR), Free Riga (LT), Alte Mu (DE), L'Asilo (IT), Stad In De Maak (NL), Institut For (X) (DK), Université Gustave Eiffel (FR), DUESCO / Ancoats (FR), Nikšić 2030 (ME), Lublin 2029 (PL), TEJA/Network of Cultural Spaces in Support of Emergency Situations (ES), Trans Europe Halles (SE/EU) and Social Temporary Use Network (BE/EU)

WW: Think Tanger (MA)

BROOKS

NIEUW REPERTOIRE VAN SOLIDARITEIT & GENEROSITEIT

Voorstellingen van nieuwe of herschreven toneelstukken.

Datum: 2026-2030;
opvoering 15 december 2029 - 31 januari 2030
Locatie: Homes of European Sadaka, Ras El Hanout en KVS

De nieuwe stedelijke centra van Europa zullen zowel op papier als op het podium een reeks nieuwe en opnieuw vormgegeven theaterstukken tot leven brengen. Wat als Sophocles' *Antigone*, Shakespeare's *Hamlet* en Brecht's *Moeder Courage* jonge mensen waren die in de hyperdiverse wijken van Europese hoofdsteden woonden?

Inspirerende voorbeelden zijn *Een Jihad van Liefde* van Mohamed El Bachiri en David Van Reybrouck, geschreven na de terroristische aanslagen in Brussel (22 maart 2016) waarbij El Bachiri's vrouw om het leven kwam in het metrostation Maalbeek.

Evenals *Antigone* in Molenbeek van Stefan Hertmans. Een comité van theater- en literatuurpartners zal jaarlijks, van 2026 tot 2029, nieuwe teksten laten schrijven en uittesten, en zo reflecteren over het dagelijks leven in de andere Molenbeeks van Europa en daarbuiten: in broeiplaatsen zoals Jenin en Tunis. Een transnationaal collectief van kunstenaars, samengebracht door Lviv Theatre Lesi, Inizjamed Festival, CZKD, Freedom Theatre Jenin, Collectif d'Art-d'Art Kinshasa, Zoukak Theatre Collective en anderen, zal een repertoire creëren met een gemeenschappelijke verbeelding van hoe het is om te leven in de marge.

EUROPEAN GALLERY OF SOCIAL JUSTICE

Een reeks grootschalige thematische tentoonstellingen.

Datum: 2026-2030,
opening 15 december 2029 - 31 januari 2030
Locatie: KANAL-Centre Pompidou

Elke tentoonstelling maakt deel uit van een langetermijnproject voor publieke bemiddeling in Molenbeek en andere Europese steden. Jongeren uit de buurt worden betrokken als co-designers van het bijbehorende programma van lezingen en workshops, waarin ze hun eigen zorgen over sociale rechtvaardigheid of aanverwante actuele thema's onder de aandacht brengen.

De Collection Displays van KANAL zijn expo's die 18 maanden duren en in 2027 van start gaan, na de officiële opening in november 2026. Migratie vormt het centraal thema. Op het programma staat ook de installatie *Right?* van Banu Cennetoglu, die de artikelen van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens presenteert in trossen gouden ballonnen.

Realism and Social Justice is de blockbuster-groepstentoonstelling, mede door KANAL georganiseerd. Met een internationale groep kunstenaars, samengesteld door Centre Pompidou, de stad Malmö, Jacksons Lane en anderen, omvat de tentoonstelling een tweedaagse gedecentraliseerde tentoonstelling in open kunststudio's, bars, nachtclubs, leegstaande winkels, parken en andere ongebruikelijke locaties, gecombineerd door 48 Stunden Neukölln. De expo's worden gedocumenteerd en zullen tot na 2030 te zien zijn via een multiplatform op sociale media gewijd aan afbeeldingen en discussies over sociale rechtvaardigheid in de kunstgeschiedenis.

EUROPE'S INVISIBLE WORKFORCES

Een archief met portretten en verhalen van de mensen die ons in beweging brengen.

Datum: 2026-2030;
tentoonstelling van 2 tot 30 januari 2030
Locatie: bus- en metrostations in Molenbeek: Weststation, Graaf van Vlaanderen, Beekkant, Zwarte Vijvers, Simonis, Ossegem en Ribaucourt

Fotograaf Cédric Gerbehaye en schrijfster Caroline Lamarche documenteren het leven van *The People Who Move Us*: de werknemers van de Brusselse Intercommunale Vervoersmaatschappij (STIB-MIVB), de Belgische Nationale Spoorwegmaatschappij (SNCB-NMBS) en andere openbaarvervoerbedrijven in heel Europa. Een hoog percentage van de werknemers van de MIVB komt uit en woont in Molenbeek. Ook bovengenoemde auteur Mohamed El Bachiri was metrobestuurder voordat hij schrijver werd.

Tussen 2026 en 2029 portretteren we in heel Europa de onzichtbare verhalen van deze helden van ons dagelijkse woon-werkverkeer, via fotografie en literatuur. Gerbehaye en Lamarche willen in samenwerking met en voor de vervoersbedrijven en hun werknemers een publiek toegankelijk archief aanleggen. Gerbehaye en Lamarche creëren ook een studio op straat voor een brede waaier aan bezoekers, van de bevolking van Molenbeek en het Brussels gewest tot gewoon voorbijgangers, die ze vervolgens portretteren en wiens verhalen ze vastleggen.

In januari 2030 wordt het online archief gelanceerd en worden er tentoonstellingen georganiseerd in publieke ruimtes, stations, bushaltes en tram- en metrostellen. Een online platform en een publicatie over de mobiliteitswerkers in Europa maken het werk compleet.

Hetzelfde proces zal plaatsvinden in andere Europese

steden: de Zwitsers-Duitse kunstenaar Mats Staub werkt samen met de Berlijnse vervoersmaatschappij (BVG); de Stad Faro produceert een tentoonstelling voor hun tot kunstgalerie omgebouwde treindepot; Bourges 2028 activeert de Trans Europe Culture-route Brussel-Parijs-Bourges. Deze Europese projecten worden in 2030 samen tentoongesteld in Molenbeek, waarbij alle expo's onderling verbonden zijn en artistieke inhoud uitwisselen over de locaties heen.

EUROPESE CIRCUSGEZELSCHAPPEN

Een reeks hedendaagse circusvoorstellingen.

Datum: 2028-2030, showcase 2-30 January 2030

Locatie: La Grande Halle

Molenbeek is één van de gemeenten met de meeste circusorganisaties en -scholen per inwoner in Europa. Het is dan ook logisch dat elk Season of Sadaka een reeks hedendaagse circusvoorstellingen toont waarin nieuwe circusartiesten uit Molenbeek en Europa gelijkwaardige, eerlijke en radicaal inclusieve voorstellingen opvoeren, zowel binnen als buiten. Jonge nieuwe circusartiesten – geselecteerd door Cirkus Syd, Jacksons Lane, Eleusis 2023 en leden van het Caravan Circus Network – zullen samen voorstellingen uitwerken en opvoeren. Nieuwe voorstellingen over solidariteit en generositeit worden gecreëerd in samenwerking met Circus Zonder Handen, een sociale en inclusieve circusorganisatie, die vanaf 2028 intrekt in La Grande Halle.

BEAUTIFUL GAME TOURNAMENT

Een reeks performatieve wedstrijden.

Datum: 2027-2029;

tijdens de pauzes van het voetbalseizoen in 2030

Locatie: Sportterrein Edmond Machtens

In Europa heerst een steeds meer competitieve sfeer

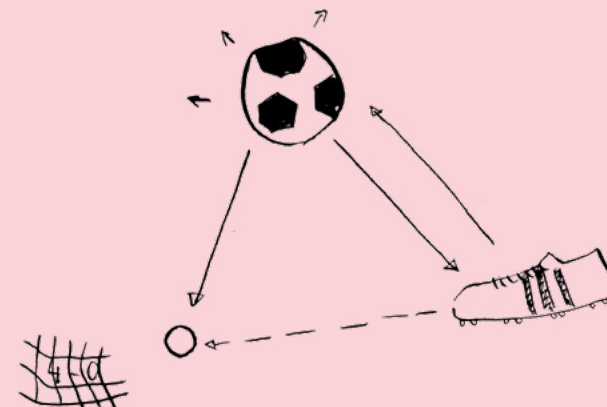
in de sport, zelfs bij kinderen of amateursporters. Het *Beautiful Game Tournament* wil die harde competitiviteit tegengaan met een participatieve en gedeelde aanpak, waarbij de nadruk ligt op gelijkheid voor iedereen in het gemeenschapsvormende proces van de kunst van het spel. Op het kruispunt van sport en kunst speelt dit project in op de behoefte aan meer vertegenwoordiging en zichtbaarheid van vrouwen in het voetbal.

Deze projecten komen voort uit een samenwerking met RWDM Girls, de grootste damesvoetbalclub van België, met 650 leden en 450 actieve speelsters tussen de 6 en 64 jaar en met meer dan 70 nationaliteiten. RWDM Girls speelt een cruciale educatieve en sociale functie in de gemeenschap. De club toont jonge vrouwen dat ook zij kunnen uitblinken in een mannsport als voetbal, en geeft hun zo het vertrouwen dat ze ook in andere domeinen van het leven kunnen excelleren. Tijdens de rustige maanden van de zomervakantie toert het project het terrein van RWDM om tot een ruimte voor kunst en cultuur.

1. Een voetbalchoreografie

De in België gevestigde Australische theatermaker Ahilan Ratnamohan heeft een verleden als professioneel voetballer en coacht momenteel een meisjesteam bij City Pirates in Antwerpen. Hij ontwikkelde een methode om voorstellingen te creëren met voetbalbewegingen en bracht voetballers naar het theaterpodium. Met RWDM Girls ontwikkelt hij een grote en gecoördineerde groepschoreografie die ook dient als warming-up. In samenwerking met de coaches en fysieke trainers van de club maken de speelsters van de warming-up een show. Andere clubs in Europa (met teams in Wenen, Rotterdam en Riga) doorlopen hetzelfde proces. In de jaren voorafgaand aan MB2030 zullen de speelsters/performers deze voorstellingen op hun veld brengen.

In de zomer van 2030, tijdens het honderdjarig jubileum

van het WK voetbal dat plaatsvindt in Spanje, Portugal en Marokko (60% van de RWDM-meisjes is van Marokkaanse/Maghrebijnse afkomst), worden de verschillende resultaten van deze choreografie getoond aan het MB2030-publiek en de voetbalfans. Een online portaal maakt gebruik van QR-toegankelijke mini-tutorials om de coole moves te delen met trainers en spelers overal in Europa en daarbuiten.

2. Heropvoering van een iconische wedstrijd

De Zwitserse theatermaker Máximo Furlan ontwikkelde een oeuvre waarin hij iconische voetbalwedstrijden van vroeger (bijvoorbeeld BRD vs DDR, Wereldkampioenschap 1974) heropvoert. Oorspronkelijk deed hij dat solo, met het publiek in het stadion, begeleid door een radioverslag van de wedstrijd. Voor MB2030 betreft Furlan meer acteurs en deelnemers (van verschillende teams) om de wedstrijd Marokko-België van het WK 2022 te re-enacten.

3. De onwinbare wedstrijden

De in het Verenigd Koninkrijk gevestigde Zuid-Afrikaan-

se academicus en performancekunstenaar Anthea Moys ontwikkelde verschillende manieren om het competitieve element in wedstrijden actief te saboteren. Hierdoor veranderen sportwedstrijden in vreugdevolle ervaringen van horizontale participatie. Moys brengt mensen samen rond onwinbare wedstrijden – collaboratieve ervaringen die een krachtig tegenwicht bieden aan de hedendaagse obsessie met winnen, individueel succes en 'de beste' zijn. De Olympics of Unwinnable Games creëren een ruimte waar iedereen wint dankzij betekenisvolle verbindingen, gedeelde creativiteit en vreugde, en dankzij de collectieve wijsheid die ontstaat wanneer we 'survival of the friendliest' voorrang geven boven 'survival of the fittest'. Dit is een krachtige aanpak om opnieuw solidariteit en vertrouwen op te bouwen in een steeds meer gepolariseerde wereld. Moys wil tijdens drie residenties (Molenbeek, Helsingborg, Donostia) samenwerken met verschillende Europese vrouwenvoetbalteams, die in de zomer van MB2030 hun 'onwinbare' toernooi zullen opvoeren.

Naast het toernooi geeft Kristīne Brīniņa uit Liepaja masterclasses over performatief voetbal, zijn er optredens van het hooligan-koor uit Lemosos, worden er samen met Donostia Kultura sportdiplomatieke lezingen georganiseerd, en zijn sociale voetbalactiviteiten – zoals benefietwedstrijden voor antiracistische voetbaltoernooien binnen het FARE-netwerk, met voetballers uit Trencin en Elsinore. De Molenbeekse vereniging Footmatic, die zowel op het veld als in de e-sportwereld gespecialiseerd is in buurtvoetbaltoernooien, koppelt de Molenbeekse wedstrijden aan een Europees onlineplatform voor niet-competitieve videogames.

1001 FLYING CARPETS

Een reizende gemeenschapsradio op tapijten..

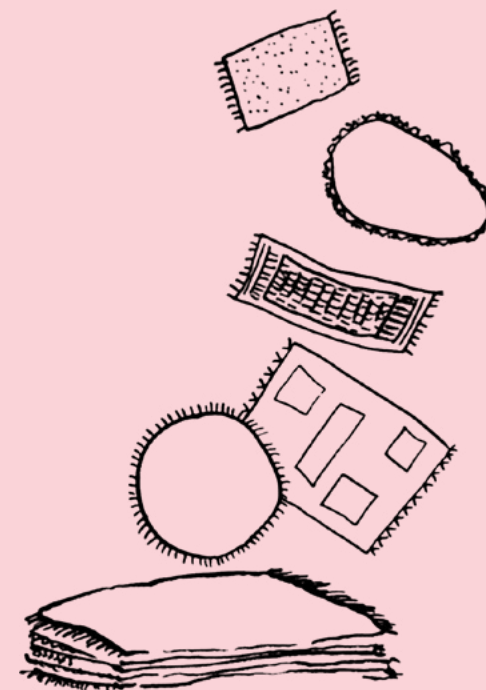
Datum: 2027-2029; installatie en uitzending 15 december 2029 - 31 januari 2030, en gedurende de vier seizoenen

Locatie: de publieke ruimte en metrostations van Molenbeek

1001 Flying Carpets brengt twee actieve gemeenschapsvormende elementen in een Europa van vervreemde en eenzame mensen samen: tapijten en radio's. Het feministische kunstcollectief Maak & Transmettre uit Molenbeek maakt tapijten met verschillende technieken, zoals recyclage van afgedankte materialen en tufting. De tapijten vertellen de verhalen van de deelnemende jongeren en inwoners van Molenbeek en creëren een ruimte waar nieuwe verhalen kunnen worden geschreven. Tegelijkertijd reizen steeds meer tapijten door de straten en metrostations van Molenbeek in tijdelijke installaties.

Samen met verschillende stakeholders uit de 'radio-wereld' wordt een Sadaka-radiostation opgericht. De radiomakers zullen uitzenden vanuit de mobiele tapijtininstallatie, een plek voor live radio-ontmoetingen, -reportages, -discussies en -lezingen (met bijvoorbeeld de Pan African Space Station-installaties van de in Kaapstad gevestigde organisatie Chimurenga).

De combinatie van een reizende, open installatie en het toegankelijke format van live radio-uitzendingen biedt de mogelijkheid om verschillende MB2030-projecten

met elkaar te verbinden, een bezoek te brengen aan de Homes of European Sadaka of te concurreren met de andere nomadische installatie Crossing Molenbeek. Infame Radio uit Brno en leden van RADIA, een transnationaal netwerk voor radiokunst en gemeenschapsradio, zullen Molenbeekse en Europese luisteraars met elkaar verbinden via lezingen en gastoptredens, die in samenspraak gecensureerd worden en online en in realtime beschikbaar zullen zijn.

BREEDING GROUND MOLENBEEK**(BGM) the Sadaka Network of Skills and Services.****Datum:** 2026-2032, programma open voor publiek 15 december 2029 - 31 januari 2030**Locatie:** Alwakan en op de markten van Molenbeek

In samenwerking met het Crafting Europe Manifesto 2025 – samen met vakmensen, boeren en ondernemers uit Molenbeek en Europa – vindt *Breeding Ground Molenbeek* het concept van de markt opnieuw uit en stimuleert zo de creatieve werkgelegenheid in de Molenbeeks van Europa.

In Molenbeek ontstaat een nieuwe generatie ontwerpers, geeks en ambachtslieden wiens missie verschuift van 'global branding en persoonlijke winst' naar 'lokaal verankerde en regeneratieve praktijken'. Hiermee breken ze met de dominante cultuur die is afgestemd op gentrificatie en gooien ze de creatieve industrieën zoals wij die kennen radicaal om. Deze grafisch ontwerpers, modeontwerpers, radio- en filmmakers, transporteurs, houtbewerkers, drukkers, bouwvakkers en schilders, copywriters en koks vormen de Breeding ground van *BGM*. *BGM* is een samenwerkingsverband dat een open-source netwerk biedt voor iedereen die zijn of haar vaardigheden ter beschikking wil stellen aan de gemeenschap. Het is zowel een digitale hub als een netwerk van echte mensen en praktijken, waar professionals en amateurs met unieke vaardigheden worden samengebracht.

Omwille van haar omvang biedt MB2030 een unieke kans om een prototype te bouwen voor een solide infrastructuur die het netwerk ondersteunt en die na 2030 wordt verduurzaamd. *BGM* start als een speculatieve coöperatie (2026-2028) en streeft naar consolidatie in 2029-2030.

Een kleine groep lokale kunstenaars en ondernemers richtte *BGM* als start-up op. Zij willen een lokale gemeenschap van talenten en diensten creëren, met als doel:

- a/ resources of skills for innovative production lines for both een pool van vaardigheden voor innovatieve productielijnen te ontwikkelen, zowel voor als na MB2030;
- b) een programma voor het publiek te creëren in de vorm van workshops rond ambachten, voeding, welzijn enz.;
- c) een lerend netwerk op te richten waar uitwisseling en de ontwikkeling van vaardigheden centraal staan en waar erfgoed en innovatie elkaar ontmoeten.

BGM biedt stageplaatsen en werkgelegenheid waar Europese jongeren specifieke vaardigheden ontwikkelen, maar waar ze ook meer kunnen leren over dit gemeenschapsmodel. Het bestuursmodel, de digitale tools, de leermodules en de economische aspecten zijn volledig open source en zullen over de grenzen heen worden ontwikkeld, zodat ze gemakkelijk in andere gemeenschappen kunnen worden geïmplementeerd.

Gedurende het ECoC-jaar 2030 worden er maandelijkse uitwisselingen georganiseerd, die samenvallen met de vier seizoenen. Deze staan open voor het grote publiek en focussen op eerlijke beloning binnen een gemeenschappelijk kader (Equal Sadaka), innovatieve productiemodellen binnen planetaire grenzen (Natural Sadaka), nieuwe vormen van participatieve democratie (Creole Sadaka) en autochtone economische modellen (Daring Sadaka).

Deze uitwisselingen bestaan uit workshops, trainingen en transnationale netwerken voor Europese deelnemers en vrijwilligers, met mentoren van de Open Design School uit Matera 2019 of het Tartu Centre for Creative Industries, vakdocenten van Saber Fazer en ARTEria Foundation, en DIY-organisatoren van Shared Visions.

De *BGM*-hub is gevestigd in Alwakan, een gemeenschapsruimte voor artistieke productie, sociale interactie en economische opportuniteiten, en bevordert de continue revitalisering van Molenbeek. De activiteiten vinden echter plaats in de verschillende 'makers-ruimtes' van Molenbeek: fablabs, studio's, werkruimtes, kantoren of in Lion City – de nieuwe locatie van de 'makers-industrie' in Molenbeek. Een digitale en een fysieke kaart dienen als alternatieve gids door Molenbeek.

BGM-producten zullen verkrijgbaar zijn in lokale winkels en bij de partners. Elk seizoen zal *BGM* fysiek aanwezig zijn op de lokale markt op het gemeenteplein, verbonden met een breder scala aan lokale producenten.

VALLEY

PLAYGROUND(S)

We nodigen het innerlijke kind van Europa uit om te komen spelen in een nieuwe reeks publieke of semi-publieke speeltuinen, geïnitieerd door kunstenaars of lokale gemeenschappen. Deze worden samen met kinderen ontworpen in onverwachte samenwerkingsverbanden (met bijvoorbeeld een boksklub, een queervereniging of een universiteit voor senioren). MB2030 lanceert tussen 2026 en 2030 een transnationale open oproep met de vraag naar Europese makers om in Molenbeek en het BHG veilige ruimtes voor interculturele conflicten te co-creëren door middel van spel. Andere Europese publieke en private culturele actoren worden gevraagd om het model in hun eigen land te implementeren; zo ontstaat een Europese route van inclusieve, lokale speeltuinen voor groot en klein.

KANAL geeft het goede voorbeeld: samen met het Britse collectief Assemble creëren ze in het gigantische, gerenoveerde gebouw een gloednieuwe speeltuin, die samen met kinderen uit Molenbeek wordt ontworpen en gebouwd. Hun voorstel dient als prototype.

BCR: KANAL

EU: Assemble (UK)

Een seizoen van Equal Sadaka

15/12/2029 - 31/1/2030 bestaat uit:

- * Lancering van *Homes of European Sadaka*
- * De opening van de blockbuster-tentoonstelling *European Gallery of Social Justice* in KANAL
- * De inclusieve circusvoorstelling van Circus Zonder Handen in La Grande Halle
- * De trainingssessies van het *Beautiful Game Tournament* tijdens de winterstop in het Machtensstadion
- * De activering van *Breeding Ground Molenbeek* met een eerste markt van Molenbeekse producten
- * De lancering van de *1001 Flying Carpets*
- * Een iftar met *Superdiversity Kitchen x Religion*
- * Een *European Conference on Radical Housing*
- * De opening van minstens vijf *Creatures of the Water*
- * Een bezoek aan de Sint-Remigiuskerk voor Art Basics for Children of het bijwonen van een concert van de YouYou Group in een *Home of European Sadaka*
- * De opening van het Bezoekerscentrum, de activering van het *Lab of Mixed Realities* en andere activiteiten, zoals de lancering van de tentoonstelling Anno 2030
- * *Ballrooms* in verschillende Brusselse gemeenschaps- en culturele centra
- * De creatie van meerdere *Playgrounds*

Natural Sadaka

Al eeuwenlang belichaamt Sadaka de geest van solidariteit, generositeit en medemenselijkheid – een heilige daad van geven, geworteld in empathie en rechtvaardigheid. Maar in een tijd van ecologische crisis nodigt deze diepgaande traditie ons uit om haar cirkel te verbreden. Natural Sadaka is de uitbreiding van diezelfde zorg naar de natuurlijke wereld: naar de bossen die voor ons ademen, de rivieren die onze dorst lessen en de bodem die ons voedt. Net zoals Sadaka sociale banden koestert, bevordert Natural Sadaka het wederzijdse respect tussen de mensheid en de aarde. Het betekent niet alleen geven aan mensen in nood, maar ook aan de ecosystemen die we hebben verwaarloosd: het beschermen van bomen planten, biodiversiteit en natuurlijke hulpbronnen; het verminderen van afval; ons risicogedrag verkleinen en zorgvuldig omgaan met de aarde. Op die manier handelen we solidair – niet alleen met elkaar, maar ook met toekomstige generaties en alle levende wezens. Natural Sadaka is responsibility, het vermogen om verantwoord te reageren. Het is de genereuze, dagelijkse daad waarbij we ons herinneren dat de gezondheid van onze planeet onlosmakelijk verbonden is met het welzijn van onze gemeenschappen en de zorg voor toekomstige generaties.

SETTLEMENTS OF THE FUTURE

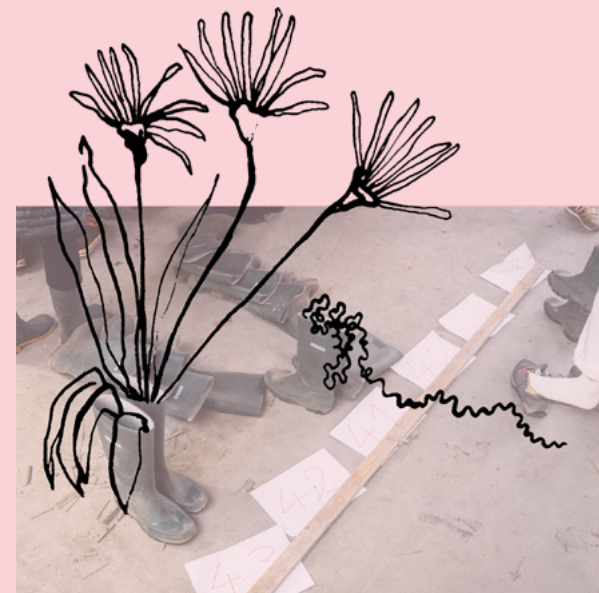
Publieke experimenten met alternatieve verblijfplaatsen.

Datum: 2026-2031, active 21 March - 21 April 2025

Locatie: Scheutbos, Moeras van Jette, Kanaal en Ninoofsepoort

Hoe kan Europa reflecteren over stedelijke ontwikkeling, op een moment dat onze steden opwarmen of uitdrogen? Kunstenaars krijgen de opdracht om verschillende 'nederzettingen' te bedenken en te bewonen, telkens een ingebed publiek experiment dat andere kunstenaars, gemeenschappen en denkers uitnodigt om te reflecteren over wat het betekent om zich 'te vestigen' – niet als een daad van verovering of overheersing, maar vanuit zorg, wederkerigheid en ecologische verwevenheid. Volgend op onze zoektocht naar *Future Places* in de preselectiefase, delen deze locaties belangrijke waarden: relationaliteit, niet-extractief denken, solidariteit tussen verschillende soorten en radicale verbeeldingskracht.

De term 'nederzetting' draagt het gewicht van de koloniale geschiedenis, terwijl het project zelf onze relatie met de natuur wil dekoloniseren. In plaats van die tegenstrijdigheid te vermijden, omarmen we ze en wordt ze de kern van ons onderzoek. Deze 'vestigingen' vormen een keten van ecologische en symbolische locaties, die als een reeks constellaties verspreid zijn over Molenbeek. Ze doen ons reflecteren over de dominante modellen van stedelijke ontwikkeling en landgebruik en bieden perspectief op een rechtvaardigere, doordachte en onderling verbonden toekomst. De in Dnipro gevestigde curatoren Iryna Polikarchuk en Natalia Matsenko worden via een Europees programma van in samenspraak gecureerde ruimtes uitgenodigd om vanuit het bezette Oekraïne te reflecteren over milieuvernietiging als oorlogsvoering

en hedendaags kolonialisme. Rio Neiva - Environmental NGO wordt gevraagd te reflecteren over de principes van het New European Bauhaus en hun experimenten rond het co-creëren van natuurlijke publieke ruimte. Bourges 2028 co-producen een sessie van het Europees Parlement van Rivieren in Molenbeek in 2030. We bespreken hieronder vijf geplande nederzettingen. Andere zullen ontstaan in dialoog, context en samenwerking.

Settlement #1

A Shelter of Reciprocity

Nederzetting zonder te bouwen.

Locatie: op het moeras tussen Molenbeek, Ganshoren en Jette

De *Shelter of Reciprocity* ontvouwt zich in één van de laatste natuurlijke moerassen van Brussel. Het landschap - omringd door spoorlijnen, woningen en sportvelden - herbergt herinneringen en spanningen, gevormd door een geschiedenis van ontginning en verwaarlozing. Het project vertrekt vanuit een provocatie: zelfs onze band met de aarde hebben we gekoloniseerd en we zijn

vergeten hoe we met de aarde moeten samenleven. Geïnspireerd door Masanobu Fukuoka's 'nietsdoen' - geen passiviteit, maar diepe ecologische zorg - verzet deze nederzetting zich tegen productiviteit en controle en koestert in plaats daarvan aanwezigheid en wederkerigheid. Centraal staat een schuilplaats, die langzaam wordt opgetrokken in het moeras. Ze past zich aan in plaats van zich op te dringen – ze dient als studio, ont-

moetingsplaats en ruimte voor openbaar onderzoek. Op het terrein van de non-profitorganisatie Groot Eiland herinterpreteert kunstenaar Wouter de Raeve architectuur als een vorm van relatie, en legt hij de basis voor een toekomst waarin 'zich vestigen' zorgen voor, antwoorden en luisteren betekent.

Settlement #2

House Of S/Zenne Guardians

Hoe zorgen voor een rivier.

Locatie: Porte de Ninove

Deze *Settlement of the Future* ontstaat op een kruispunt waar de verborgen S/Zenne onder Brussel stroomt en waar verhalen over vernietiging, vervuiling en ont-heemding samenkomen met een groeiende roep om zorg, herstel en erkenning. Deze nederzetting, gelegen in de buurt van het Park van de Ninoofsepoort, op de grens tussen het kanaal Molenbeek, geeft vorm aan het langzame, transregionale werk van het Natural Contract Lab (NCL), een collectief dat zich inzet voor de duurzame bescherming en persoonlijkheid van de S/Zenne-rivier. Het House Of S/Zenne Guardians dient als een permanente locatie voor onderzoek, ontmoeting en belangenbehartiging – een plek waar bondgenoten van de rivier kunnen verenigen, nadenken en in actie komen. Voortbouwend op jarenlang werk, draagt dit huis het momentum van Walking-With Journeys, River Agoras en S/Zenne Guardian Schools. Hier zullen deze praktijken – ondersteund door lokale gemeenschappen, kunstenaars, ecologen en juristen – een Living Bill for the S/Zenne blijven voeden, een visionair document dat streeft naar wettelijke erkenning van de rechten van de rivier in de Belgische grondwet. Dit huis is meer dan een symbolisch gebaar; het verankert een voortdurende alliantie met het meer-dan-menselijke: een ontmoetingspunt tussen wet en land, zorg en samenleven.

Settlement #3

Parliament of the Non-Human

Een democratisch experiment.

Locatie: Scheutbos

In 930 n.Chr. kwam het IJslandse parlement, het Althing, voor het eerst samen, niet in een gebouw, maar in Thingvellir, 'de parlementaire vlakte'. Dit theatrale landschap, gelegen op een breuklijn tussen tektonische platen, symboliseerde de diepe verbondenheid tussen natuur, recht en gemeenschap. De natuur was geen decor, maar maakte deel uit van de politieke orde. Het Althing was juridisch, cultureel en sociaal: er werden wetten afgekondigd, geschillen beslecht, verhalen verteld en markten gehouden, wat illustreert hoe natuur en politiek ooit nauw met elkaar verweven waren.

Voor het *Parliament of the Non-Human* zochten we een locatie met een vergelijkbare betekenis in Molenbeek: het Scheutbos. Het is een gebied dat gevormd is door beekjes en waar diverse soorten thuis zijn, waar stad en natuur, geschiedenis en biodiversiteit, zichtbaarheid en verwaarlozing elkaar overlappen. Het Parliament of the Non-Human creëert een symbolisch openluchtforum; een plek van harmonie in plaats van eigendom, waar het niet-menselijke geen metafoor is, maar deelnemer. Het bevraagt hoe we naar meerdere soorten kunnen luisteren binnen de extractieve logica van de stad; een radicale daad van nederigheid en een herinterpretatie van de stad als een gedeeld, meer-dan-menselijk gemeengoed.

Settlement #4

Networks of Heat

Een levend netwerk van warmte-infrastructuren.

Locatie: Molenbeek

Atlas of Ovens verbeeldt een toekomst waarin ovens – vergeten, geïmproviseerde of geërfde – een ankerpunt worden voor de gemeenschap, van kennis en transformatie. In Molenbeek – een wijk gevormd door migratie, industrie en gelaagde tradities – brengt deze *Settlement of the Future* een levend netwerk van warmte-infrastructuren in kaart: van ondergrondse broodmarkten tot gemeenschappelijke barbecues, van industriële schoorstenen tot kleiovens. Dit zijn niet alleen technische apparaten, maar relationele technologieën die warmte, verhalen en gedeelde rituelen uitstralen. Vertrekkend vanuit hands-on veldwerk – wandelinterviews, het in kaart brengen van temperaturen en storytelling – activeert *Atlas of Ovens* bestaande praktijken en creëert het nieuwe verbindingen. In samenwerking met bewoners, vakmensen en cultuurwerkers herinterpreteert het project ovens zowel als gereedschap als als totems: plaatsen om samen te komen, te koken, vuur te maken, te leren en te herstellen. Door middel van workshops, residenties, gezamenlijke maaltijden en mobiele evenementen daagt deze nederzetting de koude abstractie van het stadsleven uit en biedt in plaats daarvan een doordachte ecologie die gebaseerd is op warmte, zorg en gezellige transformatie. *Atlas of Ovens* creëert een meerstemmig archief van praktijken, kaarten en herinneringen – een tastbare, levende atlas van hoe we samen verwarmen, met elkaar omgaan en overleven.

Settlement #5

Terrain

Een choreografisch centrum geworteld in de aarde

Locatie: Scheutbos

Wat als een choreografisch centrum geen muren of dak had, maar alleen een stuk grond was? Wat als dans niet beperkt was tot een podium, maar rechtstreeks uit de aarde voortkwam, gevormd door de wind, het weer en collectieve aanwezigheid?

Met *Terrain* doet choreograaf Boris Charmatz een radicaal voorstel: een dansinstituut zonder gebouw, maar geworteld in de aarde. Het is geen theater of studio, maar een levend laboratorium; een terrein waar choreografie zich ontvouwt in relatie tot de omgeving, in reactie op de ritmes van de natuur.

Als onderdeel van *Settlements of the Future* herdenkt *Terrain* op diepgaande wijze wat culturele infrastructuur zoal kan omvatten. Het sluit aan bij ecologisch afgestemde opvattingen over ruimte, gemeenschap en praktijk. Zonder extractie, zonder omheining, wordt *Terrain* een open, aanpasbare, ingebedde ruimte; een ruimte die luistert voordat ze handelt.

In Molenbeek kan *Terrain* uitgroeien tot een choreografisch ecosysteem: een plek voor fysieke uitwisseling, gedeelde ademhaling en speelse ernst. Als *Settlement of the Future* nodigt het ons uit om te vertragen, onze zintuigen af te stemmen en zorgvuldig te bewegen. De dansvloer is de grond zelf, en elke stap is een daad van aandacht.

BROOKS

SOIL ACADEMY

Een reeks langlopende interdisciplinaire artistieke en educatieve projecten die Europese stadsbewoners opnieuw in contact brengen met de levende grond onder hun voeten.

Datum: 2026-2030, actief van 21 maart tot 21 april 2025

Locatie: verschillende locaties

Soil Academy wil het bewustzijn vergroten over de Europese stedelijke ondergrond als een levend en waardevol continentaal ecosysteem. Het wil de gemeenschap versterken rond lokale groene ruimtes, parken, braakliggende terreinen en stadstuinen. Kunstenaars, wetenschappers, bewoners, schoolgaande kinderen en beleidsmakers reflecteren samen over wat er groeit, leeft en mogelijk is in de stedelijke bodem. *Soil Academy* biedt ook een artistieke interpretatie van de bodem als geheugen, habitat en politieke ruimte, en wil een educatief project zijn over bodemgezondheid, stedelijke landbouw en ecologie. Al deze projecten zijn verbonden met de 47 scholen in Molenbeek; hun meer dan 10.000 leerlingen en hun families zijn de stakeholders en deelnemers die scholen aanmoedigen om 'terug wild' te worden en ver-

binding te creëren met de bodem waarop ze staan. Soil Academy faciliteert uitwisseling tussen kunstenaars, leerkrachten en biologen van verschillende Europese locaties, en biedt en verwelkomt creatieve workshops en kunst- en wetenschapsexperimenten: Budweis 2028 met het creatieve onderwijsproject Creative Minds; Victoria-Għawdex 2031 met de participatieve parades Climate Parade, 'Aufbruch, Salzkammergut!' als erfenis van de microfarming-experimenten van Bad Ischl 2024; en Pro Progressione uit Boedapest met de artistieke residentie School of Enough. Hieronder worden vier projecten beschreven. Andere zullen ontstaan door uitwisseling, context en samenwerking.

1. Decoratelier Underneath

Sinds 2024 zijn Decoratelier en het sociaal restaurant Cassonade gevestigd in een verlaten fabriek in Molenbeek. Het is een terrein in tijdelijk gebruik, in afwachting van een herontwikkeling tot park de komende vijf jaar. Ter voorbereiding hierop heeft de milieu-inspectie van Molenbeek het terrein geanalyseerd, bodemonsters genomen en de ondergrondse vervuiling in kaart gebracht, met sporen ook van olie en zware metalen. Op dit moment sluit een dikke betonlaag het terrein af, zodat er geen verontreiniging kan binnendringen in het dagelijks leven bovengronds. Maar wat bevindt zich nu precies onder ons? Kunnen we toekomstige ecosystemen, levensvormen en woonvormen inbeelden die hier ooit zullen bestaan? Decoratelier zal deze vragen de komende vijf jaar onderzoeken.

2. Back2soilbasics

Rebel Black Soil

Back2SoilBasics is een collectief van superdiverse acti- visten die de natuur willen dekoloniseren door middel van diverse culturele praktijken. Met dit langetermijnproject willen ze de ongebruikte kleine tuinen en groene percelen in het over-verstedelijkte deel van hoog Molenbeek herstellen, verbinden en openstellen voor de hele stad. Vanaf 2026 komen er guerrillatuinen, gemeenschappelijke boomgaarden, eetbare speeltuinen en publieke kruiden- tuinen, waardoor interactieve groene ruimtes voor nieuwe interculturele ontmoetingen ontstaan. Samen met de inwoners van Molenbeek cultiveert Back2SoilBasics een levend laboratorium van radicaal participatieve archi-

tectuur, dat in 2030 economisch, ecologisch en sociaal duurzaam is. Daarna zal Rebel Black Soil uitgroeien tot een veilige ontmoetingsplaats voor niet-witte milieu-activisten uit Europa, die dekoloniale tuinieractiviteiten over de Europese grenzen heen bevorderen.

3. Laure Prouvost

Oui Grow

Oui Grow, een initiatief van het atelier van Laure Prouvost, is een genereus project dat de verbinding tussen natuur en kunst viert. Het ondersteunt de integratie van flora in stedelijke omgevingen, met name in betonnen stedelijke gebieden en achtergestelde wijken. Vanuit de studio van Prouvost in Molenbeek is het project uitgegroeid tot samenwerkingen met partners als Molenbloem en Buumplanters. Donaties en de verkoop van werken van Prouvost helpen om groen aan te planten in steden, groene gevels te creëren en de stedelijke biodiversiteit te verbeteren. In samenwerking met Yto Barrada's *The Mothership* (Tanger).

LA GRANDE INVITÉE

Centrale kunstenaar

Datum: lente & herfst 2030

Locatie: Bozar

Bozar, het federale kunstenhuis naast het Centraal Station, nodigt elk jaar een centrale kunstenaar uit. In 2030 is Laure Prouvost de Grande Invitée. Samen met Bozar worden publieksprogramma's opgezet, die de uitwisseling tussen de inwoners van Molenbeek en de Brusselse instellingen versterken en waarbij beide partijen worden uitgedaagd om het Kanaal over te steken.

TOPOLOGICAL WALKS & TALKS

De vallei opnieuw zichtbaar maken.

Datum: 21 March - 21 April 2030

Locatie: de Zennevallei, andere publieke ruimtes en digitaal

Een reeks begeleide wandelingen en gesprekken waarbij wandelen het kader vormt voor collectieve reflectie, zintuiglijk leren en problem-solving, met artistieke relaties tussen de Europese flora en fauna. Verankerd in de S/Zenne-vallei, en met speciale aandacht voor de westelijke hellingen in Molenbeek, eindigt elke wandeling bij het Parliament of the Non-Human, een symbolisch en fysiek ontmoetingspunt waar de onderweg opgedane inzichten worden gedeeld, getransformeerd en openbaar gemaakt. Door de S/Zenne-vallei te bewandelen, verkennen we niet alleen het landschap, maar creëren we ook een nieuwe relatie met het landschap. De Topological Walks & Talks worden samengesteld in samenwerking met kunstenaars, ecologen en urbanisten van Budweis 2028, Victoria-Għawdex 2031, 'Aufbruch, Salzkammergut!', Pro Progressione, Rio Neiva - Environmental NGO, en Spazju Kreattiv via Malta's Science In The City. Enkele voorbeelden:

- * De S/Zenne-vallei als Levende Vraag: elke wandeling nodigt deelnemers uit om naar de aarde te luisteren, in contact te komen met meer-dan-menselijke stemmen en opnieuw na te denken over hoe culturele praktijken kunnen ontstaan uit of reageren op vergeten omgevingsen.
- * Begeleide wandelingen: een reeks wandelingen onder leiding van kunstenaars, ecologen, filosofen, leden van de gemeenschap en stedenbouwkundigen, elk met een ander perspectief op de vallei. Bijvoorbeeld: luisterwandelingen (akoestische ecologie), wandelingen waarbij gezocht wordt naar voedsel (eetbare planten, medicinale kruiden), postindustriële wandelingen (het detecteren van vervuiling en herstel), wandelingen die focussen op het geheugen van migranten (verhalen

over aankomst en ontheemding) en niet-menselijke rondleidingen (speculatieve verhalen van dieren, rivieren, schimmels). Lokale bewoners worden medeonderzoekers, gidsen en dragen bij aan de wandelroutes en ecologische storytelling.

- * Digitale wandelingen: Door middel van augmented reality (AR)-toepassingen op mobiele apparaten of slimme brillen krijgen deelnemers toegang tot gelaagde informatie over de verborgen ecologie van de S/Zennevallei. Hierdoor worden ondergrondse rivierstromen, historische landschappen of microscopisch bodemleven in realtime onthuld. AR kan ook speculatieve verhalen tot leven brengen en wandelaars uitnodigen om zich een alternatieve toekomst van ecologische rechtvaardigheid te verbeelden. Technologie leidt niet af van de wandeling, maar verbreedt juist de perceptie en bevordert een diepere verbinding tussen wandelaars, het land onder hen en de verhalen die het herbergt. Het Digital Valley Archive is een veelstemmige documentatie en Atlas of the Valley is een collectief geschreven boek met essays, kaarten, interviews en wandelroutes.

LOBI WORKS

Een tentoonstelling over affectieve ecologie.

Datum: 21 maart - 21 april

Locatie: MMM en KANAL

Met verwijzingen naar de Lobi-mythologie (Burkina Faso, Ghana, Ivoorkust) onderzoekt de tentoonstelling hoe zorgzame relaties met de natuur, verankerd in traditionele praktijken en dromen voor de toekomst, de sleutel kunnen zijn tot een duurzame en gedeelde Europese toekomst.

Lobi Works verenigt kunstenaars en gemeenschappen met verschillende culturele achtergronden (waaronder diasporische, autochtone, landelijke en stedelijke tradities) die praktijken ontwikkelen die onze relatie met de natuurlijke wereld heroverwegen. De tentoonstelling

richt zich op affectieve ecologieën: manieren waarop liefde, zorg, verdriet en verbondenheid ons ecologisch engagement kunnen sturen. Duurzaamheid is niet alleen een kwestie van 'groen beleid', maar een diepgaande emotionele, spirituele en culturele relatie met het niet-menselijke. De tentoonstelling is opgevat als een zintuiglijke ervaring, een ruimte waar bezoekers worden uitgenodigd om te voelen, luisteren, proeven en vertragen. Aan de hand van natuurlijke materialen, geuren, geluiden en texturen wordt een immersieve omgeving gecreëerd. Kunstenaars worden aangemoedigd om samen te werken met lokale gemeenschappen en erfgoedbeheerders uit hun eigen gemeenschappen.

PERFORMANCE SERIES

Bernard Focroulle & Matthew Jocelyn
Opera Metamorphosis

Datum: 21 maart - 21 april 2030

Locatie: Different locations

Een opera over klimaatverandering? Was opera niet het medium waarin het anekdotische libretto nooit de actualiteit aan de orde stelde? Met deze heropvoering van Cassandra sluit De Munt/La Monnaie – het Brusselse operahuis onder de nieuwe leiding van Christina Scheppelmann - aan bij het MB2030-thema Natural Sadaka. Net zoals Cassandra de val van Troje voorspelde zonder gehoord te worden, voorspelt Sandra de naderende komst van een verschrikkelijke tragedie, maar niemand luistert... Hoe kun je anderen overtuigen als ze weigeren naar je te luisteren?

Voor hun eerste opera kozen de Belgische componist Bernard Focroulle en librettist Matthew Jocelyn een zeer actueel thema: milieuactivisme tegenover sociale inertie. De link tussen het Brusselse operahuis en Molenbeek voelt ook als het verbinden van twee werelden die mijlver uit elkaar liggen, maar het is een uitdaging waar beide

partijen naar uitkijken. Hoe exotisch Molenbeek ook mag zijn voor sommige bezoekers van De Munt/La Monnaie, het omgekeerde geldt ook. Een goed ontwikkeld publieksprogramma kan de kloof overbruggen.

Kris Verdonck **The Lost Ones**

Based on Samuel Beckett's dystopian novella *Le The Lost Ones* is gebaseerd op Samuel Becketts dystopische novelle *Le Dépeupleur* en speelt zich af in een afgesloten, afgeplatte cilinder. 205 lichamen bewegen eindeloos rond op zoek naar hun geliefden; een beklijvende metafoor voor sociale en emotionele ontheemding. Dit project krijgt een unieke dimensie door de keuze voor Molenbeek als locatie – woonplaats van heel wat vluchtelingen, werklozen en mensen die van hun familie zijn gescheiden. De claustrofobische setting weerspiegelt de ecologische vervreemding van vandaag: een gesloten en oververhit systeem waar lichamen elkaar als droge bladeren passeren en de omgeving zelf die begint te falen.

Dit zou de eerste enscenering zijn van het werk zoals Beckett het letterlijk beschreef; met 205 performers en ladders, nissen, geluid, licht en kostuums die allemaal functioneren als één levend systeem. Door langdurige betrokkenheid bij de gemeenschap wordt *The Lost Ones* een participatief werk dat geworteld is in Molenbeek. Het transformeert Becketts ingebeelde 'hel' tot een ruimte van verbinding, waar verlies wordt gedeeld en isolement plaatsmaakt voor expressie.

Four New Open-Air **Choreographic Commissions**

De meer-dan-Europese stedelijke natuur wordt opnieuw geïnterpreteerd in nieuwe choreografische opdrachten van Louise Vanneste, Castélie Yalombo Lilonge, Radouan Mriziga en Faustin Linyekula, die plaatsvinden in de open lucht: in parken, tuinen en tussenruimtes waar natuur en stad elkaar overlappen. Deze vier kunstenaars creëren nieuwe werken die de elementaire polsslag van stedelijke ecosystemen verkennen. Deze opdrachten zijn verankerd in ecologisch denken en de Gaia-theorie, die de planeet Aarde als één levend organisme beschouwt, en dagen de illusie van scheiding tussen mens en natuur uit. Deze werken gebruiken de natuur niet als achtergrond, maar als actieve medespeler.

- * Louise Vanneste is een in Brussel gevestigde choreografe die woont en werkt in Molenbeek. Haar werk verkent het kruispunt van beweging, geluid en de natuurlijke wereld.
- * Radouan Mriziga, een choreograaf van Marokkaanse afkomst die in Brussel woont, combineert architectuur, beweging en culturele geschiedenis, waarbij hij vaak put uit het Amazigh-erfgoed.
- * Castélie Yalombo Lilonge is een in Brussel gevestigde Spaans-Belgisch-Congolese kunstenaar die thema's als collectieve identiteit, anders-zijn en de subject/objectstatus van het lichaam onderzoekt.
- * Faustin Linyekula is een Congolese choreograaf en

de oprichter van Studios Kabako, een ruimte voor creatie en gemeenschap in Kisangani (CD). Zijn werk verweeft dans, verhalen en politiek, geworteld in de postkoloniale Afrikaanse context.

Up-Circus & Performance **Natural Sadaka Edition**

Een nieuwe generatie Europese circusartiesten onderzoekt de urgente relatie tussen circus en de planeet. Door middel van beweging, gevaar en samenwerking vertalen ze ecologische kwesties naar fysieke taal en confronteren ze ons met vragen over evenwicht, onderlinge afhankelijkheid en veerkracht. Deze artiesten dagen traditionele opvattingen over spektakel uit – van luchtacrobatiek die de kwetsbaarheid van ecosystemen weerspiegelt, tot grondwerk dat geworteld is in de bodem, afval of het weer. Als antwoord bieden ze gebaren van zorg, improvisatie en aanpassing, en belichamen ze een circus dat luistert naar de wereld waarin het leeft. Een onsamenhangende behoefte verenigt Europese innovatieve en ecologische circusbeoefenaars om in een internationaal forum te reflecteren over hun praktijk, die in wezen nomadisch is. Dit programma met een sterke Europese dimensie vindt plaats in BHG-instellingen zoals Les Halles de Schaerbeek en Bozar, maar ook in de publieke ruimte, op verlaten terreinen of op daken.

VALLEY

CREATURES OF THE WATER

Creatures of the Water is een stedelijk project waarbij 20 hedendaagse kunstenaars, geselecteerd via een open oproep en curatoriale uitnodigingen, worden gevraagd om de oude figuur van de waterspuwer, die in heel Europa voorkomt, opnieuw vorm te geven. De middeleeuwse waterspuwer bovenop gotische kathedralen of publieke gebouwen, was ontworpen om water af te voeren en zo het steen tegen erosie te beschermen. Volgens de overlevering moest zijn monsterlijke vorm ook boze geesten afweren. In *Creatures of the Water* wordt deze dubbele aard een centraal thema: wat is het hedendaagse onheil dat onze steden teistert – klimaatverandering, eenzaamheid, ongelijkheid, milieuvuiling – en wat zijn de remedies – solidariteit, verwildering, verbeeldingskracht, veerkracht? Het project biedt een speculatieve, artistieke reflectie op de vloeiende grenzen tussen architectuur en natuur, lichaam en steen, genezing en kwaad.

In samenwerking met en voor elk van de 19 Brusselse gemeenten, en in nauwe dialoog met lokale gemeenschappen en het maatschappelijk middenveld, wordt één kunstwerk gecreëerd, met een twintigste kunstwerk dat het BHG als geheel vertegenwoordigt. Elke vernissage in elke gemeente gaat gepaard met een programma van een week waarbij de nieuw gecreëerde fontein/het standbeeld in gebruik wordt genomen. Voorbeelden hiervan zijn een publicatie of een digitaal archief die de verhalen, schetsen en processen achter elke waterspuwer beschrijven, of workshops met jongeren over het zelf maken van waterspuwers.

Samen zullen deze hedendaagse waterspuwers een constellatie vormen van 20 (semi)permanente sculpturen in de publieke ruimte: een krachtige, poëtische vertaling van *Natural Sadaka* na 2030. Ook begeleide fietstochten en audiotours die alle sculpturen met elkaar verbinden, behoren tot de mogelijkheden.

Een seizoen van Natural Sadaka 21/3/2030 - 21/4/2030 bestaat uit:

- * Activering van *Settlements of the Future* en *Soil Academy*, met als hoogtepunt publieke en participatieve evenementen.
- * Een dynamische mix van tentoonstellingen, waaronder *Lobi Works*, installaties, workshops, publieke lezingen.
- * Een waaier aan *Topological Walks & Talks*
- * Openluchtvoorstellingen
- * Laure Prouvost als Grande Invitée in Bozar
- * De opera *Cassandra @ De Munt/La Monnaie*
- * Een reeks nieuwe circusvoorstellingen met UP sluit aan bij het thema water
- * Inhuldiging van vijf nieuwe *Creatures of the Water* in vijf verschillende gemeenten van het BHG. *Superdiversity Kitchen X Ecology*, voorafgegaan door voedselzoektochten
- * De verderzetting van de succesvolle tentoonstelling *European Gallery of Social Justice* in KANAL
- * Continuering van het onderzoek van het *Lab of Mixed Realities* in het Bezoekerscentrum
- * De participatieve tentoonstelling *Anno 2030* verzamelt nieuwe items die zijn gemaakt voor de laatste *Mardi Gras*
- * De *Homes of European Sadaka* blijven onderdak bieden aan een mix van artistieke, sociale en activistische activiteiten.

Creole Sadaka

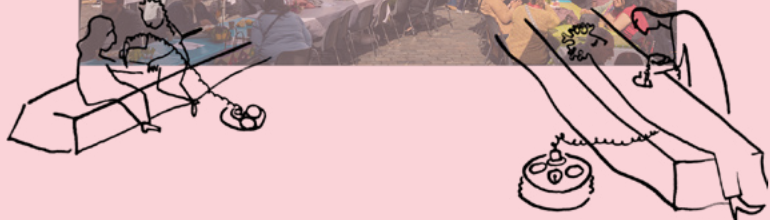
We kijken naar Europa door de bril van Molenbeek, met haar 140 nationaliteiten en nog meer gesproken talen. We zoeken naar Europese connecties in gelijkaardige contexten zoals Molenbeek – die dit gevoel van fragmentatie met ons delen, maar die ook de overlevingsdrang en knowhow belichamen die moed en diepgang geven aan de toekomst van Europa. Wij willen voortbouwen op alles wat Molenbeek te bieden heeft: genereuze en creatieve samenwerkingen, meertalige praktijken, een geest van moed en risicobereidheid, en culturele hybridisatie. Dit noemen we Creole Sadaka. Om het potentieel van Molenbeek te realiseren, staat contextuele creatie centraal in MB2030. Dit omvat vormen van co-creatie waarbij bewoners en burgers de uitvoerders worden in een eerste encenering van Becketts *The Lost Ones* en de tui-niers van Oui Grow. Maar er is meer: Molenbeek is noch het decor, noch de castingreserve voor onze projecten.

Contextgebonden creatie betekent gemeenschappelijke praktijken en gedeelde ruimtes creëren voor mensen en inhouden die door de plek worden aangeboden, inclusief materiële en niet-menselijke elementen. De duurzaamheid ervan ligt in de langdurige betrokkenheid bij de plek, waarbij artistieke excellentie wordt gekoppeld aan maatschappelijke betrokkenheid op basis van (veel) tijd en (nauwe) nabijheid. Het is in wezen creatie en geen reproductie, met hybride nieuwe vormen als resultaat, geproduceerd door mensen die geen gemeenschappelijke culturele producten hebben om naar te verwijzen (repertoire of canon). Terwijl reproductie gebaseerd is op uitsluiting, vertegenwoordigen deze nieuwe hybriden Creole Sadaka omdat ze ruimte bieden aan iedereen. Ze verzetten zich ook tegen assimilatie; de hybride resultaten behoren niet tot een (dominante of identiteitsgebonden) groep.

Binnen dit thema belichamen projecten de genereuze gebaren van creoolse gemeenschappen die weerstand ondervinden om zich deel te kunnen voelen van het Europa van vandaag. Creole Sadaka streeft naar een Europese connectie die vanaf dag één de lokale en Europese dimensie opnieuw met elkaar verbindt. Via een digitale component creëren we hierbij wereldwijde verbinding.

Welke mentale en materiële veranderingen zal Creole Sadaka teweegbrengen in Molenbeek? Kan het ons het vertrouwen geven om uit onze sociale bubbels te stappen en ons beschermen tegen fragmentatie en polarisatie? We zijn afgestapt van het taalgebruik van bruggen slaan en banden smeden en werken daadwerkelijk samen met een mix van mensen die bereid zijn hun silo's te verlaten.

MILL

EURO-FESTIVAL

Een festival van contextuele creaties.

Datum: 2024-2032,

voorstellingen 21 augustus - 21 september

Locatie: Publieke ruimte

De institutionele diversiteit van Molenbeek is een bron van rijkdom, maar ook van mentale, materiële en culturele scheidslijnen en grenzen die samenwerking (altijd) uitdagend maken, (soms) onmogelijk maken of (soms) gewoonweg niet denkbaar maken. *MolenFest* (september 2024), georganiseerd door MB2030, KANAL en Huis van Culturen en Sociale Samenhang (MCCS), in samenwerking met een coalitie van partners uit Molenbeek en als onderdeel van de ECoC-kandidatuur, was een eerste poging om tientallen partners samen te brengen rond institutionele culturele uitwisseling die voorheen simpelweg niet bestond. We hebben hieruit veel geleerd.

Voortbouwend op de jaarlijkse edities van *MolenFest* verdient het *Euro-Festival* in 2030 zijn plaats onder de grootste podiumkunstenfestivals in Europa. Het is een nieuwe live bijeenkomst aan het einde van de zomer, wanneer een nieuw cultureel jaar begint voor publiek en theatermakers in heel Europa en daarbuiten. We vermijden conventionele theaterpodia en concertzalen en verkennen publieke en onconventionele toonplekken. Onze multidisciplinaire projecten richten zich op dans en muziek om taalbarrières te overwinnen, zoals in *I'd*

Rather Die van Wim Vandekeybus; we vieren populaire kunstvormen als hiphop en circus, zoals in Summer Circus Troupe; markten en publieke ruimtes worden presentatieplatforms, zoals in *Breeding Ground Molenbeek*; we streven naar artistieke métissage en investeren waar nodig fors in vertalingen.

Euro-Festival is een trans-Europese coproductie: Rotterdam Festivals, Lieux Publics, Euroregional Theatre Festival in Timișoara - TESZT, Festival d'Avignon, Festival de Marseille, Wiener Festwochen, Fondation Hiba (Rabat), L'Art Rue (Tunis), The Centre for the Less Good Idea (Johannesburg), Studios Kabako (Kisangani/Kinshasa), Freedom Theatre (Jenin) en anderen zullen artistieke middelen delen en in dialoog gaan om deze projecten samen te creëren en uit te voeren.

Molenbeek is de thuisbasis van verschillende performancekunstenaars en hun gezelschappen, die wereldberoemd zijn om hun werk, maar weinig of geen band hebben met Molenbeek. Om er maar een paar te noemen: Serge Aimé Coulibaly en Faso Danse Théâtre, Wim Vandekeybus en Ultima Vez, Jan Lauwersen Needcompany, Franck Chartier en Gabriela Carrizo van Peeping Tom, Ayelin Parolin en Mauro Paccagnella (één voor één internationaal toerende choreografen), Louise Vanneste en Miet Warlop (gerenommeerde performancekunstenaars) en de hierboven genoemde Alexander Vantournhout. Zij gaan de uitdaging aan om de kloof tussen Molenbeek en Europa te overbruggen door nieuwe contextuele creaties te maken.

Marriage / Leon vzw

Kunst en gemeenschap komen samen in een inclusief feest van verbondenheid in de publieke ruimte. Seppe Baeyens en zijn gezelschap Leon zagen het levenslicht in Molenbeek. De cast verenigt generaties, ideeën en achtergronden. Hun voorstelling transformeert pleinen en straten in een feestelijke viering: van een processie naar een gezamenlijke maaltijd, iedereen is welkom om spontaan

mee te doen. Muziek speelt een cruciale rol, waarbij collectief zingen de verbondenheid tussen deelnemers en publiek versterkt.

De creatie van *Mariage* volgt een horizontale, open structuur waarin samenwerking en gedeelde verantwoordelijkheid centraal staan, waardoor alle deelnemers een gelijke bijdrage kunnen leveren en het feest collectief vormgeven. De voorstelling werd voor het eerst getest tijdens *MolenFest 2024* op Sint-Jan-Baptistvoorplein en verhuist naar een nieuwe locatie voor *MolenFest 2025*. *Mariage* zal vervolgens verschillende edities kennen op verschillende plaatsen met verschillende partners, alvorens terug te keren in 2030. Na *MolenFest 2025* trekt *Mariage* naar Koekelberg, Anderlecht, Charleroi, Marseille en Tunis, om vervolgens weer terug te keren in 2030.

Few Years Before Tomorrow / Faso Danse Théâtre

Voor het eerst creëert choreograaf Serge Aimé Coulibaly in en met Molenbeek *Few Days Before Tomorrow*, een groot openluchtvoorstelling met 50 amateurartiesten van verschillende generaties, 9 professionele dansers en 15 muzikanten van MetX, het Brusselse productieplatform voor urban muziek. De diverse groep artiesten (uit verschillende generaties, culturen en sociale klassen) eist een lokale machtspositie op door de voorstelling symbolisch te laten plaatsvinden op het gemeenteplein van Molenbeek en het gemeentehuis als podium te gebruiken. Een eerste try-out vindt plaats tijdens *MolenFest 2025*.

Chaussée Unique / Thomas Bellinck

Thomas Bellinck is een documentairetheatermaker, waarschijnlijk het best bekend om zijn Domo de Eüropa Historio en Ekzilo, een speculatief project dat terugblijkt op het leven in een voormalige Europese Unie. *Chaussée Unique* is een vierjarig artistiek onderzoeksproject dat de verborgen geschiedenis van de Gentse steenweg in Molenbeek tot leven brengt. De Gentse

steenweg, gelegen langs een eeuwenoude handelsroute, is een wereldberoemde winkelstraat die dagelijks meer dan 20.000 bezoekers trekt, van wie sommigen van over de hele wereld komen om goederen te kopen die oorspronkelijk aan de andere kant van de wereld zijn geproduceerd. *Chaussée Unique* neemt bezoekers mee op een meertalige, zelfgeleide tour langs locatiespecifieke, immersieve installaties in winkels en huizen langs de hele straat, waar historische feiten verweven zijn met de persoonlijke herinneringen, dromen en ingebeelde toekomsten van degenen die langs de chaussée wonen en werken.

I'd Rather Die / Ultima Vez - Wim Vandekeybus

De kantoren van Ultima Vez liggen in het hart van Molenbeek. *I'd Rather Die* is een participatief project voor kinderen van 8 tot 13 jaar in India, Ethiopië en Molenbeek. Vanaf 2028 maken kinderen op elke locatie en onder begeleiding van lokale kunstenaars een creatieve reis. Tijdens een voorbereidingsfase van twee jaar worden in elke regio minstens twee workshops van een maand georganiseerd. Onder begeleiding van lokale co-regisseurs en co-choreografen wordt het scenario vormgegeven door de culturele landschappen en levenservaringen van de deelnemers, met muziek, dans en toneel. Elke aflevering, die uniek is qua ritme, belichaming en perspectief, wordt verweven tot één samenhangend werk onder regie van Wim Vandekeybus. Dit verenigde stuk gaat in wereldpremière op het *Euro-Festival* in 2030, met steun van partners zoals het Festival d'Avignon.

The Magnificent KIDS / Wooshing Machine

Wooshing Machine werd in de jaren 90 opgericht door danser en choreograaf Mauro Paccagnella. Het gezelschap, gevestigd in SEN (Studio Étangs Noirs) in Molenbeek, brengt mid-career dansmakers en performers samen. *The Magnificent KIDS* is een kortfilm en een participatief choreografisch project. De film is het resul-

taat van een ontmoeting tussen artiesten van Wooshing Machine en 8-jarige leerlingen van de gemeentelijke basisschool nr. 5, 'École Chouette', in Molenbeek.

De kortfilm is gebaseerd op eenvoudige, intuïtieve en speelse choreografische bewegingen. De vertoning van 15 minuten wordt gevolgd door een 15 tot 25 minuten durende uitwisseling van choreografische bewegingen tussen twee artiesten van het gezelschap en de kinderen en volwassenen die in de zaal aanwezig zijn.

Molenbeek, a Very Belgian Story / Ras el Hanout

Ras el Hanout, een theaterproject met sterke wortels in Molenbeek, reist tussen Brusselse instellingen zoals KVS, Zinnema, Bozar en Bronks en haar thuisbasis in l'Épicerie, een voormalig pakhuis. Als onderdeel van MB2030 presenteert Ras El Hanout een vierjarige participatieve theaterproductie getiteld *Molenbeek, A Very Belgian Story*. Deze grootschalige theatervoorstelling brengt de migratieverhalen tot leven die de identiteit van Molenbeek hebben gevormd. Elk theaterhoofdstuk gaat in première als een afzonderlijke voorstelling die de volgende afkomst verkent: Vlaams, Waals, Joods, Italiaans, Grieks, Congolees, Marokkaans, Turks, Oost-Europees, Senegalees, Pakistaans en Syrisch. De slotvoorstelling zal in 2030 alle hoofdstukken samenvoegen tot een uniforme theaterervaring.

We creëren ook ruimte voor artiesten met een wereldwijde impact en een verlangen om zich te verbinden met Molenbeek. Om er maar een paar te noemen: de Palestijn Ahmed Tobasi van het verwoeste Freedom Theatre in Jenin, de zusterstad van Molenbeek; Selma en Sofiane Ouissi als drijvende krachten achter L'Art Rue in Tunis, de inspiratiebron voor de basis van ons contextueel werk; Mohamed El Khatib in residentie bij het Théâtre National; Tiago Rodrigues (PT), auteur, regisseur en directeur van het Festival d'Avignon; Mariano Pensotti, die samen met KVS een Molenbeekse versie van La Marea wil creëren. Evenals Soa Ratsifandrihana, choreograaf gevestigd in Brussel, die een langetermijnproject wil opzetten met jongeren uit Molenbeek, en Saïdo Lehlouh, co-directeur van het Choreografisch Centrum van Rennes in Bretagne, die droomt van een Molenbeekse versie van CORE, zijn tijdelijke choreografische gemeenschap – beide projecten worden gecoproduceerd door Kaaitheater.

Enkele voorbeelden:

Tiago Rodrigues is geïntrigeerd door de veelheid aan talen die in Molenbeek worden gesproken. Hij wil, vertrekkende vanuit een iconisch appartementsgebouw, schrijven over de bewoners en hun talen door de jaren heen. Dit vormt de basis voor een voorstelling met professionele en niet-professionele performers uit Molenbeek en Europa.

Schrijver, regisseur, producent en beeldend kunstenaar Mohamed El Khatib (zie ook *Grey Pride* in *Daring Sadaka*) creëerde de monumentale tentoonstelling *Renault 12* in Mucem (Marseille), geïnspireerd door de autoreizen van Frans-Noord-Afrikaanse families. Dit is het uitgangspunt voor *Operai*, een monumentale muziekvoorstelling tussen opera en raï, het Noord-Afrikaanse traditioneel muziekgenre, vertolkt door professionele muzikanten en inwoners van Molenbeek. Het werk reconstrueert migratieverhalen van de mythische zomerse 'terugkeer naar het thuisland' van miljoenen Maghrebijnse families ('westerlingen', in het Arabisch), en schetst een melancholisch beeld van Europees-Maghrebijnse relaties via tussenstops met overladen auto's en muziek uit cassetradio's.

Selma en Sofiane Ouissi zetten het werk aan *L'Opéra du Geste* voort – een groot artistiek project dat verder bouwt op de ervaring van *The Minor Gesture*, waarbij gefilmde en gemonteerde levensverhalen van gemarginaliseerde mensen, samen met alledaagse gebaren, de basis vorm-

den voor een participatieve choreografie. De levensverhalen speelden zich af in Metz, Marseille, Gent en Brussel - verhalen van een Syrische vluchteling, een straatwerker van Marokkaanse afkomst, een verloren ziel, een vrouw met terugkerende psychoses, enz. Terwijl *The Minor Gesture* zich concentreerde op één enkel verhaal, ontwikkelt *L'Opéra du Geste* een libretto en een partituur voor een polyfone interactieve voorstelling. In plaats van noten en aria's bestaat de partituur uit gebaren van levensverhalen uit de verschillende Molenbeeks van Europa.

Al deze projecten worden geproduceerd in samenwerking met een grote verscheidenheid aan partners uit Molenbeek, de belangrijkste culturele instellingen van het BHG, zoals KANAL, KVS, Théâtre National, Kaaithheater, Halles de Schaerbeek, Beursschouwburg, AB, Botanique, Bozar en De Munt/La Monnaie. Bovendien zullen ook belangrijke culturele instellingen uit onze partnersteden Mechelen en Charleroi (zoals kc Nona, het Arsenaal, Charleroi danse, Palais des Beaux-Arts en L'Eden van Charleroi) betrokken zijn bij deze coproducties, die in de eerste plaats op het grondgebied van Molenbeek plaatsvinden.

Creole Conference

Debat over de toekomst van Europa.

Datum: Laatste week van het Euro-Festival, 17-20 september

Locatie: Bozar en MCCA

Aan het begin van een nieuw cultureel jaar scherpen we tijdens het *Euro-Festival* – en in een veelzijdige samenwerking tussen Molenbeek, Brussel, Mechelen, Charleroi en de Europese Commissie – het debat aan over de toekomst van Europa, cultuur en onze superdiverse steden. In samenwerking met de VUB, de ULB (Brussel en Charleroi) en het Hannah Arendt Instituut (Mechelen) creëren we een platform om de EU uit te nodigen om naar Molenbeek te luisteren en ervan te leren. Deze conferentie vindt plaats in Molenbeek (MCCA, VK, enz.) en Bozar.

Summer Circus Troupe

Circusscholen gaan de straat op.

Datum: August 2030

Locatie: École du Cirque, Molenbeek

Molenbeek is the European capital of circus. From 2026 onwards, L'École du Cirque will organize annual summer circus schools with culturally diverse participants, both professional and non-professional, abled and disabled. In collaboration with European circus schools, they form the *European Summer Circus Troupe*, inviting performers from across Europe to train together. On the wish list: a collaboration with Molenbeek-based acrobat and choreographer Alexander Vantournhout (of the not standing company).

From 2027 onwards, a different international partner should also be involved in each Summer School. L'École du Cirque is closely connected to the Palestinian Circus School and is eager to collaborate with Zip Zap (Cape Town). All these trainings result in a synthesis presented in the *Euro-Festival 2030*.

BROOKS

SOUND OF BRUSSELS ORCHESTRA

Datum: van 2025 tot 2030

Locatie: jaarlijkse residentie in de Vaartkapoen en BHG-partnerlocaties

Hoe zou een orkest eruitzien als het in ons deel van de wereld werd uitgevonden? Hoe klinkt de meest kosmopolitische stad van Europa? Om deze vragen muzikaal grondig en integer te beantwoorden, loopt van 2024 tot 2030 het meerjarig traject *Sound of Brussels Orchestra*.

Sound of Brussels Orchestra steunt op drie pijlers: 1) professionele Brusselse muzikanten, in al hun diversiteit, vormen de kern van het project; 2) een netwerk van diverse culturele partners ondersteunt, stimuleert en faciliteert; en 3) zowel een Brusselse als niet-Brusselse publiek wordt actief betrokken. De groep muzikanten en partners wordt in de loop der jaren uitgebreid, van 8 bij de start tot 24 tegen het einde, onder begeleiding en inspiratie van componist en saxofonist Fabrizio Cassol en celliste Adèle Viret. In de loop van het traject verbreden we het publiek door rond te reizen en te experimenteren.

We organiseren minstens één artistieke residentie, waar bij het repertoire collectief wordt gecreëerd, en twee presentaties (concert, try-out) per jaar. Radio Klara, de Vlaamse klassieke zender, zal investeren in een contextueel programma voor alle deelnemers (muzikanten en publiek) en documenteert het hele proces.

THE WORLD SINGS IN MOLENBEEK

Datum: 2028-2030, voorstellingen september 2030

Locatie: Flagey en het gemeenteplein van Molenbeek

Met het oog op grootschalige concerten in Molenbeek en Flagey (Elsene), nodigen we – uit de landen van herkomst van de diverse gemeenschappen van Molenbeek (Marokko, Roemenië, Congo, Polen) – belangrijke stemmen en sterren uit.

YOUNG SONG OF EUROPE

Datum: 2028-2030, optredens september 2030

Locatie: Flagey en het gemeenteplein van Molenbeek

Eennetwerk van internationale kinderkooren uit Molenbeek en Europa zal jaarlijks zomerresidenties organiseren in een Europese stad, voorafgaand aan een grootschalig optreden dat uitmondt in een XL-concert op het *Euro-Festival* in 2030. Mogelijke steden zijn onder meer Évora, Liepāja, Uppsala, Novi Sad, Timișoara, Amsterdam, Tangerang, Ramallah en Tunis. *Young Song of Europe* zal daarna worden voortgezet als een Europees en internationaal kinderkoorfestival.

SUPERDIVERSITY KITCHEN

Genreus en creatief koken..

Datum: 2026-2030

Locatie: tijdens verschillende gelegenheden en op verschillende locaties

Molenbeek is een expert in het samenbrengen van sociale, gemeenschapsgerichte en creatieve keukens – of het nu gaat om koken in publieke ruimtes met restjes van lokale markten, het geven van culinaire opleidingen, het bieden van goedkope (of zelfs gratis) maaltijden of het betalen van de maaltijd van de volgende persoon in de rij, ook al worstelen ze vaak met financiële overleving en institutionele steun.

Eten drukt de Europese identiteit uit en is verbonden met herinneringen. In een reeks evenementen, die Molenbeek omdoopt tot een open keuken en een gedeelde eetruimte, combineert MB2030 koken met storytelling over onze herkomst en verplaatsingen. Eten is hier meer dan alleen eten, maar raakt aan religie, kunst en cultuur, sport, ecologie, onderwijs, politiek verzet en de publieke ruimte.

Enkele voorbeelden:

- * *SDK x Religie:* Een iftar in de Sint-Jan-Baptistkerk in maart 2025, waar 500 mensen samenkwamen om tijdens de ramadan een maaltijd te delen.
- * *SDK x Publieke ruimte:* een groot banket op de Gentsesteenweg op de laatste dag van MolenFest 2025, waar 10.000 mensen samen aten, met artistieke interventies van Up, Zinneke en ESMA.
- * *SDK x Sport:* vertoningen van belangrijke voetbalwedstrijden in de grote zaal van het Abattoir in Anderlecht (op de grens met Molenbeek), met gerechten uit de deelnemende landen.
- * *SDK x Onderwijs:* kinderen en jongeren betrekken bij gezamenlijke kookworkshops om eetgewoonten te herbekijken.

- * *SDK x Ecologie:* van begin tot eind hanteert dit project een ecologische benadering – het gebruik van overschotten van de markt, het transport van biologische producten naar Brussel per boot met hulp van collectief Future Farmers, het plukken van kruiden of het verbouwen van onze eigen groenten in Molenbeek. Elke maaltijd belichaamt Sadaka – niet alleen generositeit tegenover elkaar, maar ook tegenover de natuur.
- * *SDK x Kunst en cultuur:* artistieke interventies, zoals sculpturen gemaakt van voedsel door Mehdi
- * Khammal, Carlota Lagido en Sama Hijawi.
- * *SDK x Sociaal en politiek verzet:* gratis maaltijden en warme dranken voor thuislozen.

Tussen 2026 en 2027 organiseert *Superdiversity Kitchen* in Molenbeek een reeks experimentele diners en creatieve workshops. Dit met een groep van 20 koks en 20 kunstenaars die worden geselecteerd op basis van een 40-30-30-verdeling tussen Molenbeek, het BHG en andere Europese steden. Deze selectie gebeurt samen met lokale en EU-partners. In 2028 en 2029 zal *Superdiversity Kitchen* een bezoek brengen aan de EU-partnersteden Larnaca (via hun Festival of Flavours), Marseille, Stavanger, Kopenhagen, Bolzano, Madrid en Bratislava. Elk bezoek omvat een publieke maaltijd en een creatieve workshop die de banden tussen sociaal-artistieke netwerken wil versterken en de interculturele dialoog wil bevorderen. Deze uitwisseling zal bijdragen tot de opbouw van een gemeenschappelijk Europees platform voor gezamenlijk koken en storytelling.

Een in Molenbeek gevestigd contentteam onder leiding van Yume House zal elke stap van het traject documenteren - van het zoeken naar ingrediënten tot het delen van maaltijden, en van samenwerkingen tussen koks en kunstenaars tot publieke betrokkenheid. Het resultaat is een digitaal archief van hybride en creoolse kookpraktijken en de verhalen die ze met zich meedragen. De belang-

rijkste kenmerken van het digitale platform zijn een collaboratief kookboek dat in de loop van de tijd evolueert en wordt gevormd door input van de gemeenschap; een podcast met audioverhalen van 20 minuten in meerdere talen, met emotionele en persoonlijke verhalen achter de gerechten; een jaarlijks gedrukt kookboek/verhalenboek, ontwikkeld in samenwerking met initiatieven zoals Cassonade.

PUBLIC POETS' NETWORK

Datum: 2024-2032, optredens in mei 2030, met focus op 9 mei als Europadag

Locatie: MB in 2026 en 2030, EU in 2027-2029

Tussen nu en 2030 wordt het European and International Network of Public Poets (EINPP) opgericht als een vereniging van 28 dichters: 9 aangewezen door andere ECoC's, 9 door verschillende organisaties/collectieven uit diverse, jonge en creatieve stedelijke gemeenschappen in Europa, en 9 door verdere partnerschappen binnen Molenbeek en het BHG, met de huidige Brusselse stadsdichter Lisette ma Neza als curator.

Na een kick-off in mei 2026 in Molenbeek komen de dichters eenmaal per jaar samen voor netwerkbijeenkomsten (bedacht als mini poëziefestivals) in verschillende Europese steden. Na Molenbeek zal Larnaka gastheer zijn omwille van haar New European Mythologies. Costas Mannouris (CY), Iva Damjanovski (MK) en Robert Vilsons (LV) worden aangedragen als dichters uit Larnaka, Skopje en Liepaja, en er worden nog meer overwogen door Lviv - UNESCO Creative City of Literature, Budweis 2028 als onderdeel van hun City Journal-initiatief en Bourges 2028 als onderdeel van hun Rap is the New Poetry-initiatief. Alle 28 komen in 2030 bijeen voor een officiële viering van het netwerk in Molenbeek.

Er zijn twee belangrijke elementen waaraan zij tijdens

het proces samenwerken:

1. De poëtische Europese en internationale herinterpretatie van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, de fundamentele tekst van de nieuwe internationale gemeenschap na de Tweede Wereldoorlog, die dateert uit 1948.
2. Het schrijven van een episch kettinggedicht dat door het continent (en soms daarbuiten) reist en een onderscheidende, unieke tekst vormt, die per definitie pan-Europees, divers en subjectief is.

Het centrale moment van Public Poets in 2030 is het evenement tussen 5 mei 2030, de verjaardag van de oprichting van de Raad van Europa in 1949, en 9 mei, Europadag. Op die momenten wordt de herinterpretatie van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens door verschillende kunstenaars voorgelezen op iconische plekken in Molenbeek en live gestreamd naar partnerlocaties in Europa. Daarna wordt het *European Epic Chain Poem* openbaar gemaakt in een van de *Homes of European Sadaka* en live gestreamd. Naast deze hoogtepunten is er een zorgvuldig samengestelde festivalprogrammering met live lezingen, poëtische performancekunst en slam – het resultaat van vier jaar werk.

LAB OF MIXED REALITIES & LE GRAND INVITE

Een nieuwe kijk op burgerschap in een gedekoloniseerde toekomst.

Datum: 2026-2029,

hoogtepunten 21 juli - 21 september 2030

Locatie: Bezoekerscentrum, Brasserie Vandenheuvel

De oprichting van een centrum voor documentatie, discussie, creatie en tentoonstellingen gewijd aan de koloniale kwestie in Brussel en België, is een van de 14 actiepunten in de studie *Towards the Decolonization of the*

Public Space in het BHG (2022).

Kunstenaar Sammy Baloji gaat vanaf 2026, samen met een groep kunstenaars, academici en burgers, de uitdaging aan om een plek en een programma te creëren met 'een nieuwe kijk op burgerschap' als centraal uitgangspunt. Wat betekende burgerschap in het (koloniale) verleden en wat kan het betekenen in de (gedekoloniseerde) toekomst?

Dekoloniseren is een werkwoord en een praktijk. Het *Lab of Mixed Realities* onderzoekt dagelijkse praktijken van dekolonisatie door burgers. Het wil verder gaan dan het discours over het koloniale verleden en de historische relatie tussen Europa en Congo, Rwanda en Burundi. Dit door het vanuit een breder Europees perspectief te bekijken, met inbegrip van alle betrokken landen en gemeenschappen, van de Maghreb tot het Midden-Oosten.

Met het *Lab of Mixed Realities* creëren we een onderzoekscentrum voor dekoloniale praktijken in Molenbeek en Brussel binnen een Europees kader dat zich positioneert op het kruispunt van het publieke debat rond dekolonisatie, ecologie, sociale rechtvaardigheid, democratie, feminisme, intersectionaliteit, enz.

Dit prototype maakt deel uit van het werk van Baloji als Grand Invité van Bozar in 2029 en zijn permanente samenwerking met CIVA. Het *Lab of Mixed Realities* krijgt een fysieke ruimte in het Bezoekerscentrum van 2030, het voormalige industriële gebouw Brasserie Vandenheuvel nabij het Weststation.

L3XICON OF E_U,

Een single-channel digitale video-installatie met algoritmisch montagesysteem en computing.

Datum: 21 juli-21 september

Locatie: online, en een tentoonstelling in MigratieMuseumMigration (MMM) en WIELS, en een Home of European Sadaka

Geïnspireerd door het Critical Dictionary of South East Asia is dit een poging om een digitale spiegel van het toekomstige superdiverse Europa te creëren. Daarnaast komt er een translinguale woordenlijst voor steden, continenten en regio's die niet verenigd zijn door taal, religie of politiek. Deze nieuwe media-installatie met 27 items van kunstenaar Ho Tzu Nyen bestaat uit een multimediatadbasis met elektronische tekst, muziek en beelden over de 26 letters van het Latijnse alfabet die in internationale communicatie worden gebruikt en één willekeurig gekozen letter uit een Europa-gerelateerd alfabet (€ uit Oekraïne, j uit Noord-Afrika).

Elke vertoning is uniek, omdat een algoritme een unieke reeks geluiden en beelden selecteert en met elkaar verweeft. Feiten en mythen worden samengebracht om verschillende interpretaties van de geschiedenis en politiek van Europa te mobiliseren. Naast de multimediale

website worden digitaal verbonden tentoonstellingen georganiseerd tijdens de Art & Tech Days in Kosice, de POCHEN-biënnale in Chemnitz en in Gallery DM in Rijeka, die ter plaatse worden gecoproduceerd door Europese partners. Deze tentoonstellingen fungeren ook als 'pixeltunnels', met online en face-to-face workshops waar mensen en machines samen sociale media en het digitale erfgoed van Europeana en andere collecties doorspitten. Net als woordenboeken zullen deze tools na 2030 open source worden, zodat de online gemeenschap ze kan gebruiken in nieuwe en lokale uitgaven.

ACADEMY OF UNLEARNING

Peer-learning en uitwisseling voor jonge creatievelingen uit culturele hoofdsteden.

Datum: 2029-2031

Locatie: Bezoekerscentrum

Dit grensoverschrijdende peer-learning uitwisselingsprogramma, dat artistiek aansluit bij de *SADAKAdemy*, verbindt jonge festivalproducenten uit vijf tot acht culturele hoofdsteden in Europa, Afrika, Zuidwest-Azië en andere plekken. Het programma wordt ontwikkeld in samenwerking met vooraanstaande opleidingsdeskun-

digen, die verantwoordelijk zijn voor Tandem Shaml en Tandem Cultural Capitals, Creative Climate Leadership, Mayaa-ondernemerschap, en op maat gemaakte opleidingen voor festivalsteden door de European Festival Association. Elementen uit deze gerenommeerde opleidingsprogramma's worden verrijkt met culturele interactie en unlearning-processen, verankerd in fysieke ontmoetingen en digitale uitwisselingen.

Als onderdeel van 'leren door te doen' ondersteunt dit programma deelnemers bij het ontwikkelen van een reeks artistieke coproducties tussen culturele hoofdsteden op verschillende continenten. In gezamenlijk gecreëerde tijdelijke *Homes of European Sadaka* worden de semantiek en praktijken van Sadaka in verschillende culturele contexten verkend.

VALLEY

MURAL(S)

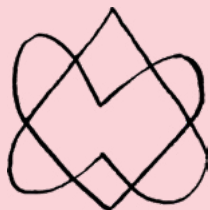
Van grotschilderingen tot fresco's, van mozaïeken tot post-graffiti: de diverse Europese tradities van gemeenschaps- en publieke mural art worden opnieuw uitgevonden en gemixt om de stedelijke ruimte als artistiek canvas te vieren. MB2030 zal tussen 2026 en 2030 een open oproep over de grenzen heen lanceren, waarin Europese makers worden gevraagd om samen publieke murals te creëren in Molenbeek en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Andere Europese publieke en private culturele actoren worden uitgenodigd om het model in hun eigen land te implementeren, waardoor een Europese route van buurtgerichte publieke murals ontstaat.

Een seizoen van Creole Sadaka 21/7/2030 - 21/9/2030 bestaat uit:

- * Verschillende contextuele voorstellingen tijdens het *Euro-Festival*
- * Een *Creole Conference*
- * Het *Beautiful Game Tournament* opent het seizoen
- * *Superdiversity Kitchen x Public Space* (le Grand Banquet) en *Superdiversity Kitchen x Sports* tijdens het WK
- * *Summer Circus Troupe* met workshops en voorstellingen
- * Concerten van het *Sound of Brussels Orchestra*, *Young Song of Europe* en *The World Sings* in Molenbeek
- * De opening van de tentoonstelling *L3XICON oF e_u*
- * De highlights van het *Lab of Mixed Realities*
- * Poëtische interventies in de publieke ruimte van *Park Poétik 2030*
- * *Ballrooms* in verschillende Brusselse gemeenschaps- en culturele centra
- * Nog vijf extra inhuldigingen van de *Creatures of the Water* in het BHG
- * De mobiele installatie van *1001 Flying Carpets* in metrostations in Molenbeek
- * De *Homes of European Sadaka*, *Breeding Ground Molenbeek*, *Settlements of the Future*, *Soil Academy*, *ABC* en *YouYou Group in Rituals of Home, Anno 2030*; continuering van alle activiteiten
- * Blockbuster-tentoonstelling in KANAL
- * *Girls Make the City Manifesto*
- * *Crossing Molenbeek*: mobiele installatie van tijdelijke woningen

Daring Sadaka

Dit thema vormt het slotstuk van het culturele programma MB2030. Daring Sadaka creëert en koestert moedige en veilige ruimtes, ruimtes die aanzetten tot onbevreesde gesprekken, open expressie en collectieve moed.

Molenbeek komt tot leven in haar (semi)publieke ruimtes – markten, parken, kaaien, woonzorgcentra, theehuizen, scholen – plekken vol leven en spontane ontmoetingen, kleurrijke etalages en de laatste roddels in 140 talen. Maar onder de oppervlakte liggen spanningen die vragen om nieuwe vormen van gedeeld gebruik, beheer en zorg voor deze ruimtes. Om de publieke ruimte van Molenbeek veilig, veerkrachtig en creatief te maken, is het van cruciaal belang om diversiteit te kunnen omarmen. Hoe bezetten we deze ruimtes en delen we ze op een genereuze manier? Co-creatie en mede-eigendom van deze gemeenschappelijke, veilige(re) en toegankelijke ruimtes vormen een solide basis voor sociale verankering, veerkracht en een gezonde hybride identiteit.

Tegen de achtergrond van systemische onrechtvaardigheid, armoede en racisme creëert Daring Sadaka bewustzijn over de kwetsbare omstandigheden waarin generositeit en solidariteit tot stand komen en in stand worden gehouden. We richten ons op culturele gebaren – groot en klein – die weerstand bieden tegen segregatie, racistisch geweld en polemische geschillen, om ruimte te maken voor veilige en moedige ruimtes. Het Daring Sadaka-programma is het hele jaar door aanwezig in de vorm van parades, straatresidenties, stadslaboratoria, circusvoorstellingen, inclusieve bals, een groeiende, participatieve tentoonstelling en de viering van de naamdag van Molenbeek op Sint-Jansdag.

MILL

YEAR OF PARADES, CEREMONIES AND RITUALS

Doorheen de Europese geschiedenis waren rituele evenementen – van religieuze processies en de oude agora's tot Pride en Black Lives Matter – belangrijke platforms voor meningsuiting. Vooral carnavals boden ruimte aan dwazen en dichters die zich vrijelijk uitlieten over de politieke machthebbers. Nu ons vermogen tot empathie en solidariteit afneemt en we dringend onze democratische spieren moeten trainen, brengen initiatieven zoals het gezamenlijk organiseren van grote of kleine parades en ceremonies ons weer in contact met deze basisvaardigheden.

In een vierjarig proces, dat in 2026 van start gaat, gaan de in Molenbeek en Brussel gevestigde organisaties Zinneke, Park Poétik, MetX en *MolenLight*, samen met hun Europese partners, op zoek naar eigentijdse vormen van parades, feesten en gedeelde rituelen. Dit zal resulteren in een nieuwe parade met een toekomstgerichte, reflexieve twist. De partners delen kennis, methodologieën en logistieke middelen terwijl ze nieuwe terreinen verkennen: Zinneke neemt het Kanaal als hoofdpodium, Park Poétik gaat op ontdekking in nieuwe wijken zoals Scheutbos en Peterbos, *MolenLight* steekt het Kanaal over naar de andere gemeenschappen van Brussel, en MetX verbindt *Dia de los Muertos* met andere culturele rituelen rond de dood. Ondertussen optimaliseert het consortium van Europese neo-parades haar samenwerking door middel van een Participathek – een netwerk van tools, mensen en workshops.

Een groeiende begeleidende tentoonstelling, Anno 2030, vormt de tastbare tegenhanger van kortstondige evenementen: het jaar zal eindigen in een toekomstgerichte apotheose met een futuristische nieuwe parade. Deze parade is pan-Europees en wordt gecoproduceerd door de leden van het International Parade Consortium: Velvet Parade (Praag), Rêvons Rue (Parijs, St Denis), St Maartens Parade (Utrecht), Oi Musica (Edinburgh), ICAF (Rotterdam), L'Eden Carnaval de Charleroi (Charleroi), Karlsoy Festival (Noorwegen), evenals Lublin 2029 via het Re:Union Parades, Lemosos 2030 via het Lemosos Carnival en Niksic 2030. De parade viert Sadaka en Europa als een idee dat meer is dan een geografisch begrip, en omvat een editie van de Cultural Caravan for Peace, in samenwerking met het Festival sur le Niger en het Festival au Désert in Mali, en het Festival Taragalte in Marokko.

MB2030 Opening Ceremony

15/12/2029 // In de straten van Molenbeek, het gemeenteplein van Molenbeek en het Bezoekerscentrum

Onder leiding van het gemeenschapsproject *MolenLight*, komt een met lantaarns verlichte parade samen bij het gemeentehuis - een knipoog naar carnavalstradities waar burgers symbolisch de stad overnemen en de sleutels opeisen. Deze parade trekt vervolgens naar het Bezoekerscentrum en opent de tentoonstelling Anno 2030, als deel van de openingsceremonie van MB2030.

Mardi Gras

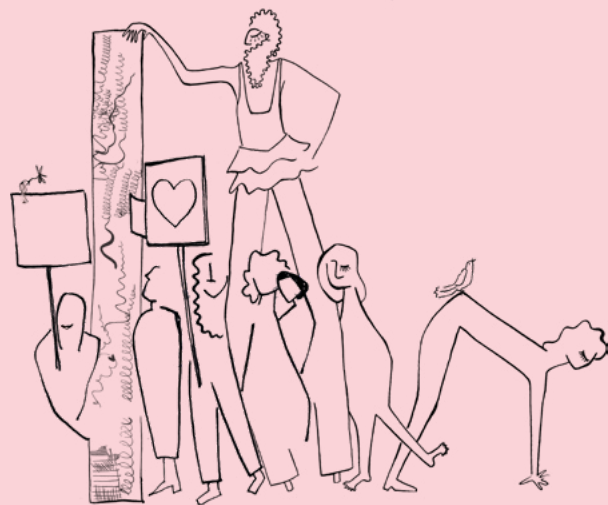
05/03/2030 // Bezoekerscentrum

Op deze laatste carnavalsdag nodigen we alle lokale carnavals uit om samen te vieren rond een door kunstenaars gecreëerde *Superdiversity Kitchen*: kleurrijk, queer en uitbundig.

Pride

Mei // Anno 2030

Pride is veruit de meest kleurrijke roep om vrijheid van meningsuiting, diversiteit en inclusie van de afgelopen eeuwen. In de aanloop naar Pride 2030 en in nauwe samenwerking met het Pride Museum organiseren we, met behulp van de methodologie van deliberatieve democratie, een reeks Open Agora's. Daarin bieden we een veilige ruimte om openlijk te discussiëren over wat het betekent om de publieke ruimte te delen terwijl verschillende culturele waarden leiden tot extreme vormen van polarisatie en levensbedreigende situaties.

Zinneke Parade 2030

26/05/2030 // op boten op het kanaal

Twee jaar voorbereiding en co-creatie gaan vooraf aan een indrukwekkende parade van maar liefst 20 Zinnodes die over het water aankomen en Molenbeek symbolisch

verbinden met Mechelen en Charleroi. Als legacy-project van ECoC Brussel 2000 viert Zinneke in 2030 haar 30-jarig bestaan.

St John's Day

24/06/2030 // Brug over het kanaal

Het historische genezingsritueel in de vorm van een dansparade als onderdeel van In.Out.Sider (zie hieronder).

Park Poétik 2030

24/06 - 21/08/2030 // Scheutbos en Peterbos

Meer dan 50 activiteiten, die verspreid over twee maanden plaatsvinden, bieden toegang tot cultuur aan mensen die zich geen vakantie kunnen veroorloven. Na tien jaar actief te zijn in de Brusselse gemeenten Sint-Gillis en Vorst, bouwt Park Poétik nieuwe gemeenschappen op in Molenbeek. Kunstenaars en burgers komen samen rond contextuele, intieme vieringen in de publieke ruimte, straatresidenties, surprises en mini-fiesta's. Voor haar openingsparade bundelt Park Poétik 2030 de krachten met In.Out.Sider op Sint-Jansdag. De slotparade op 21 augustus valt samen met de opening van *Euro-Festival*.

Ommegang

Juli // Anno 2030

De jaarlijkse heropvoering van de Ommegang spreekt tot de verbeelding, maar roept ook vragen op over het perspectief van waaruit de geschiedenis wordt verteld en gereproduceerd. In het kader van de tentoonstelling Anno 2030 en geflankeerd door lezingen, workshops en artistieke interventies, kijken we naar de rol van historische re-enactments in het creëren van collectieve identiteit.

Meyboom

August // Anno 2030

In tegenstelling tot veel meiboomvieringen in Europa wordt Meyboom in augustus gevierd en is het gebaseerd op een legende over een familievete die tijdens een bruiloft ontstond. We nemen Meyboom als momentum om legendes uit de hele wereld te delen rond het centrale thema van vredestichting. Welke rituelen en symbolen brachten deze legendes voort? Kunstenaar Eleni Kamma bewerkt een selectie van deze symbolen en voegt ze toe aan de tentoonstelling Anno 2030.

Dia de los Muertos

01/11/2030 // Begraafplaats van Molenbeek

Niets verbindt ons meer dan de gedeelde ervaring van de dood. De organisatoren van *Dia de los Muertos* nodigen mensen uit om samen te komen op de begraafplaats van Molenbeek en rituelen te delen die ze in de loop van het jaar in workshops hebben gecreëerd.

Closing Ceremonies

26/12/2030 // Straten van Brussel en Molenbeek

Op 26 december, tweede kerstdag en de eerste dag van de ramadan, zijn we klaar voor de slotakte. De kinderen van Molenbeek, die verlicht worden door duizenden handgemaakte lantaarns in *MolenLight XL*, geven symbolisch de sleutel terug aan de bewakers van de stad. We vieren de tweede vastenperiode van het jaar met nog een iftar. Een vrolijke en bonte parade van kleurrijke personages met een speculatieve twist baant zich een weg van het Bezoekerscentrum naar het gemeenteplein. De gemeenteraad belooft om voor deze stad van Sadaka te zorgen, en doet dit door middel van een voor deze gelegenheid gecreëerde choreografie en ritueel.

ANNO 2030

Participatieve tentoonstelling van publieke feesten en manifestaties.

Datum: 15/12/2029 - 31/12/2030

Locatie: Brasserie Vandenheuvel, Bezoekerscentrum

Anno 2030 is een groeiende participatieve tentoonstelling met een historisch overzicht van belangrijke manifestaties, parades, ceremonies en rituelen uit Europa, die de diverse culturen en kwesties van Molenbeek weerspiegelen. De tijdlijn volgt meerdere wereldwijde kalenders. De tentoonstelling begint met basisfeiten en -cijfers en wordt dagelijks uitgebreid. Via open oproepen nodigen we in 2028-29 burgers wereldwijd uit om persoonlijke herinneringen en memorabilia (in de vorm van teksten, foto's of video's) van parades en manifestaties in te sturen, die aan de tentoonstelling worden toegevoegd.

In een tweede fase wordt het proces achter de totstandkoming van de neo-optochten zichtbaar gemaakt door middel van een selectie van reuzen, kostuums en reliëfs. Samen vormen deze elementen een portret van de publieke expressie in Molenbeek, Brussel, Europa en daarbuiten.

Het project komt tot stand in nauwe samenwerking met kunstenares Eleni Kamma en architect Johnny Leya (Traumnovelle). Vrijwilligers helpen dagelijks mee met het verzamelen en cureren van nieuwe verhalen. Eleni Kamma transformeert het evoluerende archief in symbolische figuren, objecten en aforismen die de gelaagde verhalen van de tentoonstelling weerspiegelen. Gedurende het hele jaar organiseert Anno 2030 ook workshops, lezingen en Open Agoras, waardoor de ruimte wordt geactiveerd als een levend archief en een plek voor collectieve reflectie.

THE DARING SADAKA CONFERENCE

Een reflectie over veilige en moedige ruimtes.

Datum: tussen 16/12 en 21/12/2030

Locatie: Tenten van MolenCircus

Een grootschalige tweedaagse conferentie waar de Europese partners van het EU-netwerk van neo-parades en straatvoorstellingen samenkomen voor een afsluitend debat en uitwisseling. MB2030 heeft een vierjarige reis mogelijk gemaakt, waarin diepgaande vragen werden onderzocht over de rol van innovatieve en gezamenlijk gecreëerde parades, ceremonies en rituelen bij het creëren van veilige(re) en moedige(re) ruimtes. Wat leerden we over het maken van connectie met respect voor de polyfone samenleving? Kan co-creatie in de publieke ruimte bijdragen aan een hernieuwde stedelijke identiteit en een gevoel van verbondenheid? En zo ja, welke verdere stappen moeten dan worden genomen?

De Daring Sadaka Conference maakt dankbaar gebruik van de grote tenten van *MolenCircus 2030* (zie hieronder) en organiseert keynotes, discussietafels, werkgroepen en artistieke interventies.

BROOKS**RITUALS OF HOME**

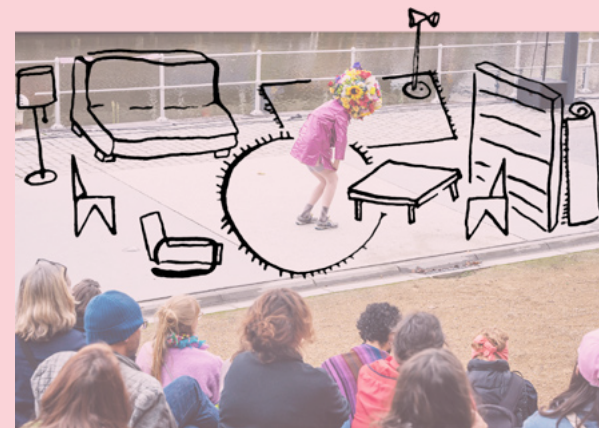
Artistieke activering van Homes of European Sadaka

I. ABC

Datum: 15/12/2030

Locatie: Sint-Remigiuskerk
(Home of European Sadaka)

De in Brussel gevestigde organisatie Art Basics for Children (ABC) tovert de Sint-Remigiuskerk om tot een immersive installatie die kunst en onderwijs verbindt voor kinderen, hun schoolvrienden en families. In deze ruimte kunnen zij op een speelse manier kennismaken met een collectie voorwerpen, boeken, afbeeldingen en ander materiaal – speciaal voor deze gelegenheid geselecteerd rond thema's als thuis, veilige ruimte, verbondenheid - maar vooral rond het idee van een Europese playground, waar kinderen en creatieve pedagogen samen spelen in solidariteit. Daarnaast organiseert *Rituals of Home* workshops, interventies en projecten in samenwerking met Växtvärket, Nova Gorica/Gorizia 2025, Arcadia Leeuwarden Fryslan 2028, Niksic 2030 en Johannesburg.

2. YouYou Group

Datum: 15/12/2029 - 31/12/2030

Locatie: in een Home of European Sadaka

YouYou is een door vrouwen geleide kunstgemeenschap die polyfonie beoefent. De groep van ongeveer 40 leden houdt zich bezig met vocaal onderzoek en creëert kunstwerken rond de trillende 'youyou'-klank, in het Arabisch bekend als 'zaghareet' of ululatie. De groep is geworteld in een rijk en divers ecosysteem van vrouwen die verenigd zijn door een gedeelde passie voor vocale expressie, erfgoed en diaspora.

Met *Hoom* wil de groep haar opgebouwde kennis en methoden op grotere schaal toepassen. Het doel is om een nieuw performatief ritueel te creëren, gedragen door een collectief en verankerd in een speciale ruimte, een plek waar het publiek zichzelf kan herkennen en actief kan deelnemen. Deze 'speciale ruimte' of 'open huis' wordt gevestigd in een van de *Homes of European Sadaka*.

IN.OUT.SIDER

Een gemeenschappelijke ruimte voor het onconventionele.

Datum: 21/06 - 24/06/2030

Locatie: La Vallée, Urban Boat en rond de Sint-Jan Baptistkerk

In.Out.Sider is een alternatief festival met een inclusieve, originele en allesbehalve mainstream line-up, waar stijlen, media en stemmen samenkomen. Geïnspireerd door het concept van outsiderkunst (en de afwezigheid daarvan op grote culturele festivals), wordt het festival geproduceerd in samenwerking met specialisten op het gebied van geestelijke gezondheid en artistieke praktijken. De prioriteit ligt bij kunstenaars met een handicap en kwetsbaarheid, waardoor een gemeenschappelijke ruimte wordt gecreëerd voor het onconventionele, het

gewaagde en iedereen die in de marge leeft. Deze radicaal inclusieve Europese bijeenkomst nodigt openlijk transnationale performances en interventies uit – in samenwerking met Larnaka2030, via hun Mahalart-platform, Oulu 2026 via Oulu Urban Culture, en Victoria 2031 Ghawdex, via Aphroconfuso.

Voor de editie van 2030 vertrekt In.Out.Sider vanuit de legende van Sint-Jansdag op 24 juni. Op deze dag worden dansprocessies plaats waarbij epileptici konden worden genezen door naar Molenbeek te dansen en de brug over de Zenne over te steken zonder de grond te raken, ondersteund en begeleid door doedelzakspelers. Ook aan de dauw op de ochtend van Sint-Jansdag werden genezende krachten toegeschreven. Het begrip 'genezing' staat centraal in dit festival. Maar in plaats van genezing te zien als een transformatief proces van 'zieken, mensen met een handicap en verschoppelingen' naar 'normatief gezonde mensen', denken we juist andersom: wie moet van wat genezen worden?

Geluid, beeldende kunst, dans, circus, film, lezingen, workshops, residenties, de realisatie van een mural en een dansparade vormen samen een vierdaags festival met ritme, taal, logistiek en decor vanuit een radicaal inclusief perspectief. Hierdoor ontstaat een context die buitengewone ervaringen biedt voor een 'normaal' publiek.

CROSSING MOLENBEEK

Installatie in de publieke ruimte over dakloosheid.

Datum: juli & augustus 2030

Locatie: Oost/West-as van Molenbeek

Met eenvoudige tafels, stoelen, beddengoed en koffers zullen de Franse kunstenaars Laurent Boijeot en Sébastien Renauld 30 dagen lang in Molenbeek op straat leven en slapen. Gedurende de hele actie worden ze begeleid door fotograaf Clément Martin. Overdag zetten

Boijeot en Renauld de meubels in elkaar om zitplaatsen en gemeenschappelijke ruimtes te creëren. Ze nodigen voorbijgangers uit voor een kopje koffie, een praatje, een spelletje of een maaltijd. 's Nachts herschikken de kunstenaars de meubels tot een groot aantal bedden en slapen ze op straat. Ze bieden iedereen die dat wil een slaapplek aan en wassen zich bij vrienden die ze onderweg maken.

Crossing Molenbeek creëert op ongebruikelijke manieren gelegenheden voor gedeelde verbondenheid en collectieve herinneringen. Met een achtergrond in architectuur en sociologie, maar ook in graffiti en jongleren, verkennen de kunstenaars op speelse wijze concepten van gemeenschappelijke stedelijke ruimte en architectuur en stellen ze vragen bij wat het betekent om vrijelijk in een publieke ruimte te kunnen verblijven.

Europese co-makers en bezoekers worden uitgenodigd om de sfeer van huiselijke straten te ervaren. Het proces wordt gedocumenteerd in verschillende media, waardoor nieuwe vormen ontstaan om op afstand en asynchroon met de acties te communiceren.

GIRLS MAKE THE CITY

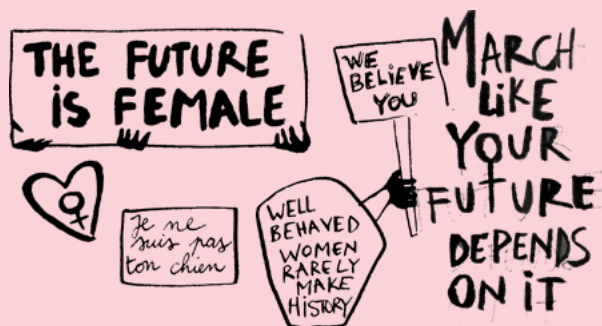
Meisjes vinden de publieke ruimte opnieuw uit.

Datum: 01/08 - 30/08

Locatie: Residentie, Urban Design Lab
@ Beekkant; 01/09 Presentatie

Hoe vrouwvriendelijk zijn Europese steden? Girls Make the City (GMTC) stimuleert jonge vrouwen om veilige, inclusieve en inspirerende publieke ruimtes opnieuw uit te vinden en samen te creëren. Het project bevordert zusterschap en gemeenschapszin en ontsluit het potentieel van de buurt door middel van regeneratieve ontwikkeling, verankerd in de lokale cultuur, bevolking en geschiedenis.

GMTC, dat in Molenbeek van start is gegaan, breidt zijn activiteiten uit naar Nicosia, Marseille, Vilvoorde, Tilburg, Tunis, Kaapstad, Nova Gorica/Gorizia, Kosice, Rijeka en Leeuwarden, en nodigt nieuwe plaatsen uit om zich aan te sluiten. In 2030 keert het project terug naar Molenbeek. Een internationale groep jonge vrouwen zal tijdens een residentie van een maand de krachten bundelen en de Beekkantwijk verkennen. Met behulp van de onderzoeksmethodologie van Urban Design Lab schrijven ze eveneens een manifest op basis van hun ervaringen. Aan het einde van de residentie zal dit Europese netwerk van GMTC het project en het manifest presenteren in het

gemeentehuis van Molenbeek aan de gemeenteraad, leden van het Brussels Parlement en urban.brussels, en de regionale administratie voor stadsontwikkeling.

MOLENCIRCUS 2030

Datum: november & december 2030

Locatie: verspreid over 20 locaties in Molenbeek

Twintig hedendaagse circustenten toveren Molenbeek om tot een circusterrein, waardoor een poëtische transformatie van Molenbeek ontstaat. Parken, pleinen, braakliggende terreinen en wijken vormen een tijdelijke en speculatieve kaart: *MolenCircus 2030*.

Onder leiding van UP - Circus & Performing Arts maakt dit project ten volle gebruik van de expertise van de organisatie op het gebied van circustentproducties, lokale netwerken en hedendaagse circuscreaties.

Terwijl UP Festival 2030 in het voorjaar het beste van circus samenbrengt op de grote podia van Brussel, is *MolenCircus 2030* geworteld in de stad, met gedurfde, nieuw geproduceerde werken die resoneren met het gewest en formats die inspelen op de behoefte aan gastvrijheid en de zachte, poëtische bezetting van de publieke ruimte.

Deze artistieke en territoriale mapping transformeert de stad tot circusterrein, podium (locaties voor voorstellingen), dorp (plaatsen van leven en ontmoeting) en agora (plaatsen van debat, bemiddeling en artistieke educatie). Elke circustent wordt een uniek universum, waar een verscheidenheid aan artistieke voorstellen wordt vertoond en de diversiteit van talen, lichamen en trajecten wordt gepromoot. Dit project mobiliseert zowel het lokale verenigingsleven als Europese partners.

THE GREY PRIDE

Woonzorgcentrum omgevormd tot kunstcentrum.

Datum: -2030 Residenties,

15/11/2020 Openingstentoonstelling

Locatie: Résidence Arcadia (Molenbeek)

Hoe behoudt een vergrijzend Europa zijn vitaliteit? Voor deze artistieke bezetting en transformatie van het Woonzorgcentrum Résidence Arcadia, beheerd door het OCMW van Molenbeek, gaat de Franse theatermaker Mohamed El Khatib een proces aan met de bewoners, het personeel van het tehuis en een groep kunstenaars uit Molenbeek en Europa. De kunstenaars worden uitgenodigd voor een residentie in het woonzorgcentrum en gaan er contextueel aan de slag: Teatrिंगestazione uit Napels onderzoekt hoe het Altofest-concept van culturele productie en performance in privéwoningen kan werken in een woonzorgcentrum, en Nønne Mai Svalholm uit Århus verkent nieuwe mogelijkheden voor haar werk met 60+ dansgezelschappen in Århus 2017. De werken zullen ter plaatse worden tentoongesteld, waardoor het woonzorgcentrum wordt omgevormd tot een levendig cultureel centrum. Een technisch team helpt bij de transformatie van het centrum door middel van een meer holistische aanpak, in nauwe samenwerking met de bewoners. Hun verlangen naar verandering creëert een gastvrije ruimte, zowel voor de mensen als voor de kunstwerken. In samenwerking met Papy Boom wordt een reeks punctuele maar dynamische activiteiten met en door ouderen gepland, waarbij ook toegang wordt verleend tot twee andere woonzorgcentra in Molenbeek: de privé-gerunde Maisons de Repos et de Soins Fuchsias et Acacias.

BALLROOMS

Tijd voor een gemixed feestje.

Datum: 2024-2029, gedurende 2030, 21/12/2030

Locatie: gemeenschaps- en culturele centra van Brussel (VGC en COCOF) en afsluitende Ballrooms XL in La Grande Halle

Ballroomdansen is een pan-Europese traditie. Ballrooms is een drie uur durende dansvoorstelling die is opgezet als een feest, waarbij de grenzen tussen artiesten en publiek vervagen. Op basis van een protocol, ontwikkeld door choreograaf Andrew Graham en laGeste, volgt het feest een creatieproces van twee weken op locatie. Tijdens de Invitation Week worden inclusieve workshops georganiseerd voor mensen met zichtbare of onzichtbare beperkingen, psychische problemen of neurodiversiteit, en voor mensen met een sociaal isolement of die zich sociaal geïsoleerd voelen. De workshops vinden plaats in centra voor fysieke revalidatie, kinderdagverblijven, opvangcentra voor migranten en LGBTQIA+-groepen, woonzorgcentra, scholen voor kinderen met speciale behoeften, opvangcentra voor daklozen, enz. Tijdens de Creation Week, de tweede fase, verlaten de deelnemers hun vertrouwde/veilige omgeving om elkaar te ontmoeten en mini-voorstellingen te creëren door fysieke rela-

ties op feestjes opnieuw uit te vinden, met de nadruk op aanraking, verbinding en non-verbale communicatie. De laatste Ballroom brengt iedereen samen in een getransformeerde ruimte waar geïnformeerde deelnemers en publiek als één geheel bewegen. Het project gedijt op toegankelijkheid, samenwerking en gedeelde vreugde door middel van dans.

Tussen 2029 en 2030 wordt een reeks Ballrooms georganiseerd in gemeenschaps- en culturele centra in het BHG en in andere Europese steden. Ballrooms is de titel voor een groeiende verzameling Balls, maar elke organisator kan zijn Ball een andere naam geven. In *MolenFest 2024* werd het evenement omgedoopt tot Bal Amical.e. Eind 2030 nodigen we de deelnemers van al deze Ballrooms uit om samen te komen voor een Ballroom XL, als onderdeel van het slotevenement van Daring Sadaka en MB2030.

FUTURE SOUND STARS INCUBATOR

Stimuleren van verborgen stedelijk talent.

Datum: 2027 - 2030

Locatie: Residenties, presentaties in Vaartkapoen, Volta; concerten tijdens het Daring Sadaka-seizoen

Hoe klinkt Europa in 2030? De muziekorganisaties van Molenbeek bundelen hun krachten om het stedelijk talent dat verborgen zit in Europese wijken onder de aandacht te brengen. Deze muziekincubator – opgericht in Molenbeek en ingebed in het bredere Europese muziek ecosysteem – wil de volgende generatie stedelijke muzieksterren uit Molenbeek koesteren in de pre-carrière-fase. Het biedt een intensief ontwikkelingsprogramma met muziekresidenties, componistenworkshops, feedbacksessies, showcasefestivals en debuutconcerten, met gastdocenten van All City Arts College in Haringey, Londen, en TAKT FEST van Association Kulturanova in Novi Sad. De incubator richt zich op toekomstige genres en opkomende urbanmuziekfenomenen en ondersteunt jonge makers in de vroegste stadia van hun artistieke

ontwikkeling. Het brengt hen in contact met de bredere Europese muzieksceen door middel van partnerschappen met internationale curatoren, experts en talentplatforms, via het Europavox showcasefestival in Oostenrijk, België, Kroatië, Frankrijk, Italië, Litouwen en Roemenië. De incubator wordt gerealiseerd door een langdurige samenwerking tussen lokale en Europese partners, waaronder Volta (een muziekresidentie en concertruimte) en VK, Molenbeekse jeugdhuizen zoals JES en D'Broej, en gerenommeerde Brusselse podia zoals Ancienne Belgique en Botanique, met de steun van JMI Europe. Door nauw samen te werken met lokale ambassadeurs zoals Udeyfa, Nabyl, Jazz Brak en Pitcho, en met jeugdcentra zoals JES, D'Broej en Foyer, staat de incubator in nauw contact met het lokale talent en de dagelijkse realiteit van de Molenbeekse jongeren. Deze ervaringen worden omgezet in kwalitatieve muziek die weerklank vindt in Molenbeek, Brussel en heel Europa.

Elk jaar wordt er een open oproep gelanceerd voor opkomend talent. Een jury van experts en leden van de gemeenschap, die nauw verbonden zijn met Molenbeek, selecteert jaarlijks vier uitmuntende artiesten. Deze artiesten krijgen toegang tot de studio's en infrastructuur van Volta om hun eigen platen te produceren. Ze krijgen ook professionele coaching, netwerkmogelijkheden en contacten om op te treden op festivals in Brussel en in heel Europa. Het programma is meertalig, geworteld in de urbanmuziek - maar niet beperkt tot rap - en is bewust inclusief, met aandacht voor gender, achtergrond en identiteit.

In samenwerking met Jeunesses Musicales International en Europavox wordt één van de vier incubatorplaatsen opengesteld voor internationaal talent. Zo versterkt de incubator ook de jonge stemmen van Europa en verbreedt het hun professionele horizon. Het project heeft tot doel een duurzaam Europees netwerk van muziekincubators op te bouwen, waar jonge artiesten uit diverse stedelijke contexten zoals Lviv, Tunis, Kinshasa en Johannesburg welkom zijn. Eind 2030 brengen we hen samen in Molenbeek tijdens het Daring Sadaka-seizoen.

VALLEY

EUROPEAN HEROES OF SADAKA

Om onrecht recht te zetten en gerechtigheid te eisen waar dat niet vanzelfsprekend is, zijn moed en dapperheid nodig. En daarvoor hebben we helden nodig: mensen en gemeenschappen die onbaatzuchtig en dapper het voortouw nemen om hun stem te laten horen, anderen te inspireren en te streven naar verandering.

Elke gemeenschap heeft haar eigen helden en heldhaftige verhalen. De naam Greta Thunberg associëren we met acties die van historisch belang zijn. Maar ook zoveel anderen verdienen een podium, omdat hun moed het leven van velen heeft veranderd: omdat ze een stukje natuur hebben gered, omdat ze ervoor hebben gezorgd dat een lokaal dialect niet is verloren gegaan, omdat ze zich hebben verzet tegen lokale corruptie.

MB2030 zal tussen 2026 en 2030 een open oproep lanceren over de grenzen heen waarin gemeenschappen worden gevraagd naar verhalen over hun lokale helden en heldhaftige daden. Wat is dat ene verhaal dat we nooit mogen vergeten?

Scholen, bibliotheken en lokale kranten worden uitgenodigd om deze verhalen in hun gemeenschap te ontdekken. Samen met de Molenbeekse schrijfster en illustratrice Judith Vanistendael selecteren we één verhaal per week en creëren we een unieke graphic novel over de Europese helden van Sadaka, met 52 verhalen van mensen die een steen in de rivier hebben verlegd.

Een seizoen van Daring Sadaka 15/11/2030 - 26/12/2030 bestaat uit:

Startend op Koningsdag, ter ere van de tweehonderdste verjaardag van het Koninkrijk België, en eindigend op Tweede Kerstdag:

- * 20 grote tenten van UP in *European Circus Troupe*, met concerten van *The World Sings* in Molenbeek
- * De slotparade van *Year of Parades, Ceremonies and Rituals*
- * Highlights van de tentoonstelling *Anno 2030*
- * Het slotfeest met de *Ballrooms XL*
- * De inhuldiging van de *Grey Pride*
- * Highlighting *Rituals of Home*
- * Showcase Festival van *Future Sound Stars Incubator Network*
- * De Conference on Neo-Parades, met Zinneke, Park Poétik en MetX, en hun Europese partners
- * De lancering van de graphic novel *Heroes of European Sadaka*
- * Doorlopende bezetting van *Homes of European Sadaka, BGM, 1001 Flying Carpets*, inhuldiging van de laatste vijf *Creatures of the Water, Superdiversity Kitchen x Religion*

Digital Sadaka

Een permacomputinglab voor verschillende digitale culturen 2026-2031.

Curator: Lucia García (ES)

De digitale mechanismen van het door Sadaka geïnspireerde artistieke programma worden geïmplementeerd, verbonden en geactiveerd in een vijfde, transversaal, telecreatief seizoen van Digital Sadaka.

Als Europees tegengif voor de door big-tech aangedreven sociale atrofie gebruikt Digital Sadaka kunst als methodologie voor sociale verbinding en technologie als facilitator van een gezonde polyfone biotoop/cybertoop. Met Digital Sadaka presenteert MB2030 een gemengde digitale cultuur die geen schaalgrootte nastreeft ten koste van planetaire hulpbronnen of sociale harmonie: het zijn de burgers die in hun gemeenschappen elektronisch-artistieke inhoud creëren. Dit gebeurt volgens deze principes:

- * we eigenen ons de sociale-engineeringpraktijken van tech-actoren toe en zetten ze om in gemeenschapskracht voor het Europese publieke belang;
- * we ontwerpen artistieke processen die dienst doen als sociale media, ongeacht de technologie waarmee wordt geëxperimenteerd;
- * we bouwen en hergebruiken een permacomputing-ecosysteem van circulaire, inclusieve, vrije en open hulpbronnen;
- * we investeren in burger-makers en testen een community data trust uit om bijdragers collectief te vergoeden, via participatieve budgetten voor sociale tech-initiatieven.

Het permacomputing lab loopt van 2026 tot 2031 en faciliteert de digitale componenten van het hele programma, evenals vier digitale artistieke projecten bedacht door kunstenaar Alex Verhaest, één per Sadaka-seizoen:

THE AUGMENTED GENEROSITY ATLAS

Equal Sadaka season

Een interactieve kaart waarop bewoners kleine gebaren van vriendelijkheid kunnen achterlaten – spraakberichten, tekeningen of recepten – die anderen op hun beurt kunnen ontdekken en uitwisselen terwijl ze door de buurt lopen.

CRUMBS OF THE FORGOTTEN

Natural Sadaka season

Een Virtual Reality (VR)-bos gegroeid uit gemeenschapsmythen: kinderen tekenen de verhalen die ze horen en hun afbeeldingen worden immersieve landschappen waar de verhalen opnieuw te beluisteren zijn.

CHORAL BLOOM

Creole Sadaka season

Een koor waar niemand met zijn of haar eigen stem zingt; elke persoon draagt die van een ander door middel van realtime vocale transformatie, waardoor collectief zingen een daad van empathie wordt.

MURMUR

Daring Sadaka season

Een lokaal getraind groot taalmodel, opgebouwd uit buurtkennis; een versie van AI waarbij de gegevenssovereiniteit bij de gemeenschap ligt en offline draait op open-source systemen, aangedreven door zonne-energie.

Het Digital Sadaka permacomputing wordt gecoördineerd door iMAL en in Molenbeek beheerd door Cine-

maximiliaan, Fablab'ke/Fabwest, LionCity en YumeHouse. Zij vormen de lokale interfaces en organiseren artistieke residenties, tentoonstellingen en tech-hackathons. Zij worden in Europa ondersteund – via co-curatie, coproductie, expertise-uitwisseling en inhoudversterking – door de netwerken en leden van European Media Art Platform (DE/EU) en European Digital Deal (AT/EU). Participatie van lokale gemeenschappen vanuit Molenbeek en het BHG wordt gefaciliteerd door : Académie des Arts de Molenbeek, ArBA-EsA (Académie royale des Beaux-Arts), La Cambre (L'École nationale supérieure des arts visuels), Le Septantecinq (École Supérieure des Arts de l'image), erg (École de recherche graphique), ESA Saint-Luc Bruxelles en LUCA School of Art.

HOE WORDEN DE EVENEMENTEN EN ACTIVITEITEN VOOR HET CULTURELE PROGRAMMA VAN DIT JAAR GEKOZEN?

Ondertussen zou duidelijk moeten zijn dat de inhoud, data en partners van de evenementen en activiteiten voor het culturele programma gekend zijn. De projecten en samenwerkingsverbanden worden momenteel getest; zij zullen de komende jaren waar nodig worden aangepast en waar mogelijk verfijnd. Maar wat u ziet, is wat u krijgt.

Het programma sluit ook nauw aan bij dat van in de preselectiefase. Er is ruimte voor verbetering, en er zijn nog steeds ontbrekende schakels en connecties waar we verdere stappen in moeten zetten. Maar nu hebben we de ECoC-titel nodig als hefboom om die volgende stappen te kunnen zetten.

HOE ZAL HET PROGRAMMA LOKAAL CULTUREEL ERFGOED EN TRADITIONELE KUNSTVORMEN COMBINEREN MET NIEUWE, INNOVATIEVE EN EXPERIMENTELE VORMEN?

We stellen het concept van erfgoed open voor diasporische, autochtone en rurale tradities. Elk Sadaka-seizoen omvat een project dat hieraan gewijd is. Voor Equal Sadaka is dat *Breeding Ground Molenbeek*, waarbij ambachten en verworven kennis worden geëerd door een digitaal platform voor reële diensten en vaardigheden. In Natural Sadaka huldigt de tentoonstelling Lobi Works van KANAL en MMM praktijken die onze relatie met de natuurlijke wereld heroverwegen – de betrokken

kunstenaars werken samen met de erfgoedbeheerders uit hun eigen gemeenschappen (Maghreb, Oost-Europa, Midden-Oosten, enz.). In Creole Sadaka vertrekt *Superdiversity Kitchen* van voedsel dat een link heeft met het nomadisch sprokkelen van voedsel, oude manieren om voedsel te bewaren, fermenteren en gisting als onderdeel van het bierbrouwerserfgoed van Molenbeek. In Daring Sadaka vormt *Hoom* van de YouYou Group, als onderdeel van *Rituals of Home*, een innovatief voorbeeld van hoe de band met bestaande vocale tradities, zoals ululatie, kan hersteld worden.

Echter, het innovatieve aspect komt het meest tot uiting in het digitale Sadaka-seizoen, waarbij digitale tools worden gekoppeld aan gemeenschapsvorming. Cultureel erfgoed is ook diep verankerd in de conceptualisering van de tentoonstelling Anno 2030.

HOE WERDEN LOKALE KUNSTENAARS EN CULTURELE ORGANISATIES BETROKKEN BIJ HET BEDENKEN EN REALISEREN VAN HET CULTURELE PROGRAMMA?

Bij het uitwerken van het programma diende het utrecht-programma Artist Trail, met kunstenaars uit Molenbeek, als bron van ideeën en feedback. Bij de uitvoering werden heel wat in Molenbeek gevestigde kunstenaars betrokken. Bovendien is het een van de speerpunten van Creole Sadaka om wereldberoemde kunstenaars die in Molenbeek werken, in contact te brengen met het publiek en de deelnemers in Molenbeek – een belangrijke ontbrekende schakel. Hoewel er veel kleine culturele or-

ganisaties in Molenbeek zijn, ontbreekt het Molenbeek enigszins aan grote culturele instellingen met een grote productiecapaciteit.

Die leemte wordt opgevuld door de genereuze inzet van vrijwel alle grote culturele instellingen in het BHG, die de in Molenbeek gegenereerde culturele activiteiten ondersteunen met hun productie-knowhow. Voor elk project werken telkens twee partners uit Molenbeek samen met één partner uit Brussel en verschillende Europese partners. Deze coalities versterken het vermogen om resultaten te boeken en geven partners nieuwe energie doordat ze samenwerken met de jonge, superdiverse en creatieve krachten van Molenbeek.

Maar de echte troef is dat we grote Europese en internationale kunstenaars hebben verleid om hun activiteiten in Molenbeek te laten plaatsvinden, hun werk te herdenken en opnieuw te verbinden met een plek als Molenbeek. Wij zien dit als een teken van gemeenschappelijk begrip van wat Sadaka uit Molenbeek voor de wereld kan betekenen. Het toont aan dat een brede coalitie de noodzaak en urgentie van de MB2030-kandidatuur begrijpt.

GEEF ENKELE CONCRETE VOORBEELDEN EN NOEM ENKELE LOKALE KUNSTENAARS EN CULTURELE ORGANISATIES WAARMEE WORDT SAMENGEWERKT, EN SPECIFICEER HET SOORT SAMENWERKING.

Ze zijn hieronder bij elk project vermeld en aangegeven. We hebben hun intenties op papier staan. Zie het overzicht op pagina 63.

EUROPESE DIMENSIE

Onze Europese missie gaat verder: Sadaka – alle vormen van Sadaka zoals die in ons artistieke programma worden beoefend – tot een universele waarde van de Europese cultuur maken. We vermeldden eerder hoe de Europese cultuur van geven in een existentiële crisis verkeert. De World Giving Index 2024* laat zien dat wij Europeanen, ondanks dat we een van de hoogste levensstandaarden ter wereld hebben, wereldwijd tot de minder genereuze, minder onbaatzuchtige, minder empathische en minder solidaire mensen behoren.

Gemeenschapsleiders in heel Europa focussen zich op de legitieme bezorgdheid van Europese burgers over oorlog, ongelijkheid, armoede, eenzaamheid, autoritarisme en andere crisissen. Tegelijkertijd begrijpen ze niet dat Europa voor velen niet echt aanvoelt als de utopie die ze beweren dat Europa is. Er zijn steeds grotere verschillen tussen het geïdealiseerde verhaal en de geleefde realiteit van de Europese droom. Binnen Europa is niet iedereen even enthousiast over het Europese project: velen zijn zichtbaar gedisillusionneerd, sommigen zijn gewoonweg niet geïnteresseerd, terwijl anderen zich buitenstaanders voelen. Het jaar 2024 was het drukste verkiezingsjaar in de geschiedenis, met onder meer de verkiezingen voor het Europees Parlement, waarbij de verkozenen de komende vijf jaar de leiding hebben over 450 miljoen Europeanen. De resultaten toon-

den de feitelijke ondervertegenwoordiging van sommige delen van de samenleving in de vorming van een gemeenschappelijke Europese toekomst: niet-blanke en moslim-Europeanen, Midden- en Oost-Europeanen en de jonge burgers van Europa – net die gemeenschappen die leven in Molenbeek en soortgelijke plaatsen in Europa. Deze gemeenschappen overlappen elkaar, en – aangezien degenen met beslissingsbevoegdheid er niet in slagen de diversiteit van de Europese samenlevingen te vertegenwoordigen – zijn niet overtuigd van de idealen van Europa als een vrije, open en gelijkwaardige ruimte. Ze voelen zich vaak gemarginaliseerd, vervreemd en 'niet op hun plaats'. Naarmate het anti-immigratiediscours zich verspreidt van de ideologische randgebieden naar de mainstream democratische processen en voet aan de grond krijgt in bestuursstructuren, komen deze gemeenschappen centraal te staan in een van de meest urgente en verwaarloosde sociale uitdagingen van Europa: de gezamenlijke verschuiving naar een 'etnisch' in plaats van een 'burgerlijk' begrip van Europeesheid.

Wij vertegenwoordigen en activeren de jonge, diverse, creatieve generaties van Europa. We vertrekken vanuit de realiteit van Molenbeek en soortgelijke plaatsen die onze realiteit delen: jong, superdivers, dynamisch en georganiseerd, maar ook kwetsbaar en gemarginaliseerd. En we betrekken en empoweren alle Europese burgers die deel uit-

maken van deze jonge, diverse, creatieve generatie, ongeacht waar ze zich bevinden of hoe ze eruitzien: kunstenaars die de Oekraïense frontlinie ontvluchten naar Oost-Polen, inheemse Sámi-leiders die voet bij stuk houden in Noord-Zweden, burgerbewegingen die het nationalisme in Centraal- en Oost-Europa herinterpreteren tot open, hedendaagse gemeenschappen met democratische waarden, ontwerpers in Cyprus die hun stad opnieuw vormgeven, of futuristen die vergeten steden omvormen tot het nieuwe hart van Frankrijk.

We hebben familie en vrienden over de hele wereld en delen vier tot zes talen in verschillende alfabetten, en dat is onze dagelijkse Europese realiteit – in de praktijk en achter de façade. We bevinden ons in de conflict- en contactzone tussen twee visies op de Europese toekomst: laten we allemaal meer zijn zoals we altijd zijn geweest – Vlaams of Waals

– versus de toekomst van een dynamisch, creools, transcultureel Europa – hier en nu. Het belangrijkste is dat we al doende leren. Ook hebben we het gevoel dat we al genoeg hebben gepraat. Tijd voor actie en een plan van aanpak!

MB2030 baseert onze Europese dimensie op drie strategische methoden:

- * Bieden van creatieve ruimte aan ondervertegenwoordigde gemeenschappen om over de Europese grenzen heen samen te werken
- * Internationale formats aanbieden om Sadaka te beoefenen en de gedeelde betekenissen ervan over de Europese talen en culturen heen samen te definiëren
- * Europese burgers oproepen om samen een Europese burgeridentiteit op te bouwen, die wordt bepaald door acties in plaats van nationaliteit en etniciteit

GEEF MEER INFORMATIE OVER DE REIKWIJDTE EN KWALITEIT VAN DE ACTIVITEITEN:

Europese burgers (professionele makers of actief publiek) zijn de co-makers van ons programma. Zij vertegenwoordigen de diversiteit aan culturele achtergronden, identiteiten en dagelijkse praktijken. Europese dialoog en verzoening vinden niet plaats op intellectueel of theoretisch niveau, maar als onderdeel van creatieve en performatieve activiteiten. Het is op het moment dat iemand samen met iemand anders met een andere culturele achtergrond of uit een ander land marcheert, zingt of muziek maakt, dat de Europese dimensie in het artistieke programma vorm krijgt: zonder dit kan het programma simpelweg niet bestaan. Enkele non-exhaustieve voorbeelden (meer details in hoofdstuk 2):

Activiteiten	Project	Europese thema's/mechanismen
Bevorderen van de culturele diversiteit van Europa en de interculturele dialoog		
Deelnemers aan de Ommegang (door UNESCO erkend immaterieel cultureel erfgoed) en deelnemers aan de Pride Parade marcheren tijdens hetzelfde evenement, waarbij ze verschillende tradities met elkaar verbinden en van gedachten wisselen over de rol van rituele optochten in het smeden van sociale banden.	<i>Year of Parades, Ceremonies and Rituals</i>	Daring Sadaka – in gesprek gaan over onder andere systemische, sociale en gendergerelateerde geweldskwesties, ook in digitale omgevingen, door te vertrekken van groepsrituelen en culturele acties van burgerbewegingen als vormen van gewelddoos verzet en constructieve sociale binding.
Professionele en amateurmuzikanten die zijn opgeleid in verschillende muziekvormen (Europese klassieke en volksmuziek, Carnatic- of Afrikaanse griotmuziek) uit verschillende landen vormen een orkest en brengen cultureel hybride versies van traditionele liederen.	<i>Sound of Brussels Orchestra</i>	Creole Sadaka – uitwisseling van superdiverse culturele praktijken en die omzetten in gedeelde culturele ervaringen, waardoor de wederzijdse waardering voor verschillend cultureel erfgoed toeneemt en polarisatie afneemt.
Kunstenaars met een diaspora-, autochtone, landelijke en stedelijke achtergrond creëren en tonen zintuiglijke ervaringen die affectieve relaties met de natuur interpreteren, in samenwerking met lokale erfgoedbeheerders uit de eigen en andere gemeenschappen.	<i>Lobi Works</i>	Natural Sadaka – in gesprek gaan over urgente milieukwesties (stedelijke hitte, waterschaarste) in Europese landen, en uitwisseling van verschillende culturele perspectieven, met nieuwe dialogen over een duurzame toekomst.

Activiteiten	Project	Europese thema's/mechanismen
Meer wederzijds begrip tussen Europese burgers		
Chef-koks en burgers met verschillende culinaire achtergronden koken samen, wisselen recepten uit en bedenken interculturele menu's via kooklessen en evenementen voor vrijwilligers. Vervolgens wordt het eten geserveerd tijdens culturele evenementen, wat nieuwe interculturele en intergenerationele ontmoetingen oplevert.	<i>Superdiversity Kitchen</i>	Creole Sadaka – uitwisseling van superdiverse culturele praktijken en die omzetten in gedeelde culturele ervaringen, waardoor de wederzijdse waardering voor verschillend cultureel erfgoed toeneemt en polarisatie afneemt.
Een intergenerationele groep sportbeoefenaars uit verschillende Europese landen voert samen eigen choreografieën uit en bedenkt spelconcepten, waarbij nieuwe en positieve sociale relaties ontstaan.	<i>Beautiful Game Tournament</i>	Equal Sadaka - problemen aanpakken op het gebied van sociale kwetsbaarheid, uitsluiting en eenzaamheid door kansen te creëren voor plezierige ontmoetingen en contacten tussen Europese burgers die elkaar anders nooit zouden ontmoeten.
Highlighting the common aspects of European cultures, heritage and history		
Toneelschrijvers uit verschillende landen en met verschillende dramaturgische achtergronden recreëren klassieke theaterwerken in een hedendaagse stedelijke context en schrijven originele teksten over kenmerkende actuele stedelijke ervaringen van verschillende Europese landen.	<i>New Repertoire of Solidarity and Generosity</i>	Equal Sadaka - via literaire werken en performatieve tradities uit de gedeelde Europese culturele canon, creëren en delen van nieuwe verhalen over hedendaagse ervaringen van Europese burgers, met daarin parallellen tussen verschillende plaatsen.
Dichters die poëtische culturen uit verschillende landen vertegenwoordigen (volkspoëzie of slam poetry) komen jaarlijks samen voor micropoëziefestivals met lezingen en workshops, terwijl ze werken aan een gezamenlijk poëtisch werk waarin klassieke Europese poëtische vormen worden gerepliceerd, vermengd en geactualiseerd.	<i>European and International Public Poets' Network</i>	Creole Sadaka – uitwisseling van superdiverse culturele praktijken en die omzetten in gedeelde culturele ervaringen, waardoor de wederzijdse waardering voor verschillend cultureel erfgoed toeneemt en polarisatie afneemt.
European integration and current European themes		
Curatoren uit verschillende disciplines uit Molenbeek, Madrid, Marseille, Riga, Lviv en andere plaatsen werken samen op dezelfde plek en stellen een cultureel programma samen in dialoog met lokale en internationale kunstenaars.	<i>Homes of European Sadaka</i>	Equal Sadaka - experimenteren met nieuwe toegepaste en organisatorische modellen van tactisch urbanisme en placemaking, reflecteren op de gedeelde Europese uitdaging van de escalerende stedelijke huisvestingscrisis, gefaciliteerd door artistieke methoden uit verschillende landen.
Kunstenaars, ecologen en bovenmenselijke biomen uit verschillende Europese regio's ontmoeten elkaar en gaan met elkaar in dialoog in Molenbeek via groepstentoonstellingen, internationale gesprekken en hybride/zintuiglijke ervaringen.	<i>Settlements of the Future</i>	Natural Sadaka - organiseren van dialoog over de Europese grenzen heen, met maatschappelijke en beleidsmatige impact, gefocust op op de natuur gestoelde oplossingen in het Europese urbanisme, waarbij gezamenlijk wordt omgegaan met uitdagingen als waterschaarste, stedelijke hitte en verlies van stedelijke biodiversiteit.
Digitale kunstenaars uit heel Europa omkaderen bijeenkomsten (op afstand en in het echt) waar verhalen uit de gemeenschap worden verteld, en verzamelen geluidsopnames en input van de gemeenschap om multisensorische VR-omgevingen te creëren over voorouderlijke Europese ecologieën.	<i>Digital Sadaka - Crumbs of the Forgotten</i>	Natural Sadaka - documenteren van persoonlijke ervaringen met natuur- en klimaatverandering in verschillende Europese landen, waarbij gegevens worden samengevoegd en hergebruikt om creatieve visies te genereren voor ecologische praktijken die in heel Europa gangbaar zijn.
Kunstenaars en curatoren uit verschillende Europese landen komen in een woonzorgcentrum samen in een gedeelde ruimte voor culturele productie, waar ze participatieve methoden presenteren en met elkaar en lokaal uitwisselen.	<i>Grey Pride</i>	Daring Sadaka - opzetten van artistieke gemeenschapsprocessen waarbij oudere bewoners, zorgpersoneel met verschillende culturele achtergronden, families van bewoners met verschillende generaties en lokale burens worden betrokken. Hierbij wordt gebruikgemaakt van kunst en gezondheidstechnieken om een gevoel van Europese identiteit bij de deelnemers te bevorderen en de eenzaamheid en mentale gezondheids crises aan te pakken waarmee verschillende landen en generaties Europeanen te maken hebben.

SAMENWERKING MET ORGANISATOREN EN STEDEN IN VERSCHILLENDE LANDEN, EN TRANSNATIONALE PARTNERSCHAPPEN, MET EEN FOCUS OP EUROPESE KUNSTENAARS.

NOEM ENKELE EUROPESE EN INTERNATIONALE KUNSTENAARS, ORGANISATOREN EN STEDEN WAARMEE WORDT SAMENGEWERKT EN BESCHRIJF HOE ER WORDT SAMENGEWERKT.

NOEM DE TRANSNATIONALE PARTNERSCHAPPEN DIE UW STAD AL HEEFT OPGEZET OF WIL OPZETTEN.

Transnationale samenwerking is de bepalende factor van ons artistieke programma en alle projecten omvatten een zekere mate van samenwerking met Europese kunstenaars, culturele actoren en steden in verschillende landen, zelfs buiten Europa.

Onze ambitie is om elk project te coproduceren door middel van een transnationaal partnerschap dat, naast de lokale partners, ten minste bestaat uit: a) een nieuw centrum, d.w.z. een stedelijk gebied in een ander Europees land dat dezelfde uitdagingen en mogelijkheden heeft als Molenbeek; b) een stad die voormalig, toekomstig, aangewezen, winnaar of (voor altijd) kandidaat is voor de titel van Culturele Hoofdstad van Europa (ECoC), en c) een Europese of niet-Europese culturele en/of artistieke partner die creatieve praktijken vertegenwoordigt die voorbeelden zijn van Sadaka: vrij geven, empathisch delen, zorg dragen voor anderen.

Dit partnerschapsmodel creëert transdisciplinaire dialoog, intercultureel begrip, artistieke kruisbestuiving en gemeenschapsvorming over de grenzen heen. Enkele non-exhaustieve voorbeelden van concrete, bevestigde partnerschappen (met uitzondering van ECoC's) worden gegeven in de volgende tabel en kaart (meer details in hoofdstuk 2):

Kunstenaars/culturele actoren in verschillende landen	Project	Vormen van Europese samenwerking en impact
Yes We Camp (FR), Trans Europe Halles (EU), L'Asilo (IT), Free Riga (LV), e.a.	<i>Homes of European Sadaka</i>	Co-creatie en coproductie van evenementen. Uitwisseling van personeel en methoden.
ARTeria Foundation (PL), SaberFazer (PT), Open Design School in Matera-Basilicata (IT), e.a.	<i>Breeding Ground Molenbeek</i>	Cultureel en creatief toerisme over de grenzen heen. Uitwisseling van creatieve vaardigheden en kennis.
Iryna Polikarchuk en Natalia Matsenko (UA), Rio Neiva - Environmental NGO (PT), e.a.	<i>Settlements of the Future</i>	Capaciteitsopbouw voor Europese burgers. Transnationale gesprekken over Europese onderwerpen.
Aufbruch, Salzkammergut! (AT), Pro Progressione (HU), e.a.	<i>Soil Academy</i>	Co-curatie en coproductie van evenementen. Capaciteitsopbouw voor Europese burgers.
Tiago Rodrigues (PT/FR), Ahmed Tobasi (PS), Selma and Sofiane Ouissi (TN), Mariano Pensotti (AR).	<i>Euro-Festival</i>	Co-curatie en coproductie van evenementen. Artistieke verkenning van Europese symbolen en helden.
Costas Mannouris (CY), Iva Damjanovski (MK) en Robert Vilsons (LV), e.a.	<i>European & International Public Poets' Network</i>	Co-curatie en coproductie van evenementen. Promotie van Europese culturele netwerken.
International Parade Consortium met partners in 6 landen, Institut Kôrè des Arts et Métiers in Ségou (ML), e.a.	<i>Year of Parades, Ceremonies and Rituals</i>	Cultureel en creatief toerisme over de grenzen heen. Co-curatie en coproductie van evenementen.
Teatringestazione (IT) en Nønne Mai Svalholm (DK).	<i>Grey Pride</i>	Co-curatie en coproductie van evenementen. Artistieke residenties en uitwisseling van personeel en methodes.

- NEW CENTRES, PLACES LIKE MOLENBEEK
- FORMER, FUTURE, DESIGNATED, OR (FOREVER) CANDIDATE TO ECO-C
- ✻ EU/NON-EU PLACES OF SADAKA

✻ Molenbeek (BE)	● Kosice (SK)
○ Charleroi (BE)	✻ Eindhoven (NL)
○ Mechelen (BE)	● Riga (LV)
○ Rotterdam (NL)	○ Amsterdam (NL)
○ Malmö (SE)	○ Kopenhagen (DK)
● Londen (UK)	✻ Bilbao (ES)
● Berlijn (DE)	● Donostia/San Sebastian (ES)
● Lissabon (PT)	○ Parijs (FR)
● Madrid (ES)	○ Belgrado (RS)
○ Praag (CZ)	● Vezprem-Balaton (HU)
● Marseille (FR)	● Bad Ischl (AT)
○ Napels (IT)	○ Nicosia (CY)
● Timi oara (RO)	✻ Gijón (ES)
● Larnaca (CY)	○ Dublin (IE)
● Lviv (UA)	○ Valetta (MT)
● Skopje (MK)	○ Edinburgh (UK)
● Sofia (BG)	● Novi Sad (RS)
● Beiroet (LB)	● Eleusis (EL)
● Tunis (TN)	● Arhus (DK)
● Kinsasha-Kisangani (CD)	● Cluj (RO)
● Jenin (PS)	○ Victoria (MT)
● Nikši (MN)	○ Ségou (ML)
● Lublin (PL)	● Porto (PT)
● Kiruna (SE)	● Stavanger (NO)
● Bourges (FR)	● Bratislava (SK)
● Budweis (CZ)	● Faro (PT)
● Évora (PT)	● Uppsala (SE)
● Liepaja (LV)	○ Dnipro (UA)
● Oulu (FI)	● Clermont-Ferrand (FR)
● Trencin (SK)	● Kaapstad (ZA)
● Chemnitz (DE)	● Johannesburg (ZA)
● Nova Gorica (SI)	● Marrakesh (MA)
○ Boedapest (HU)	○ Tanger (MA)
● Leeuwarden (NL)	○ Rabat (MA)
● Helsingör (DK)	
● Tartu (EE)	
● Rijeka (HR)	
● Braga (PT)	
● Zabrze (PL)	
● Matera (IT)	

BESCHRIJF DE RELATIES DIE ZIJN ONTSTAAN OF NOG ZULLEN ONTSTAAN TUSSEN UW CULTURELE PROGRAMMA EN HET CULTURELE PROGRAMMA VAN ANDERE STEDEN DIE DE TITEL CULTURELE HOOFDSTAD VAN EUROPA DRAGEN.

Ons programma is een dialoog met voormalige, huidige, toekomstige en (voor altijd) kandidaat-ECOC's. We gaan verder dan de winnaar/verliezer-dichotomie van het kader 2020-2033 om op een zinvolle manier verbinding te maken met andere culturele dynamieken. Sinds vorige keer hebben we samen met Larnaka 2030 en Nikšić 2030 de tweede bijeenkomst van de ECoC-kandidaten voor 2030 georganiseerd. Leuven, Namen en Molenbeek ontmoetten Larnaka, Lemosos en Lviv tijdens bilaterale gesprekken over de ontwikkeling van programma-samenwerkingen en onze Europese dimensie(s). We organiseerden de European Spring Ateliers – een co-creatief lab voor lokale en Europese

gasten – met vertegenwoordigers van Kiruna 2029, Lublin 2029, Skopje 2028, Liepāja 2027, Oulu 2026, Chemnitz 2025, Nova Gorica-Gorizia 2025, Rijeka 2020, Leeuwarden 2018, Kosice 2013, Lille 2004 en kandidaten Lviv 2030 en Nikšić 2030. Sessies voor kennisuitwisseling en gezamenlijke programmaontwikkeling over digitale en burgerparticipatie, capaciteitsopbouw en artistieke uitwisseling trokken gasten uit Haringey 2027 - London Borough of Culture en culturele actoren uit Berlijn, Rotterdam, Jenin en Kinsasha – wat leidde tot actieve nieuwe samenwerkingsverbanden. Tot en na 2030 zullen de European Spring Ateliers doorgaan als jaarlijkse thematische bijeenkomsten voor nieuwe culturele centra, ECoC-steden en Europese/niet-Europese Sadaka-plaatsen. In 2026 brengen we alle ECoC-kandidaten voor 2030 officieel samen om te praten over budgetten, timing, communicatie en synergiën voor samenwerking en artistieke uitwisselingen. Enkele bevestigde samenwerkingen:

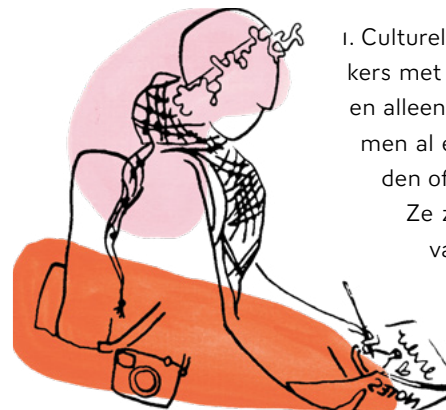
Partnerstad	Projecten	Thema's en wijze van samenwerking
Victoria 2031 (kandidaat)	<i>Soil Academy; Walks & Talks; In.Out.Sider</i>	Curatoruitwisseling met Climate Parade en Aphroconfuso.
Lviv 2030 (kandidaat)	<i>New Repertoire of Solidarity and Generosity; International and European Public Poets Network</i>	Toneelschrijver en dichter uit Lviv nemen deel aan MB2030-activiteiten, met artistieke programma-uitwisseling tussen steden.
Larnaka 2030 (kandidaat)	<i>International and European Public Poets Network; Superdiversity Kitchen; In.Out.Sider</i>	Dichter uit Larnaka neemt deel aan activiteiten in MB2030, festival gecoproduceerd binnen New European Mythologies, uitwisseling van koks via Festival of Flavours en van artiesten via Mahalart.
Lemosos 2030 (kandidaat)	<i>Beautiful Game Tournament; Year of Parades, Ceremonies and Rituals</i>	Uitwisseling van artiesten en kunstenaars via Art Fanatics en Lemosos Carnival.
Nikšić 2030 (kandidaat)	<i>Homes of European Sadaka, Year of Parades, Ceremonies and Rituals; Rituals of Home</i>	Co-curatie en coproductie van evenementen via House of Digital Revolution, deelname van kunstenaars uit Nikšić aan activiteiten in MB2030.
Kiruna 2029	<i>Natural Sadaka commissions</i>	Gezamenlijke productie van evenementen en uitwisseling van programma's via Arctic Fire.
Lublin 2029	<i>Homes of European Sadaka; Year of Parades, Ceremonies and Rituals</i>	Co-curatie van evenementen in MB2030 via Social Space of Cultural Resilience, uitwisseling van programma's en kunstenaars via Re:Union Parades.
Skopje 2028	<i>International and European Public Poets Network</i>	Dichter uit Skopje neemt deel aan activiteiten in MB2030.
Bourges 2028	<i>Europe's Invisible Workforces; Settlements of the Future; International and European Public Poets Network</i>	Curatoriale samenwerkingen via Trans Europe Culture, European Parliament of Rivers en Rap is the New Poetry.
Budweis 2028	<i>Soil Academy; Topological Walk Talks; International and European Public Poets Network</i>	Uitwisseling van docenten en co-curatie van evenementen via Creative Minds, uitwisseling van kunstenaars via Jižní Svěráz, deelname van dichter uit Budweis aan activiteiten in MB2030 via City Journal.
Évora 2027	<i>Young Song of Europe</i>	Coproductie van evenementen, uitwisseling van jeugdkoor via VOZ COMUM.
Liepāja 2027	<i>Young Song of Europe; Beautiful Game Tournament; International and European Public Poets Network</i>	Deelname van jeugdkoor, dramaturg en dichter aan activiteiten in MB2030.
Oulu 2026	<i>In.Out.Sider; Natural Sadaka commissions</i>	Deelname van artiesten uit Oulu aan activiteiten in MB2030, via Oulu Urban Culture en Frozen People.
Trencin 2026	<i>Beautiful Game Tournament</i>	Co-curatie en coproductie van activiteiten in MB2030, via Fair Play.
Chemnitz 2025	<i>Europe's Invisible Workforces</i>	Co-curatie en coproductie van een gezamenlijke tentoonstelling in Garage Campus.
Nova Gorica/Gorizia 2025	<i>Rituals of Home; Girls Make the City</i>	Co-curatie en coproductie van activiteiten in MB2030, evenals in Nova Gorica/Gorizia.

WELKE STRATEGIE HANTEERT U OM EEN BREED EUROPEES EN INTERNATIONAAL PUBLIEK TE BEREIKEN?

Onze strategie om een Europees en internationaal publiek aan te spreken loopt samen met hoe we het lokale publiek en sociale partners bereiken: wie in contact komt met ons programma, wordt uitgenodigd om te co-creëren en 'het podium te bestijgen'. We willen niet alleen passieve bezoekers of voorbijgangers aantrekken, maar ook nieuwe dialogen creëren en aanzetten tot reflectie over de culturele methoden die Molenbeek en zijn partners hanteren. We testen al volop methoden uit om jonge, diverse, creatieve generaties te empoweren en hun impact en dialoog met Europese gemeenschappen uit te breiden. Van hen krijgen we de feedback dat zij meer willen weten over de concrete oplossingen en mogelijkheden die er al zijn in Europese culturele netwerken. Iedereen – of iemand nu persoonlijk naar Molenbeek of via een van de digitale lagen met het project in contact komt – krijgt toegang tot een unieke ervaring op basis van een of meer van de volgende vier elementen:

- * Artistieke ervaringen op basis van sociaal betrokken en participatieve kunstprojecten, ontworpen om nieuwe ontmoetingen te stimuleren die nergens anders beschikbaar zijn;
- * Een reis- en verblijfservaring die bijdraagt aan citizenification, het tegenovergestelde van gentrificatie, waarbij stadsontwikkeling vertrekt vanuit alle burgers en alle lagen van de samenleving (en niet alleen vanuit de meer gegoede);
- * Verbinding met hybride en informele netwerken waar mensen zich inzetten voor thema's die voor hen belangrijk zijn;
- * Profiteren van lokale toeristische en marketinginfrastructuren die de daad bij het woord voegen, hun jargon veranderen en elke interactie duurzaam, veilig en genereus maken.

Het BHG verwelkomt jaarlijks meer dan drie miljoen bezoekers, maar veel van hen weten, begrijpen of zien niet wat Molenbeek is. Verschillende mensen zullen ons culturele programma om verschillende redenen aantrekkelijk vinden, maar onze strategie gaat uit van vier vooraf gedefinieerde persona's (hier vereenvoudigd, maar die elkaar voortdurend zullen kruisen en tegenkomen):

1. Culturele avonturiers zijn jonge kunstenaars en onderzoekers met een gemengde achtergrond, die deeltijds werken en alleen, met een partner of met vrienden reizen. Ze vormen al enkele jaren de bezoekers van culturele hoofdsteden of culturele festivals van een vergelijkbare omvang.

Ze zijn op zoek naar het unieke erfgoed en de sfeer van iedere plek. Ze zijn gewoonte-publiek en inspireren toevallig ook andere toeschouwers. Ze willen Molenbeek zo snel mogelijk als een local ervaren. Nadat ze bij hun lokale culturele instelling hebben vernomen dat die gaat samenwerken met MB2030, plannen ze hun bezoek

voor de kick-off en het Equal Sadaka-seizoen. Hun ervaring met het programma begint wanneer ze verblijven in een micro-housingstation in een van de *Homes of European Sadaka*. Ze delen er een slaapruijmt met lokale bewoners en nieuwkomers en ruimen vervolgens hun ontbijttafel af in het lokale sociaal restaurant. Terwijl ze op weg zijn naar een kunstenaarsgesprek in KANAL, in het kader van een van de multimediatentoonstellingen van de European Gallery of Social Justice, ontdekken ze eveneens de fototentoonstelling *Europe's Invisible Workforces* in het Weststation, waarover ze meer lezen in de digitale publicatie die via een QR-code beschikbaar is. Tijdens hun verblijf steken ze ook de handen uit de mouwen in een workshop van Atlas of Ovens in Networks of Heat, die ze ontdekten tijdens een bezoek aan een van de underground broodmarkten. Terwijl ze dineren en iets drinken, inspireert een straatvoorstelling van jongeren van de European Summer Circus Troupe hen om op de Augmented Generosity Atlas een geheim gedicht van zichzelf te delen met de rest van Molenbeek en Europa.

2. Transmetropolitan European is een 'empty nester' die vanuit een buurland op zakenreis of studiebezoek is. Deze mensen zijn door het BHG uitgenodigd om een internationale conferentie bij te wonen over 'Generatieve AI en ecologische duurzaamheid', mede georganiseerd door een MB2030-sponsor waarmee ze in het verleden hebben samengewerkt. Ze zijn publiek uit eigen keuze, maar ze zijn niet altijd cultureel actief. Aangezien Molenbeek ECoC is, maken ze van de gelegenheid gebruik om een paar extra dagen te boeken voor een citytrip met hun partner. Omdat hun tijd beperkt is, richten ze zich op de highlights. Hun ervaring met het

programma begint met een bezoek aan Bozar, waar Laure Prouvost kunstenaar van het jaar is in het kader van het MB2030-project *Oui Grow*. Ze worden al snel doorverwezen naar waar het écht gebeurt. Een paar metrostations verder worden ze verrast door Terrain van Boris Charmatz, in een van de *Settlements of the Future* aan het Kanaal. Een MB2030-vrijwilliger uit hun eigen land, die daar aanwezig is, nodigt hen uit voor een van de *Topological Walks & Talks*. Ze gaan op een AR-ondersteunde niet-menselijke rondleiding (speculatief verhaal vanuit het perspectief van de stedelijke fauna), die eindigt bij het *Parliament of the Non-Human*, een andere *Settlements of the Future*, maar dan in het Scheutbosspark. Ze nemen er deel aan een discussie over de wettelijke rechten van waterlichamen, waarvoor ze zich baseren op hun professionele ervaring, en eten er ook een lichte salade – lokaal geproduceerd in een van de lokale *Back2SoilBasics*-tuinen, die hersteld werden in hun natuurlijke staat. Op de terugweg vanuit Molenbeek doen ze wat boodschappen op de Gentseseenweg (waar ze in de gauwte *Chaussée Unique* van Thomas Bellinck zien). Tot slot sluiten ze hun dag af in De Munt/La Monnaie en wonen er de klimaatopera *Metamorphosis* bij, onderdeel van *WildWaterWadi*. Een andere jongere uit hun land treedt er op als performer en belichaamt de geest van de milieu-uitdaging waar de stad van de bezoeker zich voor de toekomst prioritair op richt.

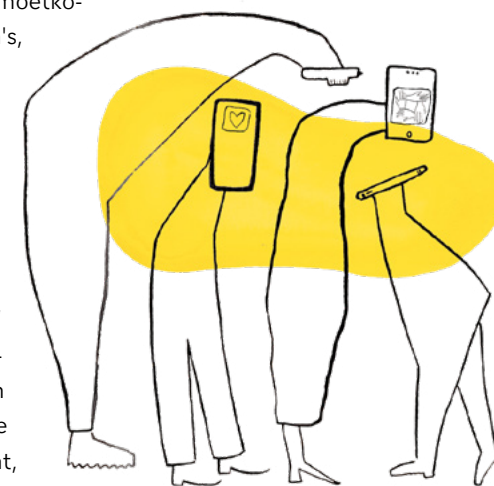
3. De uitgebreide familie (extended families) bestaat uit jongeren en hun ouders, afkomstig uit Rotterdam, Madrid en andere plaatsen, met familieleden in Molenbeek. Ze hebben elkaar al een paar jaar niet meer gezien, maar dankzij enkele connecties tussen artistieke projecten in Molenbeek en hun stad ontstond een unieke gelegenheid om elkaar weer te zien. Ze zijn publiek dat zich laat verrassen: ze voelen zich zelden welkom in culturele instellingen, maar voelen zich op hun gemak in de genereuze sfeer van Molenbeek, waar ze zich door hun eigen vertrouwde context (tijdelijk) thuis voelen.

De jongere neven en nichten uit Madrid zingen bij *Young Song of Europe* – de hele familie is er om hen te steunen en ze luisteren zelfs naar een koor uit het niet-Europese land van hun voorouders. In het nieuwe sportcomplex RWDM Girls treden de tieners (voetballers) op in het *Beautiful Game Tournament*, choreografeerd door Ahilan Ratnamohan, en alle neven en nichten doen er mee aan het collectieve spel dat wordt geleid door Anthea Moys. De tantes zijn actief betrokken bij *Superdiversity Kitchen*, geven kookworkshops ter voorbereiding op een van de *Breaking Bread*-maaltijden en ontbijten samen met een lokale familie of een

groep intervention bezoekers – dit wordt een leuke traditie tijdens het verblijf. Aan het einde van de/het week(end) is er nog tijd om actief deel te nemen aan een grootschalige voorstelling van het *Euro-Festival*, met name *Mariage* van Leon/Seppe Baeyens: met familie en vreemden worden nieuwe herinneringen gemaakt en oude herinneringen opgehaald, en er wordt samen gedanst op de muziek van de beste bruiloftzangers uit Europa en daarbuiten. Het feest wordt online gedeeld, op sociale media en in WhatsApp-groepen, en op sommige momenten zelfs live gestreamd, zodat ook alle andere familieleden en vrienden die niet fysiek aanwezig zijn, kunnen meegenieten.

4. 'Vrienden op het scherm' (friends on the screen) kunnen elk van de andere drie persona's vertegenwoordigen. Ze doen online onderzoek voordat ze MB2030 bezoeken, en blijven de activiteiten volgen na hun bezoek. Zelfs als ze niet fysiek langskomen, weten ze zich cultureel en emotioneel te verbinden met MB2030 en wat er in Molenbeek gebeurt in de aanloop naar en tijdens 2030. Ze laten zich leiden door de digitale, gemeenschaps-gedreven ervaringen van MB2030 – gemedieerd via artistieke projecten die zo zijn ontworpen dat ze tegemoetkomen aan nieuwe media en publieksparadigma's, zonder dat ze hun creatieve voorsprong en artistieke integriteit verliezen. Het digitale publiek is geen bijzaak, maar speelt een actieve rol in het detecteren en co-creëren van nieuwe gemeenschappen. Met dit digitale onderdeel crowdfunden vrienden op het scherm gepersonaliseerde ambachtelijke objecten via het online platform van *Breeding Ground Molenbeek*, bezoeken ze de digitale tentoonstelling *L3XICON oF e_u*, worden ze een van de deelnemers van de *Sadaka Closing Parade* – samengesteld uit een mix van Gaussian splat, 3600 multimedia en XR-tools –, downloaden ze de mixtapes gemaakt door de artiesten in de *Future Sound Stars Incubator*, en doen ze nog veel meer – sommige zaken zullen we pas binnenkort ontdekken, aangezien de technologie en gebruikers er nog niet zijn.

1080 Kisses © Mous Lamrabat

BEREIK

LEG IN DETAIL UIT HOE DE LOKALE BEVOLKING EN HET MIDDENVELD BIJ DE VOORBEREIDING VAN DE KANDIDATUUR BETROKKEN WERDEN.

De jongeren bepaalden in de preselectiefase de thema's van het programma. We werkten in twee stappen: Speak Up!, met 1000 jongeren, en vervolgens Youth Coalition, met 100 superdiverse jongeren uit het BHG. Na gezamenlijk overleg kwamen we tot vier thema's: gelijkheid en sociale rechtvaardigheid, superdiversiteit, natuur in de stad, veilige en moedige ruimtes. In 2030 vormen deze jongeren de voornaamste stemmen, waardoor zij de meeste inspraak hebben. Na de Youth Coalition hebben we de voorbije acht maanden een derde stap gezet, van jongeren uit het BHG naar jongeren in Molenbeek. We gingen van start met de jongeren en zijn vervolgens in dialoog gegaan met andere groepen en gemeenschappen in Molenbeek.

HOE CREËERT DE TITEL IN UW STAD NIEUWE EN DUURZAME KANSEN VOOR EEN BREED SCALA AAN BURGERS OM CULTURELE ACTIVITEITEN BIJ TE WONEN OF ERAAN DEEL TE NEMEN, MET NAME JONGEREN, VRIJWILLIGERS EN GEMARGINALISEERDE EN KANSARME GROEPEN, WAARONDER MINDERHEDEN?

GEEF OOK MEER INFORMATIE OVER DE TOEGANKELIJKHEID VAN DEZE ACTIVITEITEN VOOR PERSONEN MET EEN HANDICAP EN OUDEREN. GEEF AAN WELKE DELEN VAN HET PROGRAMMA RELEVANT ZIJN VOOR DEZE VERSCHILLENDE GROEPEN.

Sinds de preselectie hebben we de eerste fase van onze outreachstrategie gelanceerd. Die richt zich op een gedeeld begrip van de lokale noden met een brede waaier aan burgers en specifieke doelgroepen. Als we samen met Europese partners de gemeenschapkwesities in Molenbeek willen aanpakken, is het noodzakelijk een lang-

zaam en gestaag proces te doorlopen dat zich over drie of vier jaar uitstrekt.

We baseerden ons proces daarom op het in kaart brengen, verzamelen, luisteren naar en betrekken van jongeren via het MolenYouth-ecosysteem (jongeren onder de 30 en jeugdwerkers), kinderen, studenten, leerkrachten en onderwijscoördinatoren (onderdeel van het MolenSchools-netwerk), vrijwilligers (die burgers informeren tijdens onze bijeenkomsten), de Senior Squad (die 65-plussers vertegenwoordigt, actief is op sociaal-cultureel gebied of in woonzorgcentra, evenals werknemers in het ouderenzorgnetwerk), LGBTQIA+-personen (die een collectief of gewoon zichzelf vertegenwoordigen), het ecosysteem van nieuwkomers en mensen zonder papieren (verbonden met sociaal-culturele organisaties en maatschappelijk werkers), de Roma- en Dom-gemeenschappen, het Sada-ka-ecosysteem (waaronder alleenstaande ouders, activisten tegen voedselverspilling en mensen uit de horeca, evenals vrijwillige moeders die het hele jaar door koken voor mensen in nood en vooral tijdens de ramadan voor

de meest kwetsbaren) en de sportsector als belangrijke culturele bondgenoot (Urban Youth Games, Molenbeek Rebels). We activeerden het non-profit-ecosysteem van Molenbeek (sociaal, cultureel, ecologisch) en legden contact met belangrijke culturele en sociale organisaties die als vertrouwde tussenpersonen in de gemeenschap fungeren.

We brachten belangrijke economische actoren bij elkaar. Onder meer lokale bedrijven (het Sadaka-banket wordt bijvoorbeeld samen met de winkeliersvereniging georganiseerd), om te bekijken hoe we ondernemers voor de kandidatuur kunnen mobiliseren. Ook TheMerode Business Club - met werkgeversorganisaties zoals Brussels Entreprises Commerces et Industrie (BECI) en de Vlaamse Kamer van Koophandel en Industrie (Voka Metropolitan) - sloot zich aan om na te denken over hun rol in het stimuleren van investeringen en werkgelegenheid. Deze inspanningen getuigen van een sterke betrokkenheid van stakeholders, waaronder universiteiten en bedrijven zoals JCDecaux en P&V, om de zichtbaarheid te vergroten en het project in economische netwerken te verankeren.

Elke bijeenkomst volgde een gemeenschappelijk kader van tien gezamenlijk ontwikkelde criteria. Dit zorgt ervoor dat ons werk niet alleen inclusief, maar ook strategisch, creatief en toekomstbestendig is:

1. Sadaka - Bevorderen van solidariteit, sociale rechtvaardigheid en generositeit
2. Nieuwe Wij - Koesteren van collectieve identiteit en verbondenheid in Molenbeek, Brussel, België, Europa en daarbuiten
3. Europese reikwijdte - Aansluiten bij bredere Europese waarden en allianties met Europa als rode draad
4. Culturele en artistieke ambitie - Artistieke expressie centraal stellen in elke outreach-activiteit
5. Radicale inclusie - Elke interventie toegankelijk, inclusief en gastvrij maken
6. Langetermijnoplossingen - Prioriteit geven aan een

duurzame impact en nalatenschap na 2030

7. Veerkracht - Verhalen terugwinnen en de kracht van de gemeenschap versterken – We herschrijven het scenario / Flip the script!
8. Innovatie - Ondersteuning bieden aan vooruitstrevende nieuwe, creatieve en originele oplossingen
9. Digitale reflectie - Zorgen voor een relevante en ethische digitale weerspiegeling
10. Kracht van de plek - Waardering van de unieke ruimtes van Molenbeek als uitgangspunt voor samenwerking met Brussel en andere Europese steden en daarbuiten.

Dit raster werd al getest in projecten om een zicht te krijgen op de verwachtingen van de gemeenschap, ze te evalueren en op elkaar af te stemmen.

In de volgende stap binnen het outreach-kader willen we

verder gaan dan de scheiding tussen 'wij' en 'zij' binnen doelgroepen, om echte vermenging en dialoog aan te moedigen. Dit is de routekaart naar MB2030 en een belangrijk onderdeel van onze Europese dimensie: van communautair naar een gemengd 'wij', van groepsidentiteit naar culturele hybriden – door kleine stapjes te zetten en via experiment. De Iftar in the Church in de Sint-Jan Baptistkerk was een maaltijd om het vasten te doorbreken, en vond plaats in het eerste weekend van de lente tijdens de ramadan en de vastentijd. Dit evenement bracht deelnemers uit moslim-, christelijke, joodse en seculiere gemeenschappen samen voor een dynamische maaltijd die werd bijgewoond door 500 deelnemers, 17 partnerorganisaties en 82 vrijwilligers - waarvan 24 jongeren. Het evenement kreeg ook internationale media-aandacht en werd vermeld door Euronews, Al Jazeera en verschillende Italiaanse, Marokkaanse en Franse media. *MolenFest 2024* bestond uit maar liefst 84 activiteiten, verspreid over 12 dagen, die georganiseerd werden met 68 partners en ondersteund door 88 vrijwilligers. Het

festival gaf een voorproefje van hoe 2030 eruit zou kunnen zien. We verwelkomden meer dan 23.500 deelnemers, wat de sterke betrokkenheid en het enthousiasme van de lokale gemeenschap en daarbuiten weerspiegelde. MB2030 werd door visit.brussels bekroond met de Co-Creation Award voor *MolenFest 2024*, als erkenning voor haar inclusiviteit en collaboratieve aanpak.

Het Sadaka-banket, als onderdeel van *MolenFest 2025*, is de volgende stap in het creëren van inclusieve vreugde. Het banket vindt plaats langs de Gentssteenweg en vormt een feestelijke en symbolische daad van collectieve generositeit. Lokale winkeliers en verenigingen organiseren het banket en iedereen die we tijdens onze outreach-reis hebben ontmoet, is uitgenodigd.

We bouwen vertrouwen op door samen te werken in plaats van mensen alleen door middel van publieksoptocht en communicatiestrategieën te overtuigen om deel te nemen.

Jongeren

Na de Youth Coalition hebben we ons meer gericht op onze MolenYouth-gemeenschap: 50 jongeren en 50 jeugdwerkers. Zij kwamen op het gemeenteplein samen voor een krachtig evenement waarbij een collectieve actie centraal stond, die de stemmen van de jongeren van Molenbeek die zich tot Europa richten symboliseerde: 150 kleurrijke houten panelen met persoonlijke wensen en hoop voor de toekomst, geïntegreerd in een krachtig fresco van een nieuw ontworpen Europese vlag.

Het was de eerste keer dat we jongerenorganisaties uit Molenbeek – zowel Franstalige als Nederlandstalige, actief in verschillende sectoren, zoals cultuur, sport en media – samenbrachten.

Onze jongeren nemen het voortouw als vrijwilligers, makers en ambassadeurs van Sadaka. Via Enter (Kulturregion Chemnitz 2025) bieden we culturele mogelijkheden op EU-niveau. Vier leden van MolenYouth gaan op missie naar Nova Gorica 2025 (SI) voor de zomerschool 2025: Crossing

borders through memories. Samen met andere jonge Europeanen zullen ze zich buigen over het thema 'herinneringen maken in het digitale tijdperk'. En dat is slechts een eerste stap in het creëren van sterke Europese banden.

In 2030 organiseren we in het Europees Parlement de European MolenYouth Coalition, waar jongeren uit heel Europa samenkomen in een nieuwe editie van Speak Up! om na te denken over wat er sinds 2023 is veranderd, ten goede of ten kwade. Jongeren spelen een sleutelrol in ons artistieke programma, met name in Future Sound Stars Incubator (met jonge urbanmuzikanten).

We leggen al volop contacten met jongeren uit heel Europa, waaronder het Cultterra-team in Eleusis 2023 (GR) en Lemosos 2030 (CY), om een diepere samenwerking en gezamenlijk leren tussen Europese steden te bevorderen.

Personen met een beperking

Mensen met een lichamelijke en/of verstandelijke beperking worden vaak ten onrechte beschouwd als een 'niche', terwijl ongeveer 15 procent van de bevolking zorg nodig heeft. We gingen in gesprek met mensen met een beperking tijdens een rondetafelgesprek met tien verenigingen uit Molenbeek, zoals Lumina en CCPH (Conseil Consultatif Handicap de Molenbeek). Als we één ding hebben geleerd, is dat we allemaal slechts tijdelijk valide zijn.

Burgers in een rolstoel, mensen met het syndroom van Down, ouderen, vluchtelingen en groepen in de marge dansen samen in het mixability-project *Mariage* van Leon. In.Out.Sider is gewijd aan psychische kwetsbaarheid, veilige ruimtes en outsiderkunst. Mensen met een handicap zullen co-cureren, performen en als vrijwilliger aan de slag gaan.

We zijn partners van Inclusion & Brussels Festivals, een informeel netwerk van mensen met een handicap die, gecoördineerd door Lasso - het Brusselse platform voor

cultuurparticipatie, vijf Brusselse festivals organiseren. Sinds *MolenFest 2024* werken we samen om de toegankelijkheid te verbeteren en de European Disability Card te promoten.

Senioren

Voortbouwend op het memorandum van de Adviesraad voor Senioren voor de gemeenteraadsverkiezingen van 2024, richt MB2030 zich naar vijf prioritaire domeinen die door senioren werden geïdentificeerd: burgerschap, levenskwaliteit, gezondheid en preventie, huisvesting en mobiliteit. Dit memorandum is rechtstreeks gebaseerd op het VADA-kader (WHO Age-Friendly Cities) en verankerd in de ambitie van Molenbeek om tegen 2030 een referentiemodel te worden voor een leeftijdsvriendelijke gemeente in het BHG.

We ontmoetten meer dan 100 senioren, evenals medewerkers van een tiental lokale organisaties die met senioren werken, waaronder OCMW's, Novadia-zorgthuizen, het Rode Kruis en Zenniors 1080.

Onze programma's zijn opgezet met het oog op intergenerationele en interculturele samenwerking: voor *MolenFest 2025* werken basisscholen samen met het woonzorgcentrum Acacias; in Operaï delen senioren met een migratieachtergrond hun muzikale herinneringen van vakantieën naar hun land van herkomst; voor de Grey Pride worden woonzorgcentra omgevormd tot kunstcentra; Radio Mouette neemt deel aan de 1001 Flying Carpets.

Samen met Papy Boom organiseerden we met senioren uit het woonzorgcentrum Acacias in Molenbeek een dansavond in een Brusselse nachtclub. Dit zorgde voor een vrolijke onderbreking van leeftijdsstereotypen waarbij nieuwe contacten met jongeren werden gecreëerd. Het was een stap in de richting van actief ouder worden waarbij senioren zichtbaar en gewaardeerd zijn,

en waarbij ze betrokken blijven bij het vormgeven van de toekomst van Molenbeek. Het evenement trok internationale aandacht en werd in juni 2025 door The New York Times uitgelicht, die de bredere impact ervan benadrukte.

Vrouwen

We zijn het ermee eens dat vrouwen geen gemarginaliseerde groep vormen, maar vaak onzichtbaar zijn. Daarom brengen we hulde aan alle vrouwen van Molenbeek – van ondernemers tot thuisblijvende moeders. Collectieven zoals W100 zullen deelnemen aan de coöperatie Crafts and Skills *Breeding Ground Molenbeek*, de door vrouwen geleide YouYou Group, de vrouwelijke chef-koks van *Superdiversity Kitchen* en Girls Make the City, een sociaal designproject door en met jonge vrouwen.

Onze hele aanpak vertrekt vanuit een intersectioneel perspectief, waarbij in elke doelgroep gender centraal staat – van jongeren tot senioren, van kunstenaars tot ondernemers. Dit sluit ook aan bij onze reflectie over de plaats van vrouwen in de publieke ruimte, in navolging van thema 4: Daring Sadaka.

LGBTQIA+

MB2030 werkt samen met 22 belangrijke spelers uit de gemeenschap, waaronder 13 queer-organisaties zoals Molenqueens, Pride Museum, Rainbow House en Corne de Gazelle. In Molenbeek laat queerness zien dat er dringend behoefte is aan veilige plekken voor LGBTQIA+-identiteiten die zijn gevormd door migratie, religie en de realiteit van de arbeidersklasse. Dit jaar verschenen in Molenbeek voor het eerst regenboog- en transvlaggen.

We streven ernaar om tijdens het *Year of Parades, Ceremonies and Rituals* samen de eerste Pride van Molenbeek te creëren.

Roms en Doms

De Rom-coördinatievergadering in Molenbeek bracht belangrijke stakeholders van Foyer, MolenRom, OCMW en gemeenschapspartners samen. De focus lag op een betere vertegenwoordiging en ondersteuning van Rom- en Dom-gemeenschappen, met name die met een Roemeense, Bulgaarse en Syrische achtergrond – blijkbaar een snel groeiende Dom-gemeenschap, met name bij de schoolgaande kinderen; onder Dom-meisjes komt vroeg moederschap voor op een gemiddelde leeftijd van 15 jaar.

MolenFest 2025 verwelkomt rituelen voor nieuwkomers in BELGefête - VerBELGingsfeest. De sterren van de Rom- en Dom-muziek zullen in 2030 een bezoek brengen aan The World Sings in Molenbeek.

Europese netwerken

Onze outreach-activiteiten beperken zich niet tot het lokale, maar nemen onze Europese uniciteit als uitgangspunt. Om onze programma's samen te creëren, richten we ons op burgers van heinde en verre die dagelijks bijdragen aan het idee van Europa, vooral degenen die wonen in dichtbevolkte, superdiverse gebieden zoals Molenbeek.

Door deel te nemen aan pan-Europese culturele netwerken, en de broodnodige diversiteit aan tafel te brengen, creëren we de mogelijkheid om de kandidatuur te presenteren, partnerschappen te zoeken (zie CH3) en in de diepte te werken. Zo namen we deel aan het evenement *Beyond 2025: Being Many* in Turijn, georganiseerd door Culture Action Europe. We onderzochten hoe we ondervertegenwoordigde stemmen kunnen versterken door middel van de kandidatuur en hoe we van toegankelijkheid een kernpilaar van democratisch cultureel leiderschap kunnen maken.

Onze European Spring Ateliers in Molenbeek brachten kunstenaars, onderzoekers, beleidsmakers en burgers uit heel Europa samen rond belangrijke thema's zoals sociale inclusie. Het evenement zal uitgroeien tot een grote Creoolse conferentie met de ULB en de VUB.

Vrijwilligers

Vrijwilligers zijn het kloppende hart van MB2030 en bestaan uit alle doelgroepen (mensen met een handicap, senioren, jongeren, LGBTQIA+, Roma en Doms). Zo garanderen we diversiteit zowel lokaal als in alle Europese 'Molenbeeks'. Vrijwilligers vinden ons via lokale netwerken. Er zijn drie belangrijke manieren om als vrijwilliger bij onze kandidatuur betrokken te raken:

1. **Ambassadeurs:** toegewijde stemmen die MB2030 vrijwillig vertegenwoordigen en helpen om de boodschap lokaal en in heel Europa te verspreiden en mensen te inspireren.
2. **Vrijwilligers:** extra handen en hersenen die het MB2030-team versterken, en helpen bij logistiek, communicatie, toegankelijkheid en zorg. Deze vrijwilligers worden aangeworven via overeenkomsten en krijgen een vrijwilligersvergoeding.
3. **Deelnemers:** burgers (lokaal of internationaal) die actief deelnemen aan onze gezamenlijk gecreëerde en gecontextualiseerde producties en projecten. Hun betrokkenheid komt voort uit een verlangen om bij te dragen aan en hands-on cultuur te ervaren, waarbij de vervoerskosten worden vergoed. Neem bijvoorbeeld de voorstelling *Few Days Before Tomorrow* van Serge Aimé Coulibaly, als onderdeel van *MolenFest 2025*. Gedurende drie maanden namen 50 deelnemers van 7 tot 77 jaar deel aan dansworkshops met Faso Danse Théâtre.

Onze vrijwilligersstrategie is geëvolueerd en omvat nu:

- * Dagelijkse vergoeding/verzekering om de inclusiviteit voor economisch kwetsbare groepen te garanderen
- * Workshops om vaardigheden te ontwikkelen, als onderdeel van SADAKAdemy
- * Een mix van lokale en Europese vrijwilligers, waardoor intercultureel leren wordt bevorderd.

De principes en criteria voor een succesvol vrijwilligersactieplan:

- * The Art of Giving: Methodologie en vrijwilligersmanagement om een sterk, inclusief, empowerend en duurzaam vrijwilligersprogramma te creëren.
- * Toegewijd vrijwilligersteam: Het opzetten van een toegewijd team om vrijwilligerswerk te coördineren en ondersteunen.
- * Aantrekkelijkheid: Toegang tot topculturele evenementen.
- * Co-designbenadering: Langdurige vrijwilligers en partners betrekken bij de planning en ontwikkeling van het vrijwilligersprogramma en het bevorderen van carrières.
- * Training en leiderschap: Trainingsmogelijkheden en leiderschapstrajecten.
- * Bewustzijn van inclusie: Ervoor zorgen dat alle vrijwilligers training krijgen over LGBTQIA+-onderwerpen, toegankelijkheid, inclusie, culturele rechten en dekoloniale praktijken.

- * Safe & Brave Team: Vrijwilligers worden getraind om om te gaan met discriminatie of agressie tijdens evenementen.
- * Mobiliteit: Vrijwilligers de mogelijkheid geven om te reizen en MB2030 in het buitenland te vertegenwoordigen via uitwisselingen van het EU Solidarity Corps.
- * Evaluatie en reflectie: De vrijwilligerservaring voortdurend evalueren en verbeteren.

Radicale inclusie

Toegankelijkheid van culturele informatie, fysieke toegankelijkheid van publieke ruimtes en vervoer, evenals financiële toegankelijkheid zijn prioriteiten voor MB2030. Ons doel voor cultuurparticipatie is om een tweesporenbeleid te voeren: algemene toegankelijkheid door culturele activiteiten aan te bieden die aanpasbaar, beschikbaar, betaalbaar, bereikbaar en aanvaardbaar zijn voor minderheden en kansarme groepen, in combinatie met speciale behoeften op basis van de vraag, waarbij over secties en verschillen heen wordt gewerkt. Onze strate-

gie: inspanningen die worden geleverd om ons allemaal te betrekken, dragen bij aan de toegankelijkheid voor iedereen. We werken volgens de volgende fases: intersectorale diagnose (2024-25), aanpassing (2026-28), ontwikkeling van best practices (2028-30) en delen via digitalisering (na 2030).

Voortbouwend op de ervaring van *MolenFest* kunnen we nu al zeggen dat '(gratis) multidisciplinaire culturele activiteiten in de (semi)publieke ruimte' een deel van het antwoord is op veel van deze vragen. Onze projecten richten zich op radicaal inclusieve benaderingen voor onze interactie met zowel mensen als niet-mensen, zoals in het *Parliament of the Non-Human*. We vieren populaire kunstvormen zoals hiphop en circus, zoals in *European Circus Troupe*; maken van markten en publieke ruimtes showcase platforms, zoals in *Crossing Molenbeek*; we streven naar artistieke métissage om brede identificatie mogelijk te maken (en niet alleen voor mensen met een culturele achtergrond); en we investeren fors in elke vorm van vertaling waar dat nodig is, met inbegrip van gebarentaal, ondertiteling en audiodescriptie.

Hier zijn enkele concrete stappen naar radicale inclusie:

- * Safe space: promoten van het Safe Space Charter dat samen met de queer-gemeenschap werd ontwikkeld, evenals de app en hotline over geweld.
- * Gentrificatiebewaking: goed in de gaten houden van mogelijke gentrificerende effecten. In dat opzicht organiseerden we een workshop met experts, academici en lokale organisaties om de risico's en gevolgen van gentrificatie voor Molenbeek in relatie tot het ECoC-proces te bespreken.
- * Het voorzien van aangepast vervoer: als het openbaar vervoer niet toegankelijk is voor mensen met beperkte mobiliteit, biedt dan aangepaste shuttles aan.
- * Programmeer tijdens uren die geschikt zijn voor mensen met een handicap, ouderen en gezinnen met kinderen.

- * Financiële toegankelijkheid: bij activiteiten met kaartverkoop samenwerken met organisaties die mensen in armoede financieel ondersteunen (bijv. Artikel 27).
- * Niet-digitale informatie: offline communicatiekanalen om informatie-uitsluiting tegen te gaan.
- * Stedelijke inclusie: aandringen op bankjes, publieke toiletten en rolstoeltoegankelijkheid in publieke ruimtes.
- * Safe and Brave-team: herkenbare vrijwilligers om onveiligheid aan te pakken.
- * Kinderopvang: om deelname van ouders mogelijk te maken.

MolenClean

Naast culturele reflectie (Natural Sadaka) streven we naar concrete actie. Het afgelopen jaar hebben we samen met de gemeente Molenbeek gewerkt aan een Klimaatactieplan (KAP), dat tot doel heeft de leefomstandigheden te verbeteren door milieuongelijkheid en uitstoot te verminderen. *MolenFest 2025* valt samen met de lancering van MolenClean, een grootschalige schoonmaakactie met bewoners, professionals en lokale organisaties. Het is een collectief moment van trots, zorg en solidariteit voor onze gedeelde publieke ruimtes. We sluiten ons ook aan bij het SDG LAB van Culture Next om de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen van de VN te detecteren en te behalen.

LEG IN DETAIL UW STRATEGIE VOOR PUBLIEKSONTWIKKELING UIT, EN IN HET BIJZONDER DE LINK MET ONDERWIJS EN DE PARTICIPATIE VAN SCHOLEN

Voor onze algemene strategie voor publieksontwikkeling verwijzen we naar de communicatiestrategie die in hoofdstuk 5 wordt beschreven. Hier richten we ons specifiek op onze aanpak om scholen te betrekken.

Als antwoord op de aanbeveling van de jury, ontwikkelen we een sterkere alliantie met onderwijsinstellingen. Te beginnen met het project MolenSchools, dat voortbouwt op eerdere initiatieven zoals MolenKids. Het belangrijkste doel is om de band tussen kinderen, scholen, onderwijsactoren en culturele organisaties te versterken, rekening houdend met de pedagogische ambities en sociale realiteit in Molenbeek. Om het rechtuit te zeggen: kinderen in Molenbeek worden geconfronteerd met diverse onderwijsongelijkheden – een tekort aan leerkrachten, en moeilijke sociale en economische omstandigheden als gevolg van eenoudergezinnen, armoede en een gebrek aan kennis van de onderwijstalen (Nederlands of Frans). Voor het eerst zijn we erin geslaagd om scholen uit verschillende gemeenschappen en verschillende netwerken – Franstalig, Nederlandstalig, katholiek, niet-confessioneel, moslim, om er maar een paar te noemen – samen te brengen, wat op zich al een klein wonder is.

We gingen in gesprek met 20 directies, 50 leerkrachten en 200 kinderen om hun ideeën te kennen, spelletjes te ontdekken, festivals te bedenken en te werken aan Sadaka en het Europees zijn. Voeding kwam naar voren als een belangrijk punt dat leidde tot de *Superdiversity Kitchen* – een project dat thema's (zoals cultureel erfgoed, gezondheid en voeding, ecologie en duurzaamheid, identiteit en herinnering, sociale verbondenheid en herverdeling met kansarmen) met elkaar verbindt. Een krachtig voorbeeld is Sadaka Action, georganiseerd met scholen en woonzorgcentra: kinderen en senioren kook-

ten samen met gedoneerd voedsel van de markt en delen zo het idee van Molenbeekse generositeit.

Enkele projecten voor scholen in het artistieke programma die tijdens *MolenFest 2024* en *2025* worden getest: publieksprogramma's voor KANAL's Collection Displays (blockbuster-tentoonstellingen rond het thema Equal Sadaka) *Creatures of the Water* en *MolenLight XL*, Edible Playgrounds en rewilding met Soil Academy (Natural Sadaka); een uitnodiging aan kinderen en scholen in *Rituals of Home/ABC* in een van de *Homes of European Sadaka*; kinderkoren in *Young Song of Europe* (Creole Sadaka); en kinderen in Park Poétik – klassen die deelnemen aan Zinneke 2030 of zich met hun school voorbereiden op de futuristische parade aan het einde van MB2030; artistieke projecten met kinderen, waaronder *The Magnificent KIDS* van Wooshing Machine, Singing Molenbeek en *I'd Rather die* van Wim Vandekeybus.

LEG IN DETAIL UIT HOE DE LOKALE BEVOLKING EN HET MAATSCHAPPELIJK MIDDENVELD DEELNEEMT

Het outreach-proces, dat van start ging in de preselektiefase, was geen eenmalig overleg, maar de basis van een langetermijnstrategie van co-creatie. De Sadaka-programma's maken de creatie van een gemengde identiteit mogelijk. Er is al veel gerealiseerd, maar er moet nog veel gebeuren: handelaars uit de Gentssteenweg zullen hun winkels openstellen en hun verhalen vertellen, en Anno 2030 is alleen mogelijk dankzij burgers die hun rituelen en ceremonies met elkaar willen delen.

Helaas is co-creatie een modewoord dat maar al te vaak haar beloften niet waarmaakt. Wat bedoelen we in de praktijk als MB2030 co-creatie centraal wil stellen in haar programma, in haar Sadaka in actie, en wil afstapen van een communautair naar een gemengd Wij, van groepsidentiteit naar culturele hybriden? Laten we daarover duidelijk zijn:

1. We creëren contextuele inhoud en materiaal (gedefinieerd door plaats/tijd), door middel van onderzoek en ontwikkeling, die we vervolgens delen met kunstenaars en instellingen, elk met hun specifieke expertise. Bv. Tiago Rodrigues die de migratie-geschiedenis in Molenbeek in kaart brengt via de taalverschuivingen in een flatgebouw gedurende de laatste 50 jaar.
2. We koppelen inhoud en materiaal aan een 'cast' van deelnemers binnen de doelgroepen. De manier waarop we deze mensen uitnodigen in deze fase is cruciaal, omdat mensen zich geïnstrumentaliseerd of gesymboliseerd kunnen voelen als ze niet op de juiste manier worden benaderd. Dit voorkomen we

- door eerst met mensen in contact te komen volgens hun ritme en condities, tijd door te brengen in hun 'gemeenschappen' en aan de slag te gaan en ateliers aan te bieden daar waar zij zich bevinden – in woonzorgcentra, scholen of jeugdclubs. Dit is het soort outreach dat we hierboven beschreven.
3. We nodigen individuen uit om los te komen van hun gemeenschap en zich onder een groep mensen te begeven die ze nog niet kennen, voorstellen te doen en samen te werken met anderen buiten hun kring, ideeën te delen en vorm te geven in overleg met anderen. Focus op repetities en try-outs.
4. Transformatie en presentatie: we brengen ervaringen, getransformeerd in dialoog en samenwerking

met anderen, naar de publieke ruimte – voor en met een publiek, waarbij er opnieuw contact wordt gelegd met nieuwe onbekenden. Transformatie kan groot zijn, zoals het project van artistieke distillatie, of klein, zoals een 'verplaatsing', waarbij dingen gewoon naar een onverwachte plek worden verplaatst. Bijvoorbeeld Park Poétik, dat zijn activiteiten van Vorst naar Molenbeek verplaatst, of de Zinneke Parade, die voor het eerst in zijn 30-jarige geschiedenis op het Brusselse kanaal plaatsvindt.

Onze projecten doorlopen in principe alle stadia. Ze zijn allemaal gebaseerd op nabijheid en tijd. *MolenFest* is als jaarlijks festival de context om work-in-progress uit te proberen. Het is de proeftuin voor projecten die in 2030 tot bloei zullen komen.

Bij sommige projecten krijgt het grote publiek gedurende het jaar de kans om de sensatie van emancipatorische co-creatieprocessen te ervaren. Een project als *Ballrooms*, dat we tijdens *MolenFest* 2024 testten, zal in de jaren voor 2030 plaatsvinden in verschillende gemeenschaps- en culturele centra in het BHG en eind 2030 uitmonden in een groot dansevenement in La Grande Halle. Elk bal is op zich een soort versnelling - verspreid over twee weken – van het hierboven beschreven co-creatieproces.

Dit laat zien hoe onze outreach- en artistieke programma's met elkaar zijn verweven, elkaar wederzijds verrijken en mogelijkheden creëren voor uitwisselingen met EU-burgers.

We zijn er ons bewust van dat dit tijd vergt en niet eenvoudig te realiseren is. Het vereist luisteren, decentralisatie en nederigheid om uit deze silo's te breken. Het is een echte uitdaging in Molenbeek, Europa en daarbuiten. Deze kandidatuur, die deel uitmaakt van een langdurig EU-proces, zal die verandering stimuleren.

080 Kisses © Mous Lamrabat

○ LETTERS OF INTENT & COMMITMENTS

All these partners have written letters or expressed commitments to MB2030

MOLENBEEK

- Art2Work
- Atlas of Ovens
- Bien ou Bien
- BubbleTech
- Cassonade
- Charleroi danse
- Cinemaximiliaan
- Circus Zonder Handen
- Communa
- Decoratier/Jozef Wouters
- Ecole de Cirque de Bruxelles
- Erratum Fashion
- Espacetous by Einat Tuchman
- Faso Danse Théâtre/Serge Aimé Coulibaly
- Foyer des Jeunes
- GC De Vaartkapoen
- Groot Eiland
- iMal
- JES - Jeugd en Stad
- Jezebel Studio
- La Fonderie
- La Vallée
- Leon/Seppe Baeyens
- MCCS - Maison des Cultures et de la Cohésion Sociale
- MMM - MigratieMuseumMigration
- Molenbeek Rebels
- MolenGeek
- MOLENQUEENS
- Molenzine
- MOVE

- Natural Contract Lab/Maria Lucia Cruz Correia
- Needcompany/Jan Lauwers
- Papy Boom
- Peeping Tom/Franck Chartier & Gabriela Carrizo
- Pride Museum
- Ras El Hanout
- Recyclart
- Rising Horses/Louise Vanneste
- RWDM Girls
- Singing Molenbeek/Zeno Popescu
- Studio Laure Prouvost/Laure Prouvost
- Timendotes
- Two Dogs Company/Kris Verdonck
- Ultima Vez/Wim Vandekeybus
- UP - Circus & Performing Arts
- Urban Youth Games
- Volta
- Wooshing Machine/Mauro Paccagnella

BRUSSELS - CAPITAL REGION

- ABC - Art Basics for Children
- Adèle Viret & Fabrizio Cassol
- All 18 other municipalities from the BCR
- Ancienne Belgique
- Beci - Brussels Enterprises Commerce and Industry
- Bernard Focroulle
- Beursschouwburg
- Bozar - Palais des Beaux-Arts de Bruxelles
- BSI - Brussels Studies Institute
- BX1 & BRUZZ
- Castélie Yalombo
- Cédric Gerbehaye
- Choraes Equinox
- CIVA - Centre International pour la Villa, l'Architecture et le Paysage
- Cultureghem
- Eleni Kamma
- Flagey - Maison des cultures et des médias
- JCDecaux

- Kaaithater
- KANAL - Centre Pompidou
- Klarafestival
- KVS - Koninklijke Vlaamse Schouwburg
- La Monnaie / De Munt - Opéra national de Belgique
- Le Botanique - Centre Culturel de la Fédération Wallonie-Bruxelles
- Les Halles de Schaerbeek
- MetX
- N22 - Network of Brussels Community Centres
- P&V
- Park Poétik
- RAB/BKO - Réseau des Arts à Bruxelles/Brussels Kunstenoverleg
- Radouan Mriziga
- Sammy Baloji
- STIB/MIVB
- Théâtre National Wallonie-Bruxelles
- Thomas Bellinck
- ULB - Université libre de Bruxelles & VUB - Vrije Universiteit Brussel
- Voka Metropolitan - Vlaams netwerk van ondernemingen
- Zinneke

EUROPE

- 1210 Wien (AT)
- 48 Stunden Neukölln (DE)
- Agora Digital Art (UK)
- Ahilan Ratnamohan (BE)
- Alte Mu (DE)
- Altifest (IT)
- Arcadia Leeuwarden Fryslan 2028 (NL)
- Arsenaal/LAZARUS (BE)
- Art & About (DK)
- Association Kulturanova (RS)
- Aufbruch, Salzkammergut! (AT)
- Baltan Laboratories (NL)
- BIAC (FR)
- Boris Charmatz (FR)
- Brave New Alps (IT)
- Caravan Circus network (BE/EU)
- Catalan Art (SP)
- Choir of the Centrul de zi Sf. Nicolae Timișoara (RO)
- Choir of the Liceul Teoretic Special Iris Timișoara (RO)
- Choir of the Școala Gimnazială nr. 1 Timișoara (RO)
- CIKE - Creative Industry Kosice (SK)
- Circusnext - European Circus Label (BE/EU)
- Cirkus Syd (SE)
- City of Malmö (SE)
- City Pirates (BE)
- Coop Eskemm (FR)
- Cultterra (GR)
- Culture Action Europe
- De Waag (BE)
- Decolonial Film Festival Paris (FR)
- Derida Dance (BG)
- Donostia Kultura (ES)
- Drugo More (HR)
- DUESCO / Ancoats (FR)
- Enter - Junge Kulturregion Chemnitz (DE)
- Europavox Festival (FR)
- European Federation of Professional Circus Schools (BE/EU)
- European Festivals Association (BE/EU)
- FC Helsingør (DK)
- Festival d'Avignon (FR)
- Fieldlab West / Fontys + Avans Hogeschool (NL)
- FK Metta Riga (LV)
- Free Riga (LV)
- Fundacja ARTeria (PL)
- Garage Campus (DE)
- Holland Festival (NL)
- ICAF - International Community Arts Festival (NL)
- Incam - Circus Arts Media Projects (IT/EU)
- Infame Radio (CZ)
- Inizjamed Festival (MT)
- Institut For (DK)
- Jeunesses Musicales International
- Johan Grimonpez (BE)
- Julie's Bicycle Europe (IE)

- Karlsoy Festival (NO)
- Krake Festival (DE)
- L'Asilo (IT)
- L'Eden - Académie de musique, de danse et de théâtre de Charleroi (BE)
- La Geste (BE)
- Laurant Boijeot (FR)
- Les Blés d'Or, EHPAD in Saint Baldolph (FR)
- Letni Letná (CZ)
- Lviv - Unesco Creative City of Literature (UA)
- Marseille Solutions (FR)
- Massimo Furlan (CH)
- Mohamed El Khatib (FR)
- Municipality of Faro (PT)
- Musée de l'histoire de l'immigration (FR)
- Oecumene Spaces for Dignity (TN)
- Oi Musica (GB)
- OpenDesignSchools Matera (IT)
- Plateau Urbain (FR)
- POCHEN biennale (DE)
- Pro Progressione (HU)
- RADIA network
- Rêvons Rue (FR)
- Rio Neiva - Environmental NGO (PT)
- RTBF (Radio-Télévision Belge de la Communauté française) (BE)
- SaberFazer (PT)
- Sébastien Renault (FR)
- Social Temporary Use Network (BE/EU)
- St Maartens Parade (NL)
- Stad In De Maak (NL)
- Stad Mechelen (BE)
- State of the Arts - Shared Vision
- Stun Camp (FR)
- Tartu Centre For Creative Industries (EE)
- Teatr Lesi (UA)
- TEJA / Network of Cultural Spaces (ES)
- Théâtre de l'Ancre (BE)
- Tiago Rodrigues (PT)
- Trans Europe Halles (SE/EU)
- Université Gustave Eiffel (FR)
- Urban Boat (FR)
- Urban Gorillas (CY)
- Urbani separe (EL)
- Växtevärket (SE)
- Velvet Parade (CZ)
- Victoria-Ghawdex 2031 (MT)
- Ville de Charleroi (BE)
- VRT (Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie) (BE)
- Wetopia (BE)
- Wiener Festwochen (AT)
- Writers' Association of Macedonia (MK)
- X Centre (SI)
- Yes We Camp (FR/EU)
- Zijkant (BE)
- Zusa (DE)

WORLDWIDE

- Al-Mawred Al-Thaqafy (LB)
- Amwaj Choir (PS)
- Anthea Moys (UK/ZA)
- Centre for the Less Good Idea/ William Kentridge (ZA)
- Chimurenga (ZA)
- Collectif d'Art d'Art Kinshasa (CD)
- Festival au Désert (ML)
- Festival Taragalte (MA)
- Fondation Hiba (MA)
- Groupe Acrobatique de Tanger (MA)
- IKAM Ségou (ML)
- Keleketla! (ZA)
- L'Art Rue/Selma & Sofiane Ouissi (TN)
- Maison de la Poésie au Maroc (MA)
- Mariano Pensotti (AR)
- Mats Staub (CH/DE)
- Open Design Afrika (ZA)
- Palestinian Circus School Birzeit (PS)
- Ruangrupa Jakarta (ID)
- Studios Kabako/Faustin Linyekula (CD)
- The Freedom Theatre Jenin/ Ahmed Tobasi (PS)
- The Question of Funding Collective (PS)
- Think Tanger (MA)
- Visa For Music (MA)
- Zoukak Theatre Collective (LB)

COLOFON

Co-missie houders MB2030

Fatima Zibouh, Jan Goossens

Team MB2030

Astrid Begenyeza, Céline Robin, Jasper Walgrave, Katrien Reist, Maarten Denys, Maya Galle, Mouna Achhab, Pierre-André Itin, Rebecca Wyn Bernage, Rocío Leza, Stefan Tanghe, Tristan Locus

En ook Emil Rousseau, Etienne Toffin, Guy Gypens, Hildegard De Vuyst, Ian Komac, Joke Quintens, Julie Bertone, Linde Moriau, Marie-Sophie du Montant, Marion Berzin, Siré Kaba, Stephanie Lemmens

Gemeente Molenbeek en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Minister-president van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (Rudi Vervoort) en burgemeester van Molenbeek (Catherine Moureaux). Ministers en parlementsleden van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, de schepenen van de gemeente Molenbeek en de 18 gemeenten.

Met speciale dank aan

Abou Bakr Boutuil, Ahmed Tobasi, Alain Hutchinson, Alex Verhaest, Alexandre Passialis, Ali Bob, Annabelle van Nieuwenhuyse, Annemie Schaus, Arnaud Deleu,

Arno Hintjens, Assia Mezraoui, Ayoub Ben Abdeslam, Aziza Ezzedgui, Bachir Hajji, Bachir M'rabet, Baiba Bartkeviča, Benjamin Cadranel, Benjamin Gruner, Bernard Focroulle, Brigitte Neervoort, Bruno Inácio, Caroline Pauwels, Christine Chalas, Daniela Nofal, Danny Op de Beeck, Delphine Romanus, Dirk De Clippeleir, Dirk Deblieck, Elif Kurt, Ellen Jacobs, Eve Deroover, Fabienne Aucant, Fabrice Preyat, Faustin Linyekula, Faiza Amrani, Françoise Tulkens, Geert Cochez, Gilles Doutrelepon, Guy de Bellefroid, Hanane El Amrani, Hannane Samira, Hedwig Hupkes, Hilde Vernailen, Jan Danckaert, Jonas Verhees, Karel Petermans, Karel Vanhaesebrouck, Kat Nowak, Kelly Diapouli, Kenneth Tharp, Laura Hambrouck, Liesbeth Driesen, Lisette Ma Neza, Loredana Marchi, Luz Alvarez Blanco, Lynn Tytgat, Malika Saissi, Malique Mohammud, Marie Delacroix, Marc de Haan, Maria Svonni, Marta Ryczkowska, Mato Uljarević, Mattijs Maussen, Michal Hladký, Michel Cervello, Mohamed Bakbak, Mojca Stubelj, Nadia Derraz, Natalie Giorgadze, Patrick Lennon, Pierre Pevée, Paul Sterck, Philippe Andrianne, Philippe Van Parijs, Père Etienne Kangue Essiben, Redouane Adahchour, Renaud Arents, René Konings, Robert Alagjovzovski, Robin Goossens, Sabrina Kamili, Sami Ylisaari, Samira Khayali,

Sammy Baloji, Selma Ouissi, Serge Aimé Coulibaly, Sjoerd Bootsma, Sofiane Ouissi, Suzy Bleys, Tamara de Bruecker, Tania Dekens, Tanja Kalcic, Thibault Ector, Thierry Geerts, Tiago Prata, Tjorven Vanden Eynde, Virginie Pochet, Wendy Braeken, Wout De Zutter, Youssef Kaddar, Yuliya Khomchyn, Yves Goldstein, Zineb Haddioui, Zoé Médard.

Met dank aan de jongeren, vrijwilligers, kunstenaars, partners en iedereen die met hun tijd, energie en toewijding heeft bijgedragen aan de kandidatuur.

Met de steun van

Brussels Hoofdstedelijk Gewest (BHG), de gemeente Sint-Jans-Molenbeek, de Franse Gemeenschapscommissie (COCOF), de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC), Commissaris.brussel

Art direction & illustraties: Alice van Innis

Infographics: Pieterjan Volckaert

Creatie & lay-out: Barbara Boels

Drukwerk: Puntgaaf

Fotografen & videografen: Abdelaziz Zahar,

Aurélien Goubau, Bryan Nicola Maxwell, Lieven Soete,

Mous Lamrabat, Reda Chahidi, Sekina Bensiali,

Veerle Vercauteren.

Molenbeek for Brussels 2030 asbl/vzw

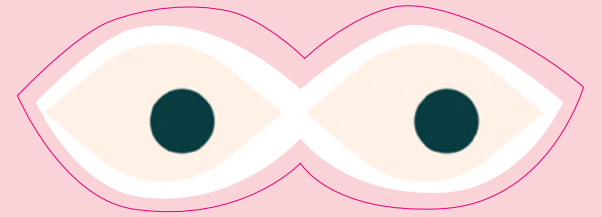
Website: molenbeekforbrussels3030.eu

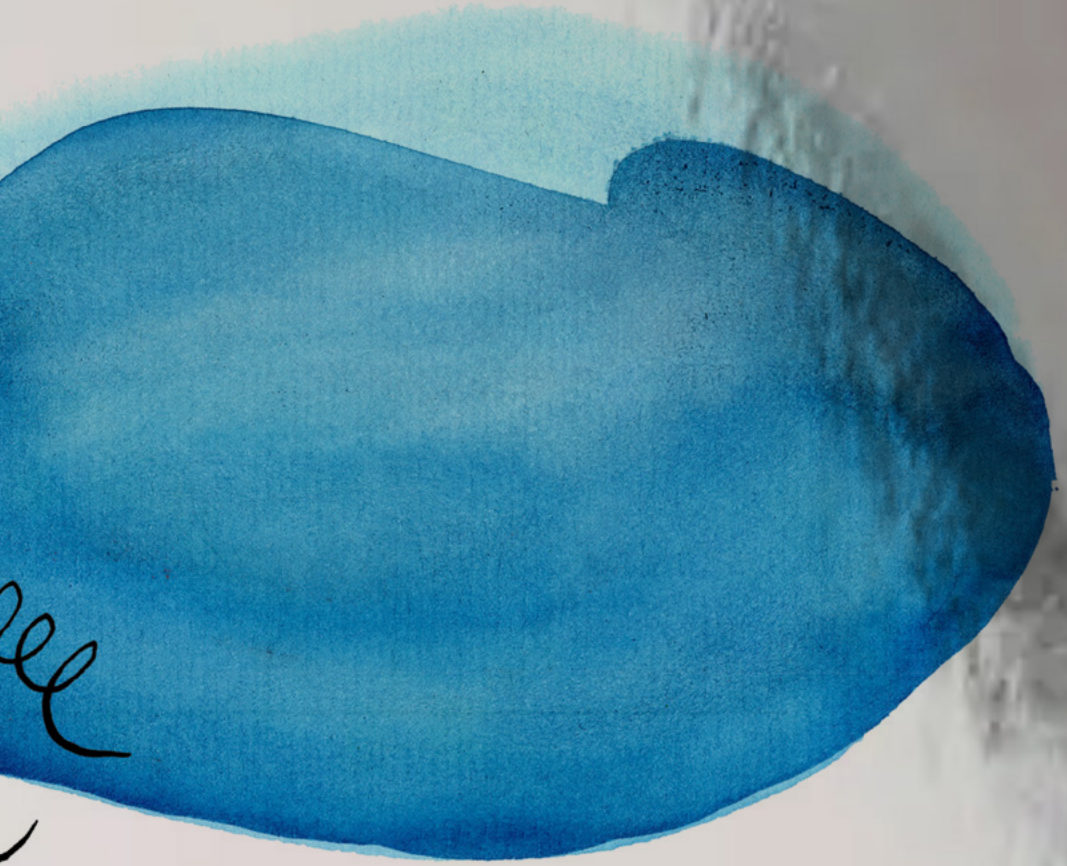
E-mail: contact@mb2030.eu

Instagram: [molenbeekforbtl](https://www.instagram.com/molenbeekforbtl)

LinkedIn & Facebook: Molenbeek for Brussels 2030

#mb2030

ell

l

